

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GOSTYNIU
63-800 Gostyń, ul. Przy Dworcu 4
tel. 65 572 14 66, 65 572 14 75, fax 65 572 14 66, e-mail: psse.gostyn@pis.gov.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU GOSTYŃSKIEGO
W ROKU 2017**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	23
Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	37
Jakość wody przeznaczonej do spożycia	45
Warunki sanitarno - higieniczne środowiska pracy	53
Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo - wychowawczych	65
Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	76
Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	93
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	109
Zakończenie	111

WSTĘP

W 2017 roku głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu gostyńskiego było promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego.

Realizując ustawowe obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu objął nadzorem 1635 obiektów.

Prowadząc działalność w zakresie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Ochrony Środowiska, Państwowej Inspekcji Pracy oraz przedstawicielami samorządów.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHORÓB ZAKAŹNYCH

1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu gostyńskiego w 2017 roku była zadowalająca. Wskaźniki zapadalności dotyczące większości jednostek chorobowych utrzymywały się na stosunkowo niskim poziomie.

W porównaniu do roku ubiegłego zauważalny był wzrost liczby wirusowych zakażeń jelitowych, a także zachorowań na boreliozę, neuroinfekcje i wirusowe zapalenie wątroby typu C, odnotowano natomiast najniższą w ciągu ostatnich kilku lat zapadalność na choroby zakaźne wieku dziecięcego.

Korzystnie przedstawiała się sytuacja epidemiologiczna dotycząca zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, w szczególności w odniesieniu do obserwowanego gwałtownego wzrostu liczby zachorowań w Polsce oraz w województwie wielkopolskim. W 2017 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano tylko 4 zachorowania, w tym 2 przypadki powiązane epidemiologicznie.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwyższą zachorowalność obserwowano w przypadku zachorowań na ospę wietrzną, biegunki u dzieci do lat 2 oraz grypę.

Dane epidemiologiczne dotyczące zachorowań na wybrane choroby zakaźne przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Dane epidemiologiczne dotyczące występowania wybranych chorób zakaźnych w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2017

Jednostka chorobowa	2013	2014	2015	2016	2017
1. Dur brzuszny	-	-	-	-	-
2. Dury rzekome A, B i C	-	-	-	-	-
3. Salmonelozy - ogółem:	11	22	3	14	13
4. w tym: zatrucia pokarmowe	11	20	3	14	13
5. zakażenia pozajelitowe	-	2	-	-	-

Jednostka chorobowa	2013	2014	2015	2016	2017
6. Bakteryjne zatrucia pokarmowe inne - ogółem:	-	-	-	-	-
7. w tym: zatrucia toksyną botulinową	-	-	-	-	-
8. Bakteryjne zakażenia jelitowe - ogółem	6	28	25	8	11
9. Wirusowe zakażenia jelitowe - ogółem:	35	47	69	24	95
10. w tym: rotawirusowe	34	42	62	14	80
11. Biegunki u dzieci do lat 2	93	95	114	85	130
12. Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	1	-	-	4
13. Wirusowe zapalenie wątroby typu B	4	5	7	5	1
14. Wirusowe zapalenie wątroby typu C	4	5	6	2	8
15. Tęžec	-	-	-	-	-
16. Krztusiec	21	25	4	11	3
17. Odra	-	-	-	-	-
18. Różyczka	209	16	2	1	-
19. Ospa wietrzna	643	370	467	478	206
20. Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	13	6	4	2	-
21. Płonica (szkarlatyna)	151	106	33	28	6
22. Ostre porażenia wiotkie u dzieci do lat 14	-	-	-	-	-
23. Zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych i/lub mózgu - ogółem	9	1	1	2	7
24. Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i>	-	-	-	-	-
25. Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	-	-	2	5	1
26. Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Neisseria meningitidis</i>	-	1	-	-	1
27. Grypa	2221	458	1725	940	1072
28. Włośnica	-	-	-	-	-
29. Borelioza z Lyme	1	2	-	2	6
30. Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę - profilaktyka wścieklizny	6	4	1	7	4
31. Kiła - ogółem*	-	-	4	1	2
32. Rzeżączka*	-	-	-	-	-

Jednostka chorobowa		2013	2014	2015	2016	2017
33.	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie*		-	-	-	-
34.	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie*		1	-	-	-

* Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu objął nadzór nad chorobami przenoszonymi drogą płciową w 2014 roku.

1. 1. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zapadalność na *zatrucia pokarmowe* w 2017 roku była zbliżona do roku 2016 (wykres 1).

Ogółem zarejestrowano 13 zachorowań, w tym 2 przypadki, które wystąpiły w ognisku zatrucia pokarmowego. Podobnie jak w latach wcześniejszych, wszystkie zachorowania wywołane zostały przez pałeczki z rodzaju *Salmonella* (wsp. zap. - 17,1).

W toku prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych w 1 przypadku ustalono, iż do zakażenia mogło dojść w wyniku spożycia luźnej jajecznicy, bądź drogą pośrednią, poprzez ręce zanieczyszczone bakteriami znajdującymi się na skorupie jaj użytych do sporządzenia w/w potrawy. W pozostałych przypadkach nie udało się wytypować potencjalnego nośnika zakażenia.

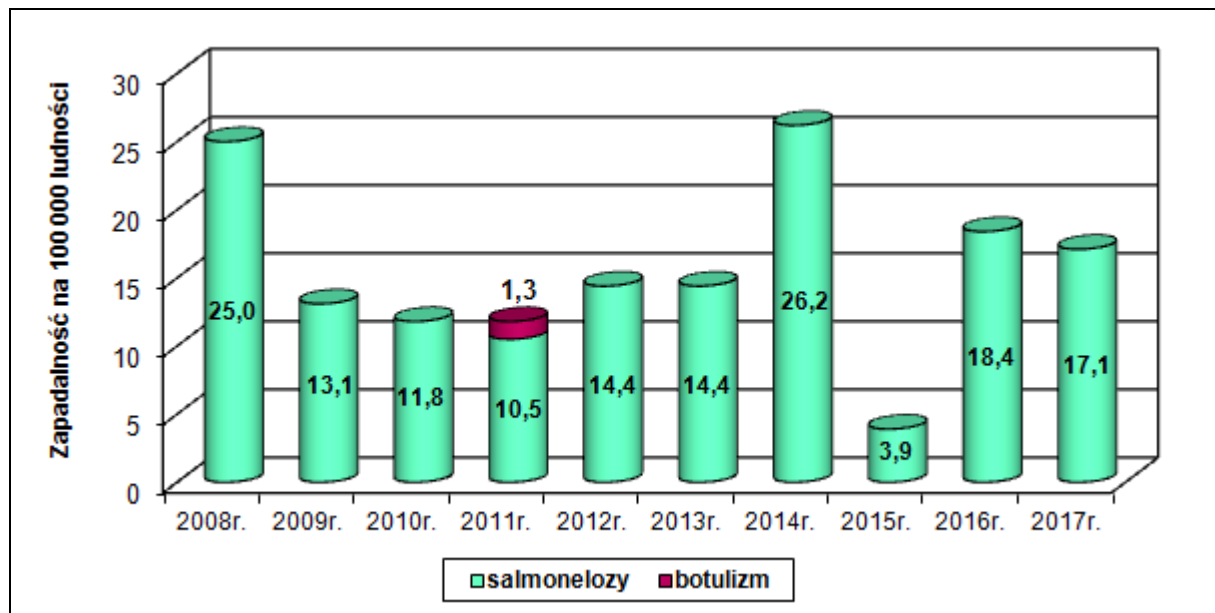
Wszystkie przypadki zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki z rodzaju *Salmonella* potwierdzone zostały badaniami laboratoryjnymi - najczęściej zachorowań wystąpiło w III kwartale 2017 roku.

W miesiącu wrześniu 2017 roku odnotowano *ognisko zatrucia pokarmowego wywołane przez pałeczki Salmonella enteritidis*, które wystąpiło w gospodarstwie domowym. Ogółem w ognisku zachorowały 2 spośród 7 narażonych osób.

W toku prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego nie udało się ustalić nośnika zakażenia. Wśród posiłków spożywanych przez domowników w ciągu 3 dni przed wystąpieniem objawów chorobowych, nie było potraw czy produktów mogących nasuwać podejrzenie o zanieczyszczenie pałeczką z rodzaju *Salmonella*; chorzy nie spożywali również wspólnych posiłków w miejscach żywienia zbiorowego, ani nie mieli kontaktu z innymi osobami z objawami zatrucia pokarmowego.

Przypuszczać można, iż potencjalne źródło zakażenia stanowić mogły zwierzęta hodowane przez rodzinę na własny użytek w obrębie gospodarstwa domowego (kury, kaczki, gęsi, króliki).

Wykres 1. Zapadalność na zatrucia pokarmowe w powiecie gostyńskim w latach 2008 - 2017

W 2017 roku utrzymała się korzystna sytuacja epidemiologiczna dotycząca zachorowań na *botulizm* - ostatni przypadek zatrucia toksyną botulinową w powiecie gostyńskim odnotowano w 2011 roku (wsp. zap. - 1,3).

Od wielu lat na terenie powiatu gostyńskiego nie wystąpił również ani jeden przypadek *zatrucia pokarmowego enterotoksyną gronkowcową*.

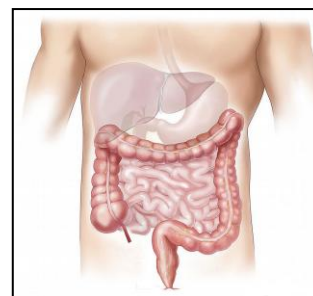
W porównaniu do roku 2016 odnotowano ponad 3 - krotny wzrost liczby *zakażeń jelitowych*. Ogółem zarejestrowano 106 zachorowań (wsp. zap. - 139,4), z czego 10% stanowiły zakażenia o etiologii bakteryjnej, natomiast 90% - zakażenia o etiologii wirusowej (wykres 2).

Czynnikiem etiologicznym bakteryjnych zakażeń jelitowych były:

- ✓ łaseczki *Clostridium difficile* (10 zachorowań),
- ✓ biegunkotwórczy szczep *Escherichia coli* (1 zachorowanie).

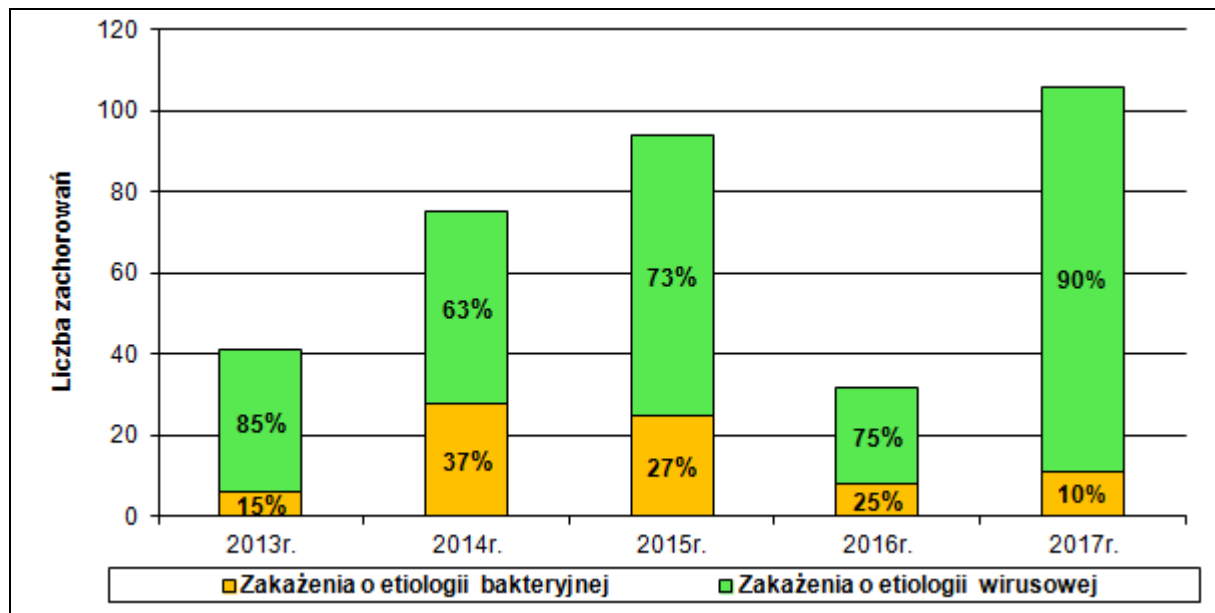
Wśród zakażeń wirusowych, podobnie jak w latach poprzednich,

dominowały zakażenia wywołane przez rotawirusy (80 zachorowań - 84%).

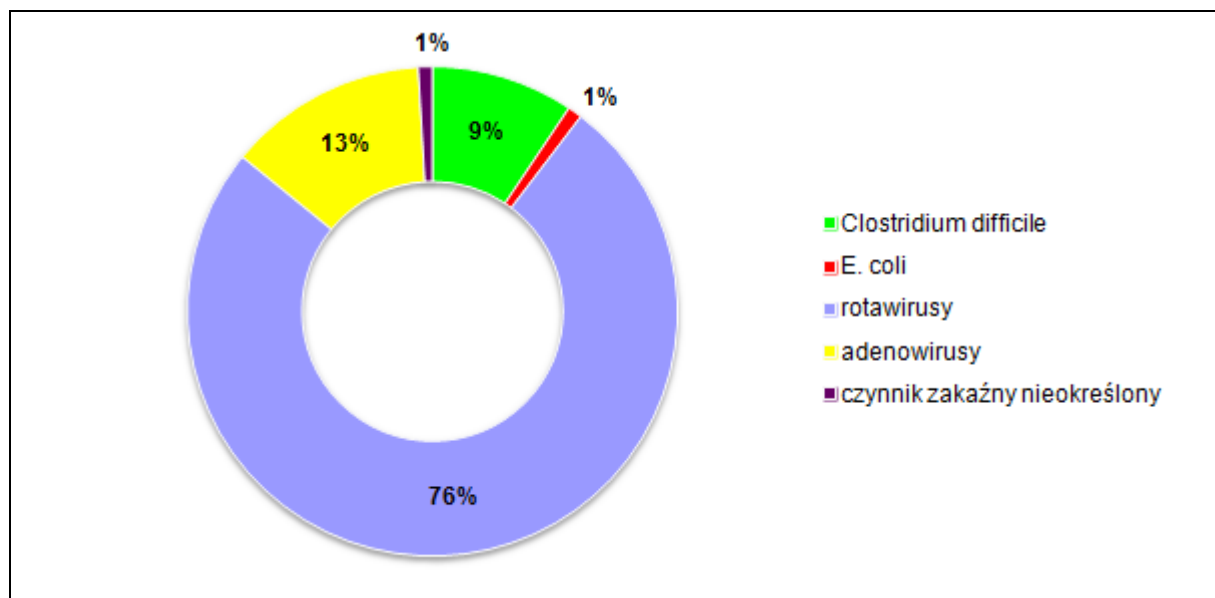

Strukturę zakażeń jelitowych w powiecie gostyńskim w 2017 roku według czynnika etiologicznego przedstawiono na wykresie 3.

Wykres 2. Zakażenia jelitowe w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2017

Wykres 3. Struktura zakażeń jelitowych w powiecie gostyńskim w 2017 roku według czynnika etiologicznego

Zapadalność na *biegunki u dzieci do lat 2* w powiecie gostyńskim w 2017 roku była wyższa o 45% w porównaniu do roku 2016.

Ogółem zgłoszono 130 biegunek (wsp. zap. - 7378,0), w tym 50 przypadków hospitalizowanych i 80 leczonych ambulatoryjnie.

U wszystkich dzieci hospitalizowanych wykonano badania laboratoryjne w celu ustalenia czynnika etiologicznego biegunki:

- ✓ w wyniku badań wirusologicznych w 35 przypadkach stwierdzono obecność rotawirusów, w 11 przypadkach - obecność adenowirusów, natomiast w 2 przypadkach otrzymano wynik ujemny,
- ✓ w wyniku badań bakteriologicznych rozpoznano biegunkotwórczy szczep *Escherichia coli* (*E. coli* O26) oraz *Clostridium difficile*.

Wśród dzieci leczonych ambulatoryjnie badań laboratoryjnych nie wykonywano.

Najwięcej zachorowań odnotowano w I i II kwartale 2017 roku.

W 2017 roku, podobnie jak w latach poprzednich, na terenie powiatu gostyńskiego nie zgłoszono przypadków zachorowań na ***czerną bakterijną, dur brzuszny*** oraz ***dury rzekome***, nie zarejestrowano również ***zatruc grzybami*** czy ***zatruc innymi toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm***.

1. 2. Gruźlica

W 2017 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano 1 przypadek prątkującej ***gruźlicy płuc*** (wsp. zap. - 1,3), (tabela 2). Zachorowanie rozpoznano u 50 - letniego mężczyzny mieszkającego w mieście.

W związku ze zgłoszonym zachorowaniem nadzorem lekarskim objęte zostały 3 osoby pozostające w kontakcie z chorym.

W 2016 roku w powiecie gostyńskim odnotowano 4 przypadki gruźlicy płuc a współczynnik zapadalności osiągnął wartość 5,3.

W latach 2011 - 2016 w powiecie gostyńskim nie zgłoszono zachorowań na gruźlicę pozapłucną (tabela 2). W 2017 roku zarejestrowano 1 zachorowanie - u 57 - letniego mężczyzny rozpoznano ***gruźlicze zapalenie opłucnej*** (wsp. zap. - 1,3).

Tabela 2. Liczba zachorowań na gruźlicę w powiecie gostyńskim w latach 2008 - 2017

Lata	Postać kliniczna	Gruźlica płucna		Gruźlica pozapłucna		Ogółem
		BK+	BK-	BK+	BK-	
2008		3	1	-	-	4
2009		5	3	1	2	11
2010		3	1	-	1	5
2011		1	-	-	-	1
2012		-	-	-	-	-
2013		1	1	-	-	2
2014		7	3	-	-	10
2015		1	2	-	-	3
2016		3	1	-	-	4
2017		1	-	1	-	2

1. 3. Wirusowe zapalenia wątroby

Wirusowe zapalenie wątroby typu A

W 2017 roku w powiecie gostyńskim zarejestrowano 4 przypadki wirusowego zapalenia wątroby typu A (wsp. zap. - 5,3), w tym 2 sporadyczne oraz 2 powiązane epidemiologicznie.

Zachorowania wystąpiły w miesiącach sierpniu i wrześniu u 3 mężczyzn i 1 kobiety w wieku od 20 do 50 lat; zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

W toku prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych nie ustalono nośnika zakażeń, przypuszcza się, iż w 1 przypadku zakażenie było następstwem kontaktu domowego z osobą chorą na WZW typu A.

Współczynnik zapadalności na wirusowe zapalenie wątroby typu A w powiecie gostyńskim w 2017 roku był przeszło 2 - krotnie niższy niż w Wielkopolsce i 1,5 - krotnie niższy od krajowego (wykres 4).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2017 roku w powiecie gostyńskim zgłoszono 1 przypadek przewlekłego wirusowego zapalenia wątroby typu B (wsp. zap. - 1,3).

Zapadalność była 5 - krotnie niższa w porównaniu do roku 2016 (wykres 5).

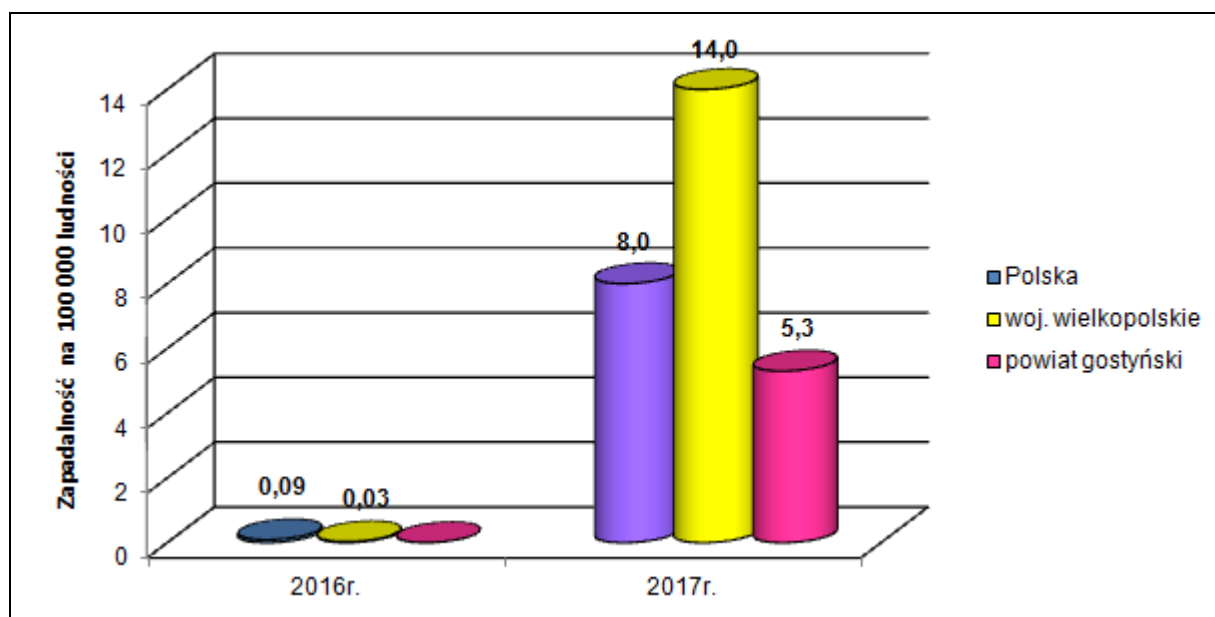
Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Ogółem zarejestrowano 8 przypadków WZW typu C (wsp. zap. - 10,5).

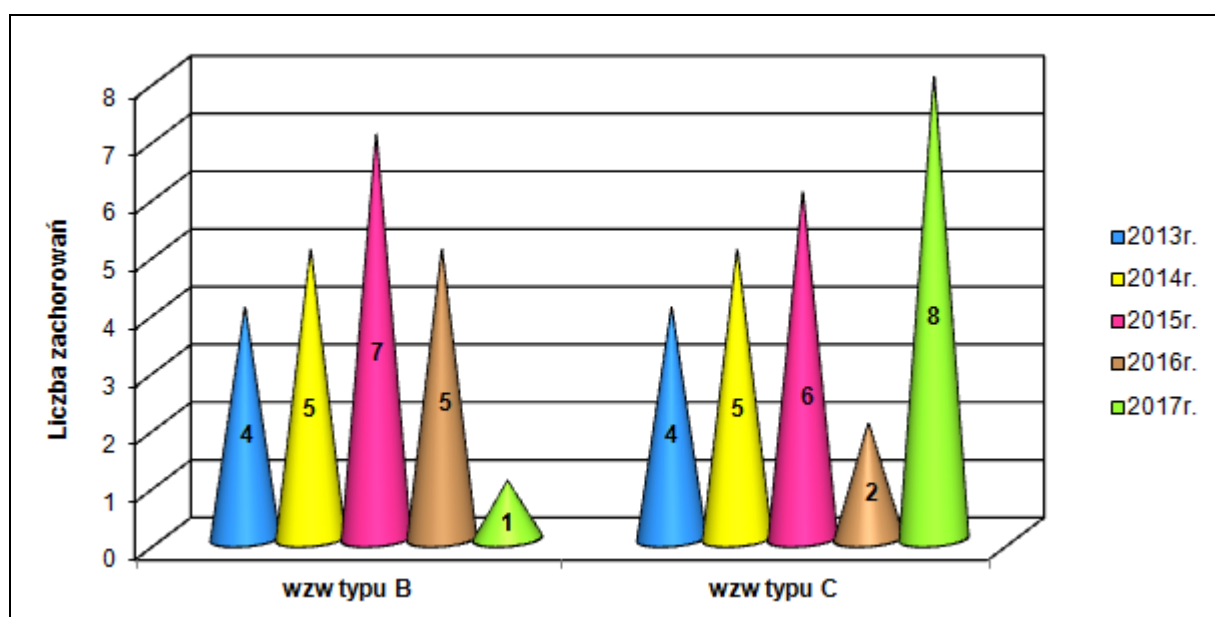
Wszystkie zachorowania dotyczyły osób dorosłych w wieku od 41 do 66 lat; nie były związane z narażeniem zawodowym.

Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu C w 2017 roku wzrosła 4 - krotnie w porównaniu do roku ubiegłego i była najwyższa w ciągu ostatnich kilku lat (wykres 5).

Wykres 4. Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu A w latach 2016 - 2017

Wykres 5. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i C w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2017

1. 4. Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

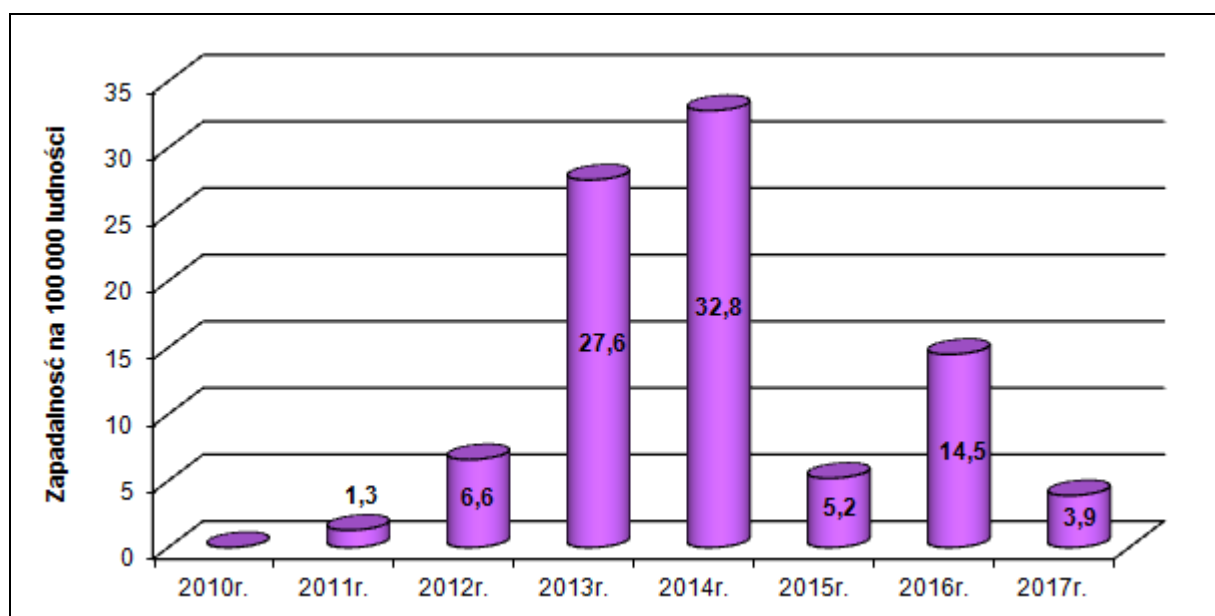
Zgłoszono 3 zachorowania na *krztusiec* (wsp. zap. - 3,9), w tym 1 przypadek potwierdzony badaniami laboratoryjnymi.

Jedno z zachorowań dotyczyło 1,5 - miesięcznego niemowlęcia, u którego nie rozpoczęto szczepień przeciw krztuścowi, w pozostałych 2 przypadkach zachorowania wystąpiły po 2 i 13 latach od podania ostatniej dawki szczepionki.

Zapadalność na krztusiec w powiecie gostyńskim w 2017 roku była najniższa od ostatnich kilku lat (wykres 6).

Wykres 6. Zapadalność na krztusiec w powiecie gostyńskim w latach 2010 - 2017

W 2017 roku zaobserwowano znaczący spadek zapadalności na *ospę wietrzną*. Liczba zgłoszonych zachorowań była najniższa w ciągu ostatniej dekady, a w porównaniu do roku 2016 zmniejszyła się o 57% (wykres 7).

Łącznie zgłoszono 206 przypadków ospy wietrznej (wsp. zap. - 270,8). Podobnie jak w latach poprzednich, chorobę najczęściej rozpoznawano u dzieci w grupach wieku od 0 do 4 lat oraz od 5 do 9 lat.

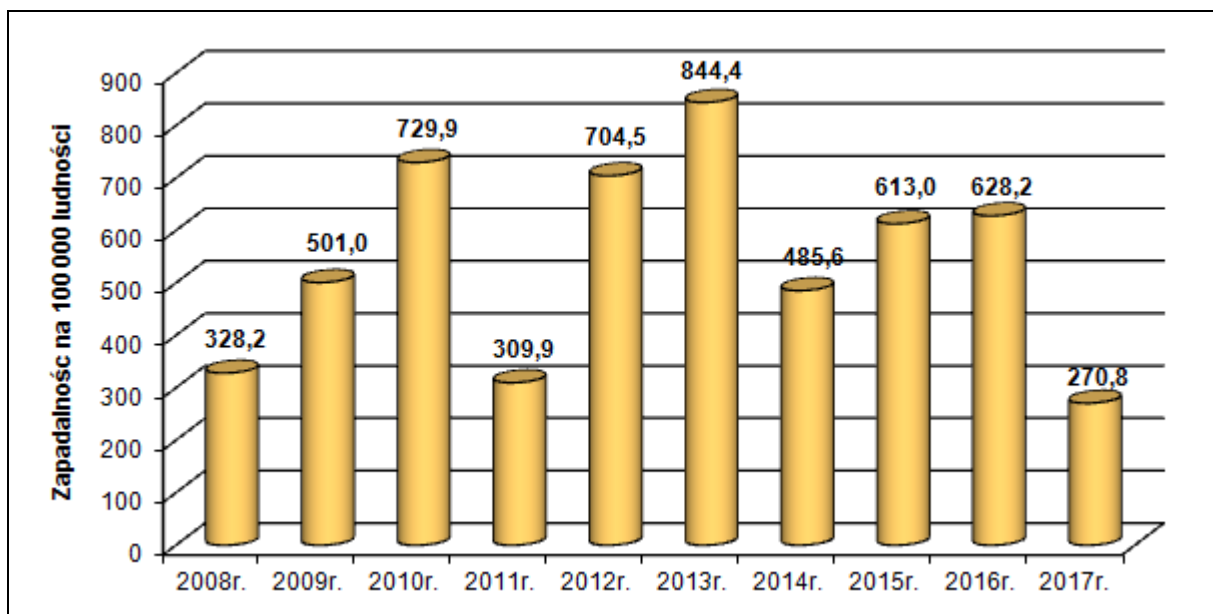
Żadna z osób chorych na ospę wietrzną nie została uprzednio zaszczepiona przeciw tej chorobie.

Zapadalność na *szkarlatynę* była niemal 5 - krotnie niższa w porównaniu do roku 2016 (wykres 8).

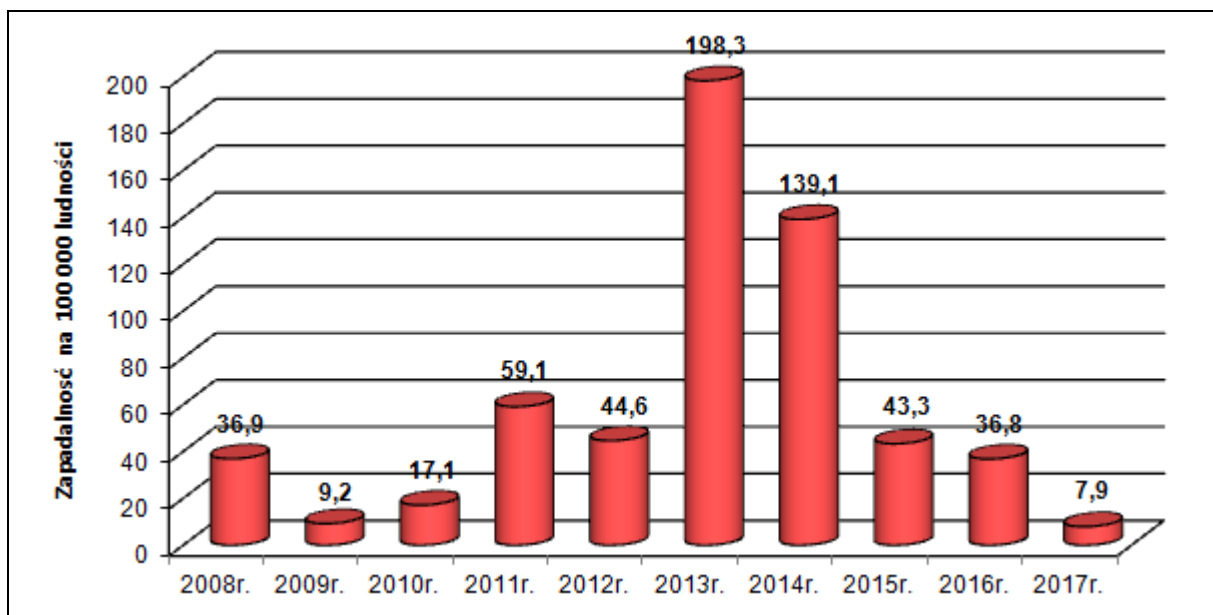
Ogółem w 2017 roku zarejestrowano 6 przypadków płonicy (wsp. zap. - 7,9), natomiast w 2016 roku - 28 zachorowań (wsp. zap. - 36,8).

Wszystkie przypadki szkarlatyny wystąpiły u dzieci w grupie wieku od 2 do 6 lat; zachorowania nie zostały potwierdzone badaniami laboratoryjnymi.

Wykres 7. Zapadalność na ospę wietrzną w powiecie gostyńskim w latach 2008 - 2017

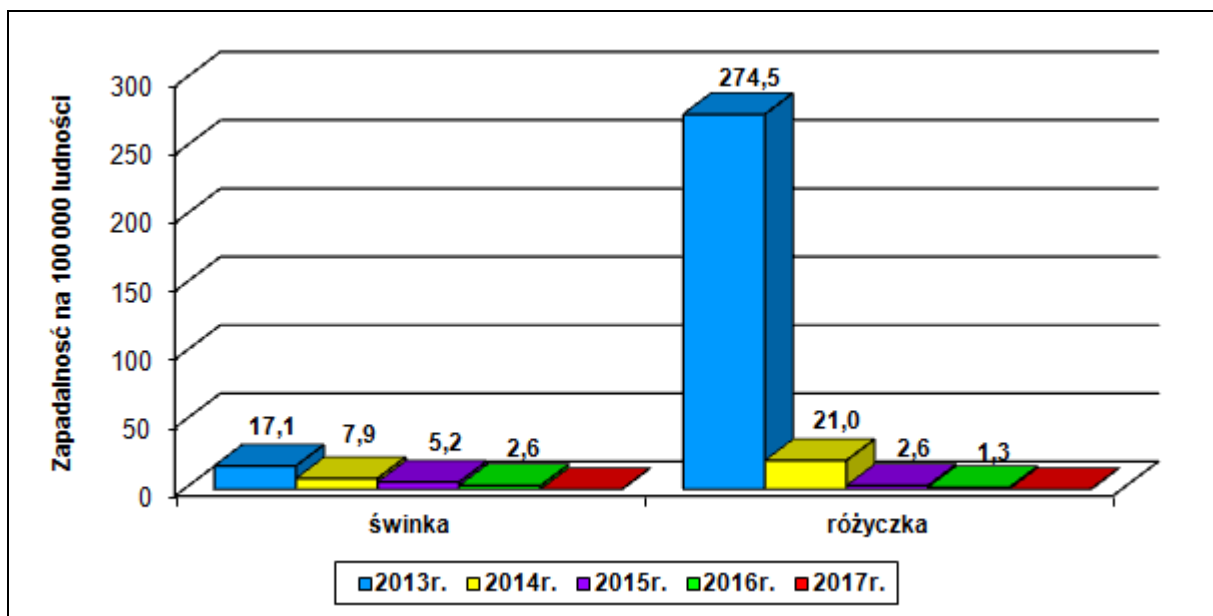

Wykres 8. Zapadalność na szkarlatynę w powiecie gostyńskim w latach 2008 - 2017

Po raz pierwszy od wielu lat na terenie powiatu gostyńskiego nie zgłoszono ani jednego zachorowania na *nagminne zapalenie przyusznic* oraz *różyczkę*. Zapadalność na obydwie jednostki chorobowe ulegała systematycznemu obniżaniu już od 2014 roku (wykres 9).

Wykres 9. Zapadalność na świnkę i różyczkę w powiecie gostyńskim w latach 2013 - 2017

W 2017 roku, podobnie jak w latach poprzednich, w powiecie gostyńskim nie zarejestrowano zachorowań na *odrę* i *nagminne porażenie dziecięce (poliomyelitis)*. Nie zgłoszono również przypadków ostrych porażen wiotkich.

1. 5. Zachorowania na grypę

Zapadalność na *grypę* w powiecie gostyńskim w 2017 roku zwiększyła się o 14% w porównaniu do roku 2016 (wykres 10). Ogółem w 2017 roku zgłoszono 1 072 przypadki grypy (wsp. zap. - 1 409,3), natomiast w roku 2016 - 940 zachorowań (wsp. zap. - 1 235,3).

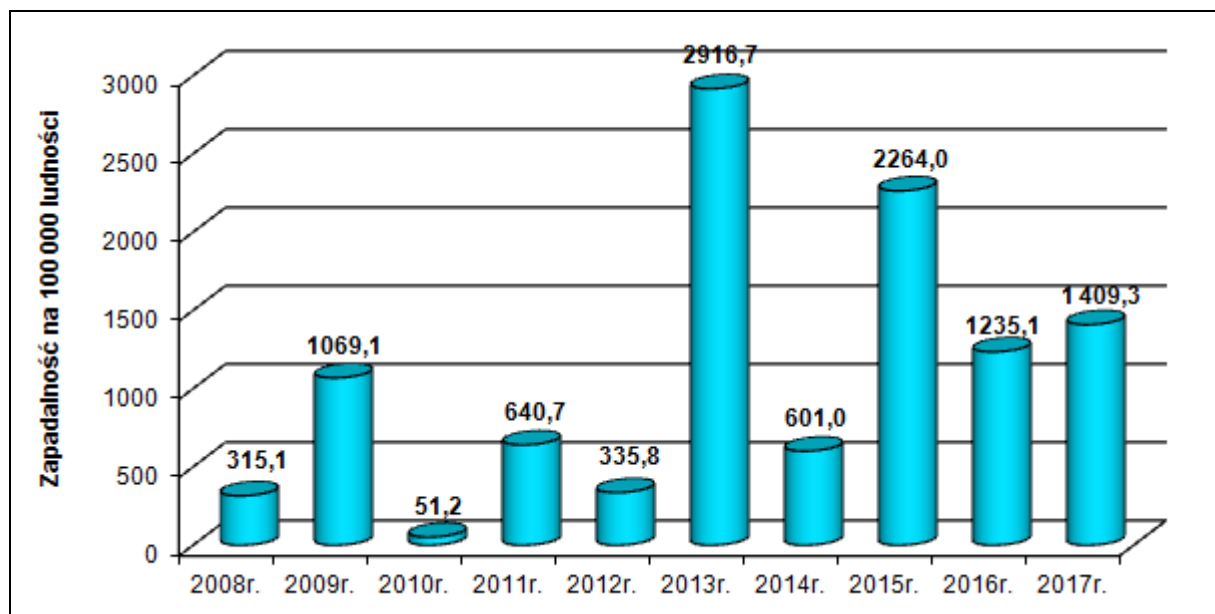
37% ogólnej liczby chorych stanowiły dzieci w grupie wieku od 0 do 14 lat (wsp. zap. - 3 161,24); zapadalność na grypę w tej grupie wiekowej była niemal 3 - krotnie wyższa w porównaniu do grupy osób w wieku powyżej lat 14 (wsp. zap. - 1061,77).

Szczyt zachorowań na grypę wystąpił w miesiącu styczniu 2017 roku. 2 osoby hospitalizowano, nie odnotowano zgonów z powodu grypy.

Żaden przypadek grypy nie został potwierdzony badaniami laboratoryjnymi.

W 2017 roku w powiecie gostyńskim przeciw grypie zaszczepiło się 1 611 osób.

Wykres 10. Zapadalność na grypę w powiecie gostyńskim w latach 2008 - 2017

1. 6. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

Neuroinfekcje

W 2017 roku w powiecie gostyńskim ogółem zarejestrowano 7 przypadków neuroinfekcji (wsp. zap. - 9,2):

- 1 przypadek zapalenia opon mózgowych wywołanego przez *Neisseria meningitidis*,
- 2 przypadki nieokreślonego bakteryjnego zapalenia opon mózgowych,
- 2 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowych,
- 2 przypadki nieokreślonego zapalenia opon mózgowych.

Nieokreślone bakteryjne zapalenie opon mózgowych rozpoznano u 57 - letniej kobiety i 58 - letniego mężczyzny. Badania laboratoryjne płynu mózgowo - rdzeniowego pobranego od chorych nie pozwoliły na określenie czynnika etiologicznego infekcji - w obydwu przypadkach otrzymano ujemny wynik posiewu.

U chorych na wirusowe zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych kobiet w wieku 21 i 22 lata, nie wykonano wirusologicznych badań płynu mózgowo - rdzeniowego - zachorowania rozpoznano na podstawie objawów klinicznych oraz badań ogólnych płynu.

Nieokreślone zapalenie opon mózgowych zdiagnozowano u 6 - miesięcznego chłopca oraz 39 - letniego mężczyzny.

Wszystkich chorych hospitalizowano.

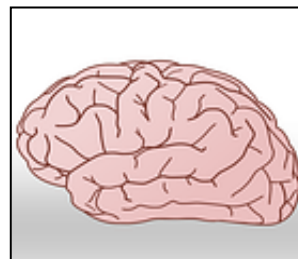
Zapadalność na neuroinfekcje w 2017 roku była wyższa w porównaniu do roku 2016, w którym odnotowano 2 zachorowania: wirusowe nieokreślone zapalenie mózgu oraz bakteryjne zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych wywołane przez *Enterococcus faecalis* (wsp. zap. - 2,6).

Inwazyjna choroba meningokokowa

Zgłoszono 1 przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej (wsp. zap. - 1,3). Zachorowanie wystąpiło u 18 - letniej kobiety i przebiegało pod postacią zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych.

W wyniku badań mikrobiologicznych, z płynu mózgowo - rdzeniowego pobranego od pacjentki wyizolowano *Neisseria meningitidis*.

Wyhodowany szczep przesłano do badania do Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Diagnostyki Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego (KOROUN), gdzie został scharakteryzowany jako *Neisseria meningitidis* grupy B.

W związku z zachorowaniem u 45 osób posiadających kontakt z chorą na meningokokowe zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych wdrożono chemioprophylaktykę.

Ostatni przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej w powiecie gostyńskim zarejestrowano w 2014 roku, zachorowanie przebiegało pod postacią posocznicy oraz zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych (wsp. zap. - 1,3).

Inwazyjna choroba pneumokokowa

W 2017 roku zarejestrowano 1 przypadek inwazyjnej choroby pneumokokowej (wsp. zap. - 1,3). Zachorowanie wystąpiło u 64 - letniej kobiety i przebiegało pod postacią posocznicy.

W 2016 roku zapadalność była wyższa - ogółem na inwazyjną chorobę pneumokokową zachorowało 5 osób zamieszkujących na terenie powiatu gostyńskiego (wsp. zap. - 6,6).

Inwazyjna choroba wywołana przez *Haemophilus influenzae*

Od wielu lat w powiecie gostyńskim nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjne choroby wywołane przez *Haemophilus influenzae*.

1. 7. Choroby przenoszone drogą płciową

W 2017 roku w powiecie gostyńskim zgłoszono 2 przypadki **kiły** (wsp. zap. - 2,6), w tym 1 przypadek kiły wczesnej i 1 przypadek kiły nieokreślonej.

W 2016 roku zgłoszono 1 przypadek kiły (wsp. zap. - 1,31).

Zapadalność na kiłę była nieznacznie wyższa w porównaniu do roku 2016, w którym odnotowano 1 zachorowanie a współczynnik zapadalności osiągnął wartość 1,3.

W latach 2015 - 2017 nie zarejestrowano zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową, takie jak **rzeżączka** czy **ziarnica weneryczna wywołana przez *Chlamydie***. Nie odnotowano również **innych zakażeń *Chlamydia trachomatis***.

1. 8. Choroby odzwierzęce

W 2017 roku, podobnie jak w latach poprzednich, na terenie powiatu gostyńskiego nie zarejestrowano zachorowań na choroby odzwierzęce, takie jak: **bruceloza**, **włośnica**, **listerioza**, **leptospiroza** oraz **infekcji werocytotoksyczną *Escherichia coli***.

Zaobserwowano natomiast wzrost liczby zachorowań na **boreliozę**. Ogółem zarejestrowano 6 przypadków boreliozy (wsp. zap. - 7,9), przy czym u 5 osób rozpoznano postać skórny choroby, natomiast u 1 osoby - neuroboreliozę.

U wszystkich chorujących na postać skórny boreliozy wystąpił charakterystyczny rumień wędrujący. Zachorowania dotyczyły dwojga chłopców w wieku 5 i 10 lat oraz trojga dorosłych w wieku 24, 30 i 57 lat.

Neuroboreliozę zdiagnozowano u 79 - letniej kobiety. W przebiegu choroby u pacjentki występowały między innymi osłabienie ruchowe i niedowłady. Zachorowanie potwierdzone zostało badaniami laboratoryjnymi.

Podczas prowadzonych wywiadów epidemiologicznych jedynie 2 osoby wskazały potencjalne miejsce narażenia (las i łąka), w pozostałych przypadkach nie udało się określić w jakim środowisku mogło dojść do ukłucia przez kleszcza.

Zapadalność na boreliozę w powiecie gostyńskim w 2017 roku była 3 - krotnie wyższa w porównaniu do roku 2016 (tabela 3).

Tabela 3. Zachorowania na boreliozę w powiecie gostyńskim w latach 2010 - 2017

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba zachorowań	3	-	-	1	2	-	2	6
Zapadalność	3,9	-	-	1,3	2,6	-	2,6	7,9

W 2017 roku zgłoszono 83 przypadki *pokąsań, względnie innego kontaktu ludzi ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę*. Szczepienie przeciw wściekliznie podjęto u 4 osób, nie odnotowano przypadków wścieklizny wśród zwierząt.

2. Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą w powiecie gostyńskim w 2017 roku

W latach 2015 - 2016, w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu gostyńskiego nie wystąpiły ogniska epidemiczne.

W 2017 roku odnotowano **2 ogniska epidemiczne**. Pierwsze z nich wywołane było przez bakterie *Staphylococcus aureus* MSSA, natomiast drugie - przez świerzbowca ludzkiego.

Zachorowania wystąpiły wśród pacjentów oddziałów noworodkowego/ginekologiczno - położniczego, a także wśród pacjentów i personelu zakładu opiekuńczo - leczniczego.

Zakażenie *Staphylococcus aureus* MSSA rozpoznano u dwóch, natomiast świerzb - u 27 osób.

3. Realizacja szczepień ochronnych

W 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego realizacja programu szczepień ochronnych prowadzona była w 23 podmiotach, w tym:

- ✓ w 19 punktach szczepień lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej,
- ✓ w oddziale noworodkowym Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gostyniu,
- ✓ w 3 innych placówkach, w których realizowane są wyłącznie szczepienia obowiązkowe u osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie, tj.:
 - szczepienia poekspozycyjne przeciw tężcowi u osób zranionych, narażonych na zakażenie tężcem (Poradnia Chirurgiczna, Gabinet Lekarza POZ przy Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Gostyniu, w którym udzielane są ambulatoryjne świadczenia zdrowotne w zakresie pomocy doraźnej),
 - szczepienia przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B u pacjentów dializowanych (Stacja Dializ).

Przeprowadzone w 2017 roku kontrole sanitarne punktów szczepień obejmowały swoim zakresem między innymi: realizację Programu Szczepień Ochronnych, prowadzenie dokumentacji z wykonanych szczepień, gospodarkę szczepionkami oraz zachowanie warunków łańcucha chłodniczego. Podczas prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie transportu, przechowywania oraz przestrzegania terminów ważności preparatów szczepionkowych.

W ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych prowadzona jest dystrybucja preparatów szczepionkowych do świadczeniodawców wykonujących szczepienia ochronne. Preparaty szczepionkowe transportowane są z magazynu szczepionek PSSE w Gostyniu do placówek wyłącznie w termotorbach wyposażonych we wkłady chłodzące oraz termometry służące do pomiaru temperatury w trakcie transportu szczepionek.

Wszyscy świadczeniodawcy, którzy realizują szczepienia ochronne na terenie powiatu gostyńskiego posiadają urządzenia chłodnicze przeznaczone do przechowywania preparatów szczepionkowych, wyposażone w termometry służące do pomiaru temperatury wewnątrz komory chłodniczej.

W 2 placówkach na terenie powiatu gostyńskiego zainstalowane są urządzenia elektroniczne z funkcją powiadomienia sms - em na telefon komórkowy w przypadku braku prądu lub przekroczenia określonego zakresu temperatury (2 - 8°C), natomiast trzy placówki

posiadają na wyposażeniu agregaty prądowłrcze. Ponadto w budynku jednej przychodni zainstalowany jest alarm posiadający funkcję przesyłania kierownikowi przychodni na telefon komórkowy informacji o wyłączeniu energii elektrycznej po upływie 30 minut od momentu wyłączenia.

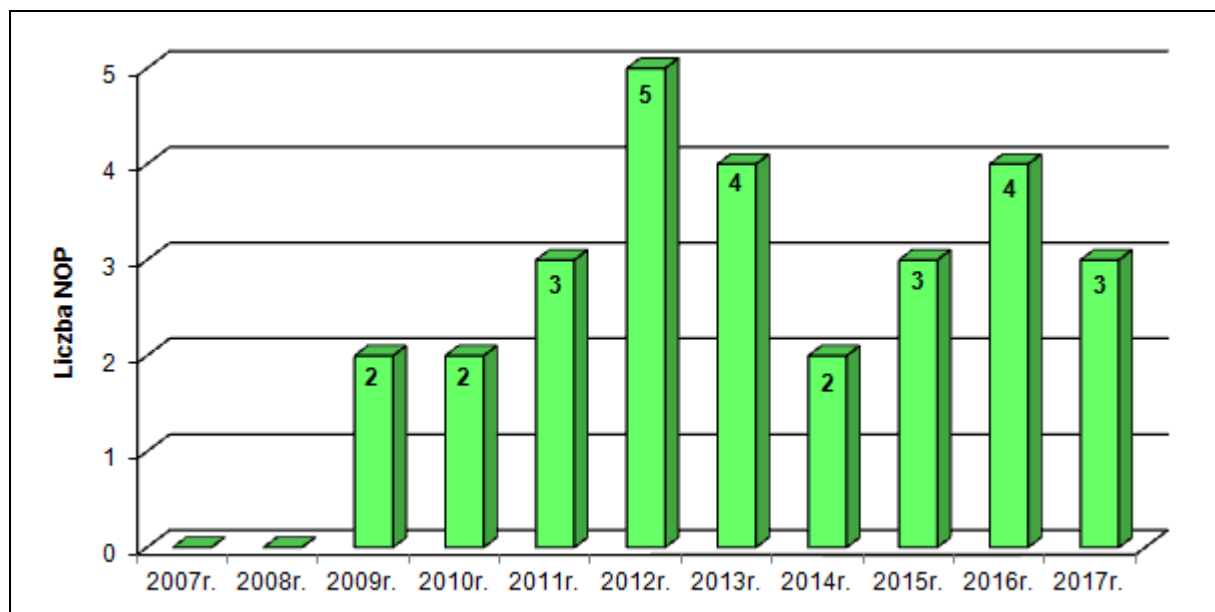
W pozostałych placówkach monitoring warunków przechowywania szczepionek prowadzony jest przez 7 dni w tygodniu. Odczytywane wartości temperatur są dokumentowane i potwierdzone podpisem osoby dokonującej kontroli temperatury.

W 2017 roku wśród osób zaszczepionych na terenie powiatu gostyńskiego zgłoszono **3 niepożądane odczyny poszczepienne** (wykres 11):

- ✓ odczyn w postaci reakcji ogólnej, tj.: wymioty, biegunka i stan podgorączkowy, który wystąpił u 1,5 miesięcznego chłopca w 3 dobie po podaniu I dawki szczepionki ROTARIX,
- ✓ reakcja miejscowa w postaci nasilonego odczynu w miejscu wstrzyknięcia o średnicy 6 cm u 2 - letniego chłopca po podaniu II dawki szczepionki INFANRIX HEXA,
- ✓ odczyn w postaci nasilonego odczynu w miejscu wstrzyknięcia o średnicy 3 - 5 cm, który wystąpił u chłopca w 6 roku życia po podaniu I dawki przypominającej szczepionki TETRAXIM przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis).

Wszystkie odczyny zakwalifikowane zostały jako łagodne; w związku z wystąpieniem odczynu poszczepiennego 1 dziecko było hospitalizowane.

Wykres 11. Liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych w powiecie gostyńskim w latach 2007 - 2017

Problemem staje się wzrastająca z roku na rok liczba rodziców uchylających się od wykonania obowiązku poddania dzieci szczepieniom ochronnym. Wzrost ten wiąże się z narastającą aktywnością ruchów antyszczepionkowych.

Na koniec roku 2017 w powiecie gostyńskim w 23 rodzinach nie poddano szczepieniom 32 dzieci (w tym pięcioro dzieci nie zostało zaszczepionych wcale, natomiast u pozostałych szczepienia zostały przerwane), co stanowi 0,19% populacji mieszkańców powiatu gostyńskiego w wieku od 1 do 19 roku życia.

W stosunku do roku 2016 odsetek dzieci uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych wzrósł o 5,6%.

W roku 2017 podejmowano współpracę z organami samorządu terytorialnego w zakresie realizacji programów zdrowotnych z obszaru szczepień ochronnych.

Na terenie powiatu gostyńskiego 2 gminy: gmina Gostyń oraz gmina Borek Wlkp. realizowały Program profilaktyki raka szyjki macicy, którego celem było wykonanie szczepień ochronnych wśród populacji 13 - letnich dziewcząt przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego odpowiedzialnego w większości przypadków za raka szyjki macicy. W ramach w/w programu w 2017 roku ogółem zaszczepiono 98 dziewcząt.

Podobnie do roku ubiegłego, w roku 2017 obserwowano również zainteresowanie mieszkańców powiatu gostyńskiego szczepieniami zalecanymi, między innymi: przeciwko rotawirusom, inwazyjnym zakażeniom meningokokowym oraz kleszczowemu zapaleniu mózgu.

4. Podsumowanie

1. Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu gostyńskiego w 2017 roku była zadowalająca. Wskaźniki zapadalności dotyczące większości jednostek chorobowych utrzymywały się na stosunkowo niskim poziomie.
2. Zapadalność na zatrucia pokarmowe była zbliżona do 2016 roku, odnotowano natomiast ponad 3 - krotny wzrost liczby zakażeń jelitowych, wśród których, podobnie jak w latach poprzednich, dominowały zakażenia o etiologii wirusowej.
3. Sytuację w zakresie zachorowań na gruźlicę płuc można uznać za unormowaną - w ciągu ostatnich 3 lat notowano po kilka przypadków zachorowań, a współczynnik zapadalności mieścił się w przedziale od 1,3 do 5,3/100 tys. mieszkańców.

4. Po raz pierwszy od kilku lat w powiecie gostyńskim wystąpiły rodzime przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, co z pewnością stanowiło odzwierciedlenie ogólnopolskiego trendu wzrostowego zapadalności.
Sytuację można jednak uznać za korzystną - współczynnik zapadalności na WZW typu A w powiecie gostyńskim w 2017 roku był przeszło 2 - krotnie niższy niż w Wielkopolsce i 1,5 - krotnie niższy od krajowego.
5. Pogorszeniu uległa sytuacja epidemiologiczna dotycząca zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C - zapadalność w 2017 roku wzrosła 4 - krotnie w porównaniu do roku ubiegłego i była najwyższa w ciągu ostatnich kilku lat.
Odwrotną tendencję obserwowano natomiast w przypadku zakażeń wirusem HBV, gdzie zapadalność była 5 - krotnie niższa w porównaniu do roku 2016.
6. W 2017 roku w powiecie gostyńskim obserwowano najniższą w ciągu ostatnich kilku lat zapadalność na choroby zakaźne wieku dziecięcego.
Zachorowalność na ospę wietrzną w porównaniu do roku 2016 zmniejszyła się o 57%.
Zapadalność na krztusiec i płonicę była kilkakrotnie niższa w stosunku do roku ubiegłego; nie zgłoszono ani jednego przypadku zachorowania na świnkę i różyczkę.
7. W porównaniu do roku 2016 zauważalny był niewielki wzrost liczby zachorowań na grypę (o 14%).
8. W 2017 roku ogółem zarejestrowano 7 przypadków neuroinfekcji. Zapadalność była 3,5 - krotnie wyższa w porównaniu do roku 2016.
9. Obserwowano wzrost zapadalności na boreliozę. Ogółem zarejestrowano 6 przypadków boreliozy, przy czym u 5 osób rozpoznano postać skórny choroby, natomiast u 1 osoby - neuroboreliozę.
Nie zgłoszono zachorowań ludzi na inne choroby odzwierzęce.
10. W stosunku do roku 2016 odsetek dzieci uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych wzrósł o 5,6% (3 dzieci).

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Wprowadzenie

W roku 2017 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się ogółem 287 obiektów użyteczności publicznej (łącznie z miejscem wykorzystywanym do kąpiel). Kontrolę przeprowadzono w 104 obiektach, co stanowi 36% skontrolowanych obiektów spośród wszystkich obiektów użyteczności publicznej.

Kontroli poddano:

- zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej (w tym solaria, siłownie i gabinety masażu) oraz inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług - skontrolowano 55 obiektów spośród 143 ujętych w ewidencji, co stanowi 38%,
- Dom Seniora - placówkę zapewniającą pensjonariuszom całodobową opiekę - 1 obiekt,
- obiekty hotelarskie, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi hotelarskie - skontrolowano 17 obiektów spośród 23 ujętych w ewidencji, co stanowi 74%,
- ustępy publiczne ogółem - skontrolowano 6 ustępów spośród 6 ujętych w ewidencji, co stanowi 100%,
- dworce autobusowe - skontrolowano dworzec w Gostyniu,
- cmentarze, domy pogrzebowe - skontrolowano 4 obiekty spośród 25 ujętych w ewidencji, co stanowi 16%,
- inne obiekty użyteczności publicznej, tj. obiekty kulturalne i sportowe, stacje paliw, pralnie, zakłady pogrzebowe oraz przystanki komunikacyjne - skontrolowano 18 obiektów spośród 35 ujętych w ewidencji, co stanowi 51%,
- a także basen oraz miejsce wykorzystywane do kąpiel, w których również przeprowadzono kontrolę.

2. Stan sanitarny wybranych rodzajów obiektów

2. 1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, inne zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu w roku 2017 znajdowały się ogółem 143 obiekty zakwalifikowane do tej grupy, co ujęto w tabeli nr 1.

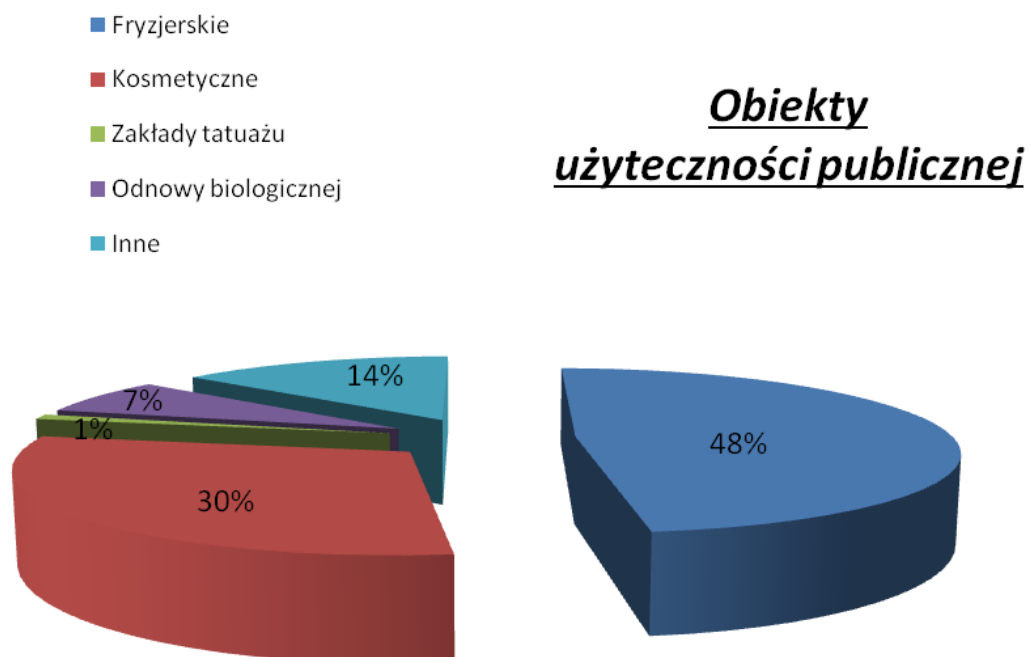
Tabela 1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Udział w grupie [%]	Liczba skontrolowanych zakładów	% skontrolowanych obiektów
Fryzjerskie	68	48	25	37
Kosmetyczne	43	30	20	47
Zakłady tatuażu	2	1	2	100
Odnowy biologicznej	10	7	2	20
Inne (w których świadczone jest więcej niż jedna z ww. usług)	20	14	6	30
Ogółem	143	100	55	38

Na poniższym wykresie (wykres nr 1) przedstawiono udział poszczególnych zakładów funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego. Największy udział obiektów w tej grupie stanowiły zakłady fryzjerskie - 48%, następnie zakłady kosmetyczne - 30%, kolejno zakłady świadczące łącznie więcej niż jedną z usług fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu i odnowy biologicznej (tzw. inne) - 14% oraz zakłady odnowy biologicznej - 7%. Najmniej spośród wyżej wymienionych grup było zakładów tatuażu, zaledwie 1%.

Wykres 1. Udział poszczególnych obiektów użyteczności publicznej

W zakładach fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej i tatuażu w trakcie świadczonych usług istnieje ryzyko zagrożenia epidemiologicznego, w związku z czym zarówno personel zakładów, jak i ich właściciele zobowiązani są do utrzymywania pomieszczeń, ich wyposażenia, a także sprzętu w odpowiednim stanie sanitarno - higienicznym. Właściciele wszystkich skontrolowanych zakładów posiadają i stosują procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Podczas kontroli tych obiektów, głównie zakładów kosmetycznych i tatuażu, szczególną uwagę zwracano na postępowanie z odpadami niebezpiecznymi, powstającymi przy wykonywaniu zabiegów, podczas których może dojść do naruszenia ciągłości tkanek skóry. Odpady o ostrych końcach i krawędziach gromadzone były w specjalnych, czerwonych pojemnikach, uniemożliwiających ich ponowne otwarcie. Pojemniki z odpadami medycznymi identyfikowano poprzez kod odpadów w nich przechowywanych, nazwę wytwórcy, numer regon oraz numer księgi rejestrowej wytwórcy odpadów wraz z podaniem organu rejestrowego, a także datę i godzinę otwarcia oraz zamknięcia pojemnika. Pojemniki wraz z odpadami medycznymi po upływie 72 godzin przenoszono ze stanowiska pracy do lodówki i tam przechowywano do 30 dni, a następnie zlecano odbiór firmie posiadającej odpowiednie zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbioru i przekazywania do utylizacji

odpadów niebezpiecznych. Wszystkie skontrolowane zakłady wytwarzające odpady medyczne posiadały procedury określające sposób postępowania z tymi odpadami.

We wszystkich skontrolowanych zakładach prowadzono dezynfekcję sprzętu i urządzeń. Dezynfekcja narzędzi kosmetycznych i fryzjerskich prowadzona była za pomocą preparatów o szerokim spektrum działania. Sposób prowadzonej dezynfekcji nie budził zastrzeżeń, a stosowane środki dezynfekcyjne posiadały aktualne terminy ważności. W obiektach tej grupy coraz częściej przeprowadzano dezynfekcję z udziałem sterylizatorów kulkowych, bądź myjek ultradźwiękowych.

W zakładach kosmetycznych i tatuażu powszechnie stosowano bieliznę jednorazowego użytku. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną czystą i brudną. W zakładach fryzjerskich również coraz częściej używano bielizny jednorazowego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku prana była we własnym zakresie, poza zakładem.

Gospodarka odpadami komunalnymi była zgodna z obowiązującymi przepisami. Odpady komunalne gromadzono w kolorowych workach foliowych (z wyjątkiem worków, koloru czerwonego i żółtego) umieszczonych w zamykanych pojemnikach zlokalizowanych na zewnątrz obiektu.

Wszystkie skontrolowane zakłady podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W pomieszczeniach, w których wykonywano usługi funkcjonowała wentylacja grawitacyjna. W wentylację mechaniczną wyposażone były głównie pomieszczenia sanitarno - higieniczne dla klientów i personelu.

W skontrolowanych zakładach, w miejscach widocznych, umieszczone były znaki graficzne i informacje pisemne o zakazie palenia papierosów i e-papierosów. Przestrzegane były więc zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Zakłady utrzymane były w czystości oraz w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

2. 2. Placówki zapewniające całodobową opiekę

W powiecie gostyńskim pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się Dom Seniora w Szelejewie Drugim. Dom Seniora należy do Domu Zdrowia i Spokoju Sp. z o. o. w Szelejewie Drugim gm. Piaski, a funkcjonuje od 2016 roku. W roku 2017 przeprowadzono jedną kontrolę tego obiektu.

Dom Seniora przeznaczony jest dla osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku. W placówce istnieje również możliwość przyjęcia pacjentów sprawnych, wymagających jedynie pomocy w czynnościach życia codziennego, jak i pacjentów leżących.

Obiekt przystosowany jest dla potrzeb niepełnosprawnych, bez barier architektonicznych, wyposażony w windę. Posiada 30 pokoi wraz z łazienkami. Do dyspozycji mieszkańców Domu Seniora wyznaczono: bibliotekę, świetlicę, jadalnię, gabinet lekarski, recepcję, podręczną kuchnię oraz pralnię z suszarnią.

Obiekt podłączono do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W pomieszczeniach codziennego użytku zamontowano wentylacje grawitacyjną, w sanitariatach - mechaniczną, włączaną automatycznie.

W obiekcie wydzielono pomieszczenie na środki czystości, sprzęt porządkowy i środki dezynfekcyjne, a także magazyn do przechowywania bielizny czystej i brudnej. Pranie bielizny brudnej zlecano firmie zewnętrznej, natomiast odzież mieszkańców prana była w podręcznej pralni obiektu, w której znajdowały się 4 pralki oraz suszarnia.

Usługi dezynsekcji i deratyzacji również zlecano firmie zewnętrznej.

Skontrolowany obiekt był w dobrym stanie sanitarno - porządkowym i sanitarno - technicznym. W budynku obowiązywał całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

2. 3. Obiekty hotelarskie, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi hotelarskie

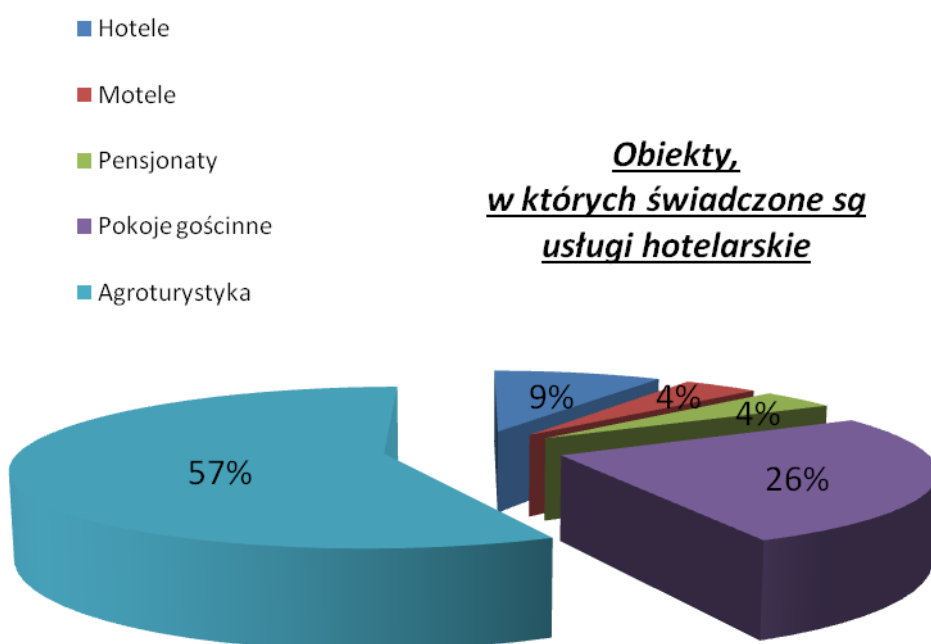
W roku 2017 zewidencjonowano ogółem 23 obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie. Należą do nich: hotele, motel, pensjonat, obiekty z pokojami gościnnymi oraz obiekty agroturystyczne, co przedstawiono w tabeli nr 2.

Tabela 2. Hotele, motele, pensjonaty i inne, w których świadczone są usługi hotelarskie

Typ zakładów	Liczba zakładów w ewidencji	Udział % w grupie	Liczba skontrolowanych zakładów	% skontrolowanych zakładów
Hotele	2	9	2	100
Motele	1	4	1	100
Pensjonaty	1	4	1	100
Obiekty z pokojami gościnnymi	6	26	4	67
Agroturystyki	13	57	9	69
Ogółem	23	100	17	74

Skontrolowano 17 obiektów spośród 23, co stanowi 74% wszystkich obiektów tej grupy. Na poniższym wykresie (wykres nr 2) przedstawiono procentowy udział obiektów świadczących usługi hotelarskie.

Wykres 2. Udział obiektów użyteczności publicznej świadczącej usługi hotelarskie

Przeprowadzone kontrole dotyczyły m. in. ogólnego stanu sanitarno - technicznego, zaopatrzenia w bieżącą wodę ciepłą i zimną, jakości wody, gospodarki ściekami i odpadami, postępowania z czystą i brudną bielizną, zaopatrzenia w środki czystości; dezynfekcji pomieszczeń, urządzeń i sprzętów, czystości i porządku w obiektach oraz w ich otoczeniu oraz przestrzegania zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu.

Źródło zaopatrzenia w wodę obiektów tej grupy stanowią wodociągi publiczne sieciowe. Jakość dostarczanej wody odpowiadała wymaganiom stawianym wodzie do spożycia przez ludzi.

Ścieki komunalne z większości obiektów odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej (14 spośród 17 skontrolowanych), zbiorników bezodpływowych, tzw. szamb (2 spośród 17 skontrolowanych) lub do oczyszczalni własnej, którą posiada 1 gospodarstwo agroturystyczne.

Gospodarka odpadami komunalnymi była zgodna z przepisami.

Pranie bielizny prowadzone było zarówno w pralniach własnych obiektów (w 7 spośród 17 kontrolowanych), jak i w pralniach zewnętrznych (10 obiektów tej grupy spośród 17 kontrolowanych). Pralnie zewnętrzne zapewniały również transport bielizny czystej i brudnej.

Skontrolowane obiekty przechowywały bieliznę czystą w wydzielonych na ten cel szafach lub magazynach z odpowiednimi regałami oraz posiadały wydzielone miejsca do składania bielizny brudnej.

Obiekty wyposażone były w środki czystościowe i dezynfekcyjne. Zabiegi dezynsekcji i deratyzacji wykonywane były przez firmy zewnętrzne lub we własnym zakresie.

W roku 2017 w obu zaewidencjonowanych obiektach hotelarskich zostały przeprowadzone prace remontowo - modernizacyjne. Efektem tych prac było podwyższenie standardu świadczonych usług hotelarskich.

We wszystkich skontrolowanych obiektach obowiązywał zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów. W miejscach widocznych umieszczone były znaki graficzne i informacje pisemne o zakazie palenia.

Stan sanitarno - techniczny skontrolowanych obiektów wraz z ich otoczeniem oceniono jako dobry.

2. 4. Ustępy publiczne

W roku 2017 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się 6 obiektów klasyfikowanych jako ustępy publiczne. Wszystkie obiekty tej grupy poddano kontroli sanitarnej.

Toalety podłączone były do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

W pomieszczeniach była zamontowana wentylacja grawitacyjna oraz wentylacja mechaniczna, włączana automatycznie.

Toalety wyposażone były w niezbędny sprzęt i środki do utrzymania ich w czystości oraz środki higieny. We wszystkich skontrolowanych obiektach obowiązywał zakaz palenia tytoniu oraz e-papierosów.

Skontrolowane pomieszczenia, urządzenia i elementy wyposażenia toalet utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - porządkowym i dobrym stanie sanitarno - technicznym.

2. 5. Obiekty komunikacji publicznej

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się jeden Dworzec Autobusowy w Gostyniu.

W roku 2017 przeprowadzono kontrolę sanitarną tego obiektu oraz 8 środków transportu.

Na terenie Dworca Autobusowego znajduje się plac manewrowy dla autobusów. Wydzielonych jest 7 stanowisk autobusowych. Poszczególne stanowiska odgródzone są barierkami zabezpieczającymi przed wejściem na plac manewrowy. Na przystanku ustawiono dwie wiaty dla podróżnych oraz ławkę.

W pobliżu wiat ustawiono 4 kosze na odpady komunalne. Plac manewrowy utwardzono nawierzchnią asfaltową.

Pomieszczenia obiektu, plac na zewnątrz budynku wraz ze stanowiskami autobusowymi utrzymany był w dobrym stanie sanitarno - porządkowym oraz sanitarno - technicznym.

Na terenie całego Dworca Autobusowego obowiązuje zakaz palenia tytoniu. W miejscach widocznych tj.: w budynku dworca oraz pod wiatami dla podróżnych umieszczono znaki graficzne, w tym informację pisemną o zakazie palenia tytoniu oraz e-papierosów.

Stan sanitarny środków transportu

Skontrolowano ogółem 36 środków transportu:

- 8 autobusów znajdujących się na placu manewrowym Dworca Autobusowego w Gostyniu,
- 10 autobusów/busów prywatnej firmy przewozowej,
- 9 samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, należących do zakładów pogrzebowych,
- 9 samochodów firm pralniczych, przeznaczonych do przewozu bielizny.

Skontrolowane środki transportu utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - porządkowym.

Stan sanitarno - techniczny środków transportu do przewozu zwłok i szczątków odpowiadał obowiązującym przepisom prawnym.

2. 6. Cmentarze i domy przedpogrzebowe

Na terenie powiatu gostyńskiego znajdują się 24 cmentarze, 3 z nich poddano kontroli w 2017 roku.

Skontrolowane cmentarze posiadają własne źródło wody, tj. studnie własne.

Na terenach cmentarzy lub w ich sąsiedztwie wydzielono miejsca na pojemniki, kontenery lub boksy do gromadzenia odpadów komunalnych. Każdy z cmentarzy posiadał ogrodzenie.

Skontrolowane cmentarze utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - porządkowym.

Dom przedpogrzebowy w Gostyniu przeznaczony jest wyłącznie do przechowywania zwłok ludzkich do czasu pogrzebu. Posiada chłodzię z dwoma szafami chłodniczymi do przechowywania zwłok. Pomieszczenie chłodzi wyposaono w umywalkę z doprowadzoną ciepłą i zimną wodą, mydło w płynie, środki dezynfekcyjne (do dezynfekcji rąk, do dezynfekcji powierzchni/sprzętu), ręczniki jednorazowego użytku, rękawiczki jednorazowe, maseczki jednorazowe. Pomieszczenie chłodzi wyposaone jest w wentylację mechaniczną.

W obiekcie opracowano i wdroono instrukcję mycia i dezynfekcji rąk, zapobiegającą przed zakaeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Zakład prowadzi właściwą gospodarkę odpadami, w tym niebezpiecznymi, posiada pisemną umowę na odbiór i transport odpadów niebezpiecznych.

Przeprowadzona kontrola domu przedpogrzebowego nie wykazała nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - technicznego i sanitarno - porządkowego.

2. 7. Inne obiekty użyteczności publicznej

W roku 2017 kontroli poddano także obiekty klasyfikowane jako inne obiekty użyteczności publicznej, które przedstawiono w tabeli nr 3. Ogółem skontrolowano 18 obiektów spośród 35 znajdujących się w ewidencji, co stanowi 51%.

Tabela 3. Inne obiekty użyteczności publicznej

Typ obiektu	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba skontrolowanych obiektów	% skontrolowanych obiektów
Kulturalno - sportowe	3	2	67
Stadiony	1	1	100
Stacje paliw	17	5	29
Pralnie	7	3	43
Zakłady pogrzebowe	5	5	100
Przystanki komunikacyjne	1	1	100
Usługi transportowe	1	1	100
Ogółem	35	18	51

Wszystkie skontrolowane obiekty podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, z wyjątkiem jednej pralni, która ścieki odprowadza do szamba. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W tej grupie obiektów znajduje się kręgielnia oraz stadion gostyński. Tym samym poddano kontroli Kręgielnię Ośrodka Sportu i Rekreacji w Gostyniu oferującą bogaty pakiet gier sportowo - rekreacyjnych. Pomieszczenia kręgielni, wyposażenie, w tym sprzęt sportowo - rekreacyjny utrzymane były w czystości, w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

Skontrolowano stadion sportowy, na terenie którego znajdują się 3 boiska do piłki nożnej, trybuny, bieżnia lekkoatletyczna, kort tenisowy oraz siłownia z zapleczem sanitarno - higienicznym. Na stadionie wydzielono szatnie z łazienkami dla sportowców klubów sportowych - utrzymane w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

Na stadionie przy płycie boiska wydzielone są ogólnodostępne pomieszczenia sanitarno - higieniczne dla kobiet i mężczyzn, wyposażone w bieżącą wodę ciepłą i zimną, w środki higieny osobistej.

Pomieszczenia, jak i wyposażenie obiektu, w tym sprzęt utrzymane były w czystości, w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

Kontroli poddano również 3 pralnie, w których prana jest bielizna hotelowa, gastronomiczna oraz odzież robocza z zakładów pracy.

Pralnie posiadają odrębne magazyny przyjmowania bielizny brudnej oraz przechowywania i wydawania bielizny czystej.

Firma pralnicza HTS MEDIJ Sp. z o. o., ul. Kobylińska 12, 63-830 Pępowo posiada pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu i świadczy usługę prania bielizny szpitalnej.

W przedmiotowej pralni wydzielone są strefy: czysta i brudna, co zapewnia całkowite wyeliminowanie kontaktu bielizny czystej z brudną oraz pracowników z tych dwóch stref. Pralnia posiada barierę higieniczną wyposażoną w trójstopniową służbę higieniczną, co właśnie pozwala na świadczenie usług prania bielizny szpitalnej z zachowaniem reżimu sanitarnego dla procesów dezynfekcji i prania, niezależnie od asortymentu i stopnia skażenia bielizny.

W pralni, w pomieszczeniu przyjmowania bielizny w strefie brudnej jest zainstalowane urządzenie do bezdotykowej identyfikacji bielizny, wykorzystujące technologię RFID.

Pralnia wyposażona jest w pralnice wmontowane w ścianę, dzielącą pralnię na dwie strefy. Maszyny pralnicze wyposażone są w automatyczny system dozujący środki piorące

i dezynfekcyjne, urządzenia kontrolujące parametry procesu prania i dezynfekcji. Proces prania poszczególnych rodzajów bielizny prowadzony jest zgodnie z opracowanymi procedurami i technologiami.

Pomieszczenia i urządzenia wszystkich skontrolowanych pralni utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

Kontrole zakładów pogrzebowych prowadzono w zakresie oceny stanu sanitarnego środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Zakłady pogrzebowe dysponują odpowiednimi środkami transportu. Samochody do przewozu zwłok spełniały wymogi sanitarno - higieniczne niezbędne do świadczenia usług w deklarowanym zakresie. Właściciele skontrolowanych zakładów pogrzebowych posiadali umowy na wykonywanie dla nich usług w zakresie odbioru, transportu i przekazywania do utylizacji odpadów niebezpiecznych zawarte z firmą posiadającą stosowne uprawnienia.

Skontrolowano również 8 stacji paliw. Podczas ich kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

We wszystkich skontrolowanych obiektach obowiązywał zakaz palenia tytoniu. Przestrzegane były zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

3. Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli

W roku 2017 przed otwarciem sezonu letniego, a także dwukrotnie w trakcie jego trwania, skontrolowano miejsce wykorzystywane do kąpieli zwane „Cegielnią” - obiekt wodny, który jest obiektem ogólnodostępnym i zorganizowanym. Sezon letni 2017 roku w obiekcie rozpoczęto z dniem 1 lipca 2017r., a zakończono z dniem 31 sierpnia 2017r.

Infrastruktura towarzysząca miejscu wykorzystywanemu do kąpieli tzw. „Cegielni” była utrzymana w dobrym stanie sanitarno - technicznym. Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie obiektu była prowadzona prawidłowo. Przeprowadzono 2 kontrole sanitarne.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom kąpiącym się podczas wypoczynku letniego prowadzony był nadzór sanitarny nad jakością wody do kąpieli. Organizator miejsca wykorzystywanego do kąpieli dokonywał poboru próbek wody ze zbiornika wodnego. Na podstawie sprawozdań z badań oraz na podstawie wizualnej oceny wody dokonanej przez Organizatora, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu orzekł przydatność do kąpieli wody ze zbiornika wodnego.

4. Pływalnie

Powiat gostyński posiada jedną pływalnię krytą, całoroczną, usytuowaną w Gostyniu. W roku 2017 przeprowadzono 2 kontrole sanitarne tego obiektu.

Kontroli sanitarnej poddano halę basenową, w tym: basen sportowy, basen rekreacyjny, jacuzzi, brodzik oraz zjeżdżalnię.

Kontroli sanitarnej poddano również strefę saun, gdzie do dyspozycji klientów znajduje się sauna sucha, fińska parowa, tężnia solankowa oraz kabina infrared. Ponadto skontrolowano siłownię fitness. Sala ćwiczeń utrzymana

była w czystości, a wyposażenie i sprzęt był w dobrym stanie sanitarno - technicznym.

Wszystkie skontrolowane pomieszczenia obiektu pływalni utrzymane były w dobrym stanie sanitarno - porządkowym i sanitarno - technicznym.

Stałej kontroli podlega woda na pływalni. Dzięki systematycznym badaniom próbek wody, prowadzonych zgodnie z ustalonym harmonogramem, zapewnia się bezpieczne warunki korzystania z pływalni.

Badania próbek wody z niecek basenowych prowadzone były w ramach kontroli urzędowej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego z częstotliwością 1 raz w miesiącu oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządzającego pływalnią z częstotliwością wskazaną dla zarządzających zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2015r., poz. 2016).

Badania próbek wody prowadzono pod kątem zanieczyszczeń bakteriologicznych oraz w zakresie wskaźników fizyko - chemicznych.

Ogółem w roku 2017 poddano analizie bakteriologicznej: 100 próbek wody z pływalni w ramach kontroli urzędowej i 112 w ramach kontroli wewnętrznej, fizyko - chemicznej: 24 próbki w ramach kontroli urzędowej i 83 w ramach kontroli wewnętrznej.

W przypadku stwierdzenia odchyleń parametrów fizyko - chemicznych od obowiązującej normy informowano zarządzającego pływalnią o potrzebie dostosowania poziomu tych parametrów do wartości obowiązujących w rozporządzeniu.

W sierpniu bieżącego roku pobrano próbki wody z natrysków w pomieszczeniach sanitarno - higienicznych pływalni i przebadano je w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.* W pobranych próbkach nie stwierdzono przekroczenia w zakresie liczby tych bakterii.

5. Podsumowanie

1. W 2017 roku przeprowadzono 100% kontroli sanitarnych ujętych w harmonogramie rocznym.
2. W zakresie stanu sanitarno - technicznego obiektów użyteczności publicznej nie stwierdzono nieprawidłowości.
3. W roku 2017 powstało 9 nowych salonów kosmetycznych i 5 zakładów fryzjerskich.
4. Woda w pływalni oraz w miejscu wykorzystywanym do kąpieli była przydatna do kąpieli.
5. W obiektach użyteczności publicznej przestrzegano zapisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz. U. z 2015 roku, poz. 298, z późn. zm.).

STAN SANITARNY PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

1. Wprowadzenie

Kontrole przestrzegania przepisów prawnych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą prowadzono w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. *w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą* (Dz. U. z 2012 roku, poz. 739).

Zakres kontroli tych podmiotów obejmował stan sanitarno - techniczny obiektów, utrzymanie czystości pomieszczeń i wyposażenia, zaopatrzenie w wodę, postępowanie z bielizną, postępowanie z odpadami medycznymi, procesy dezynfekcji i sterylizacji.

2. Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze

Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze podzielona jest na grupy:

1. stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne,
2. stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne,
3. ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
4. praktyki zawodowe.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w roku 2017 znajdowało się ogółem **197 placówek**:

- 1) podmiot wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne - **1**,
- 2) podmiot wykonujący stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne - **1**, tj.: zakład opiekuńczo - leczniczy,
- 3) podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - **79**,
- 4) podmioty prowadzące działalność leczniczą w ramach praktyki zawodowej - **116**.

2. 1. Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W roku 2017 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się ogółem 2 placówki, które przedstawiono w poniższej tabeli (tabela 1).

Tabela 1. Placówki lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek
SZPITALNE Szpitale ogółem	1	1
INNE NIŻ SZPITALNE Zakłady opiekuńczo - lecznicze	1	1
INNE NIŻ SZPITALNE Zakłady rehabilitacji leczniczej	0	0
Ogółem	2	2

W porównaniu z ubiegłym rokiem ilość obiektów tej grupy zmniejszyła się o 1. Zakończono prowadzenie działalności leczniczej w Bonifraterskim Centrum Rehabilitacji

pw. Św. Benedykta Menni, os. Marysin 1, 63-820 Piaski - zakładzie, w którym wykonywana była działalność lecznicza w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitalne, obejmująca opiekę i rehabilitację pacjentów dorosłych w Zakładzie Pielęgnacyjno - Rehabilitacyjnym.

W Bonifraterskim Centrum Zdrowia w Piaskach świadczona jest nadal działalność lecznicza w rodzaju „stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne szpitalne”, gdzie preferowane są stacjonarne usługi w zakresie rehabilitacji pacjentów dorosłych w Szpitalnym Oddziale Rehabilitacji Neurologicznej. Z dniem 1 października 2017r. powstał nowy oddział szpitalny - Oddział Rehabilitacji Ogólnoustrojowej, w którym świadczone są stacjonarne usługi w zakresie rehabilitacji pacjentów dorosłych, podobnie jak w oddziale już istniejącym.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się również Dom Zdrowia i Spokoju Sp. z o. o. Zakład Opiekuńczo - Leczniczy Szelejewo Drugie 10a, 63-820 Piaski. Pacjenci dorośli Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego objęci są szerokim zakresem usług rehabilitacyjnych.

Podstawowe i awaryjne źródło zaopatrzenia w wodę Bonifraterskiego Centrum Zdrowia Sp. z o. o., stanowi wodociąg publiczny w Podrzeczu.

Dom Zdrowia i Spokoju Sp. z o. o. zaopatrywany jest w wodę z wodociągu publicznego w Stefanowie.

W roku 2017 woda z tych wodociągów zarówno pod względem bakteriologicznym jak i fizyko - chemicznym spełniała wymogi stawiane wodzie do spożycia przez ludzi.

W roku 2017, w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego, w jednej z dwóch placówek leczniczych pobrano do badań próbki wody ciepłej z instalacji wewnętrznej w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella sp.* W związku z wykrytymi zanieczyszczeniami w pobranych próbkach wody podjęto działania naprawcze w celu wyeliminowania obecności w/w bakterii.

Obydwie placówki korzystają z usług pralni zewnętrznej HTS Medij Sp. z o. o. w Pępowie. Pralnia prowadzi pranie bielizny, dokonuje odbioru bielizny brudnej oraz dostarcza do obiektów czystą bieliznę.

Bрудna bielizna zbierana jest do worków umieszczonych na stelażach wózków wyposażonych w zamykane pokrywy.

W pralni, w pomieszczeniu przyjmowania bielizny, w strefie brudnej zainstalowano urządzenie do bezdotykowej identyfikacji bielizny. Pralnia ta wyróżnia się wysokim poziomem technologicznym. Pomieszczenia pralni i stosowane technologie umożliwiają pranie bielizny szpitalnej, w tym noworodkowej i zakaźnej. Prowadzona jest mikrobiologiczna kontrola czystości bielizny.

Pomieszczenia i urządzenia pralni utrzymane są w dobrym stanie sanitarnym.

Czysta bielizna dostarczana jest do placówek samochodami Firmy HTS MEDIJ Sp. z o. o., w obrębie oddziałów przechowywana jest w wydzielonych, zamykanych szafach.

W skontrolowanych placówkach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne przestrzegane były również procedury dotyczące sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń, a także procedury dotyczące bieżącego dozoru i utrzymania standardów higieny wewnątrzzakładowej.

W podmiotach nie prowadzi się procesów sterylizacji. Stosowany jest wyłącznie sprzęt medyczny jednorazowego użytku, wysterylizowany fabrycznie.

Placówki posiadają opracowane i wdrożone procedury z zakresu postępowania z odpadami medycznymi.

Odpady medyczne zbierane są selektywnie zgodnie z ich właściwościami, z uwzględnieniem sposobu unieszkodliwiania. Prowadzona jest segregacja odpadów.

Odpady medyczne niebezpieczne przechowywane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych w temperaturze do 10°C nie dłużej niż 30 dni.

Odbiór odpadów medycznych prowadzą wyspecjalizowane zewnętrzne firmy posiadające stosowne zezwolenia. Na podstawie umowy zawartej z placówkami transportują je do utylizacji.

W zakresie postępowania z odpadami medycznymi nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pomieszczenia i urządzenia placówek odpowiadały wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. *w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą* (Dz. U. z 2012 roku, poz. 739).

Nie stwierdzono uchybień co do stanu technicznego w/w placówek.

W placówkach prowadzone są kontrole wewnętrzne dotyczące realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, obejmujące w szczególności ocenę ryzyka występowania zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, ocenę prawidłowości i skuteczności procedur, a także ocenę stosowania środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w celu zapobieżenia przenoszenia biologicznych czynników chorobotwórczych.

2. 2. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe

W roku 2017 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się ogółem 195 placówek lecznictwa ambulatoryjnego wraz z praktykami zawodowymi. Skontrolowano 78 podmiotów, co stanowi 40% podmiotów ujętych w ewidencji.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne przedstawia tabela nr 2.

Tabela 2. Placówki lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

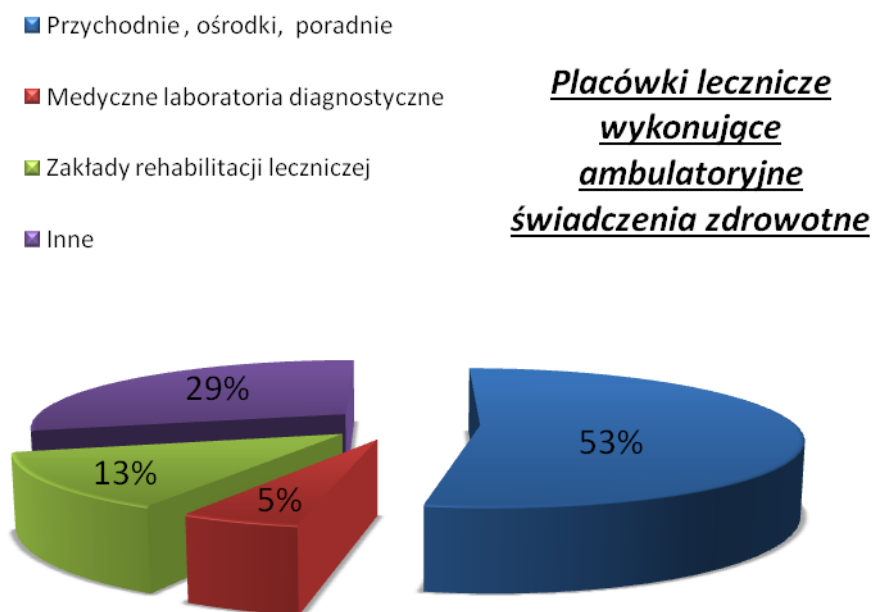
Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek	% skontrolowanych placówek
Przychodnie , ośrodki, poradnie	42	35	83
Medyczne laboratoria diagnostyczne	4	2	50
Zakłady rehabilitacji leczniczej	10	7	70
Inne	23	11	48
Ogółem	79	55	70

Na poniższym wykresie (wykres 1) przedstawiono procentowy udział danego typu placówek w stosunku do ogólnej liczby placówek leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

Największą wartość procentową stanowiły przychodnie, tj. 53%, najmniejszą - medyczne laboratoria diagnostyczne (zaledwie 5%).

Wśród placówek leczniczych klasyfikowanych jako inne wyróżnić możemy przede wszystkim zespoły pielęgniarek i położnych.

Wykres 1. Procentowy udział danego typu placówek w stosunku do ogólnej liczby placówek leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Działalność leczniczą wykonywaną przez praktykę zawodową przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Praktyki zawodowe

Typ placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba skontrolowanych placówek	% skontrolowanych placówek
Indywidualne praktyki lekarskie ogółem	29	5	17
w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów	20	5	25
Indywidualne, specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem	46	10	22
w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	6	3	50
Grupowe praktyki lekarskie ogółem	3	2	67
w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów	3	2	67
Indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek	21	4	19
Inne	17	4	24
Ogółem	116	25	22

Spośród wszystkich praktyk zawodowych największy udział procentowy stanowią indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie (wykres 2). Zaledwie 3% to grupowe praktyki lekarzy dentystów.

Do grupy innych praktyk zawodowych zaklasyfikować możemy m. in. salony optyczne z możliwością wykonania badania wzroku, laboratoria protetyczne, gabinety protetyki słuchu oraz gabinety rehabilitacyjne.

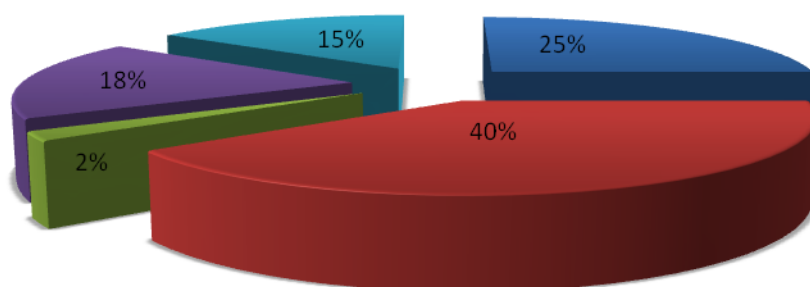

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych sprawdzano stan sanitarno - techniczny pomieszczeń i ich wyposażenia, zaopatrzenie w środki dezynfekcyjne i w środki niezbędne do utrzymania czystości obiektów, zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie nieczystości płynnych, sposób postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi oraz stosowanie procedur higienicznych.

Wykres 2. Procentowy udział praktyk zawodowych

- Indywidualne praktyki lekarskie ogółem
- Indywidualne, specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem
- Grupowe praktyki lekarskie ogółem
- Indywidualne, specjalistyczne, grupowe praktyki pielęgniarek
- Inne

Praktyki zawodowe

Wszystkie skontrolowane placówki są zaopatrywane w wodę z wodociągów publicznych. Ścieki odprowadzane były do sieci kanalizacyjnej. Jakość dostarczanej wody pod względem bakteriologicznym i fizyko - chemicznym odpowiadała wymogom stawianym wodzie do spożycia przez ludzi.

Przy udzielaniu świadczeń medycznych podmioty stosują bieliznę jednorazowego użycia tj. serwety, podkłady (na kozetki, wagi, przewijaki dla niemowląt), a także fartuchy ochronne. Postępowanie z bielizną czystą i brudną regulują opracowane i wdrożone we wszystkich placówkach procedury.

Przestrzegane są zasady zbierania, magazynowania oraz przekazywania do utylizacji odpadów medycznych. Odpady medyczne zbierane są selektywnie. Segregacja odpadów prowadzona jest prawidłowo. Odpady medyczne z placówek do 30 dni magazynowane są w przenośnych urządzeniach chłodniczych (lodówkach). Wszystkie podmioty posiadają umowy na wykonywanie usług w zakresie odbioru, transportu i przekazywania do utylizacji odpadów medycznych, zawarte z wyspecjalizowaną zewnętrzną firmą usługową.

W zakresie postępowania ze środkami dezynfekcyjnymi nie stwierdzono nieprawidłowości. W placówkach przestrzegane są procedury sprzątanania i dezynfekcji pomieszczeń.

W większości skontrolowanych placówek stosuje się wyłącznie sprzęt jednorazowego użytku.

Placówki, w których oprócz sprzętu jednorazowego użytku stosowany jest sprzęt wielokrotnego użycia, posiadają stanowiska sterylizacji gabinetowej lub właściciele zawarli umowy z podmiotami zewnętrznymi na wykonywanie usług sterylizacji.

Pomieszczenia skontrolowanych placówek leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne oraz prowadzących działalność leczniczą w ramach praktyk zawodowych utrzymane są w dobrym stanie sanitarnym i technicznym.

3. Podsumowanie

1. Pomieszczenia i urządzenia skontrolowanych podmiotów odpowiadały wymaganiom aktualnie obowiązującego rozporządzenia.
2. Nie wniesiono uwag i zastrzeżeń co do stanu czystości oraz porządku.
3. Nie stwierdzono uchybień w zakresie gospodarki odpadami medycznymi.
4. W skontrolowanych placówkach wszystkie procesy dezynfekcji przeprowadzane były prawidłowo.
5. W większości placówek stosowano wyłącznie sprzęt medyczny jednorazowego użytku.
6. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania procedur higienicznych.

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Wprowadzenie

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu sprawował nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (Dz. U. z 2017r., poz. 1261) oraz ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2017r., poz. 2180). Badania jakości wody wykonywane były przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określone są w obowiązującym wówczas rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. poz. 1989).

2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Na obszarze powiatu gostyńskiego wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności, zasilane są z ujęć podziemnych, które charakteryzują się stałym składem fizyko - chemicznym. Do uzdatniania wody stosowane są tradycyjne sposoby napowietrzania i filtracji.

Wszystkie wodociągi znajdujące się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu pracują w oparciu o jedno ujęcie, które stanowi jedna lub kilka studni, eksploatowanych najczęściej naprzemiennie. Studnie na ujęciach są odpowiednio chronione, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. Ustanowione są strefy ochrony sanitarnej ujęć wody, które są oznakowane tablicami informacyjnymi.

Mając na uwadze wysoką jakość świadczonych usług, przedsiębiorstwa wodociągowe, poddają regularnie przeglądom oraz konserwacji urządzenia wodne wraz z siecią. Każdorazowo, po zakończonych pracach modernizacyjnych, w celu utrzymania odpowiedniej jakości produkowanej wody, sieć dystrybucyjna poddawana jest płukaniu i krótkotrwałemu chlorowaniu w celu eliminacji jej wtórnego zanieczyszczenia.

W 2017 roku skontrolowano wszystkie ujęcia wody oraz studnie na tych ujęciach. Stan sanitarno - techniczny studni nie budził zastrzeżeń. Podczas kontroli nie stwierdzono źródeł zanieczyszczeń mogących wpływać na pogorszenie jakości wody.

Struktura wodociągów w 2017 roku została przedstawiona w tabeli nr 1.

Tabela 1. Struktura wodociągów w roku 2017

wodociągi o produkcji wody m ³ /d	liczba wodociągów wg ewidencji	liczba skontrolowanych wodociągów	udział w zaopatrzeniu ludności powiatu [%]
≤ 100	4	4	12,1
1001 - 1 000	25	25	75,8
1001 - 10 000	4	4	12,1
Ogółem	33	33	100
Inne podmioty zaopatrujące w wodę*	1	1	-

* wodociąg lokalny Ardagh Glass S. A., nie stanowiący zaopatrzenia mieszkańców w wodę do spożycia, produkcja wody wyłącznie na potrzeby techniczne zakładu

W poszczególnych grupach produkcji uwzględniono urządzenia wodociągowe zarządzane przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz inne podmioty, tj. zakłady spożywcze posiadające własne ujęcia, które produkują wodę głównie na potrzeby własne oraz zaopatrują ludność w wodę.

W roku 2017 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowały się ogółem 34 wodociągi zlokalizowane na terenie 7 gmin powiatu gostyńskiego:

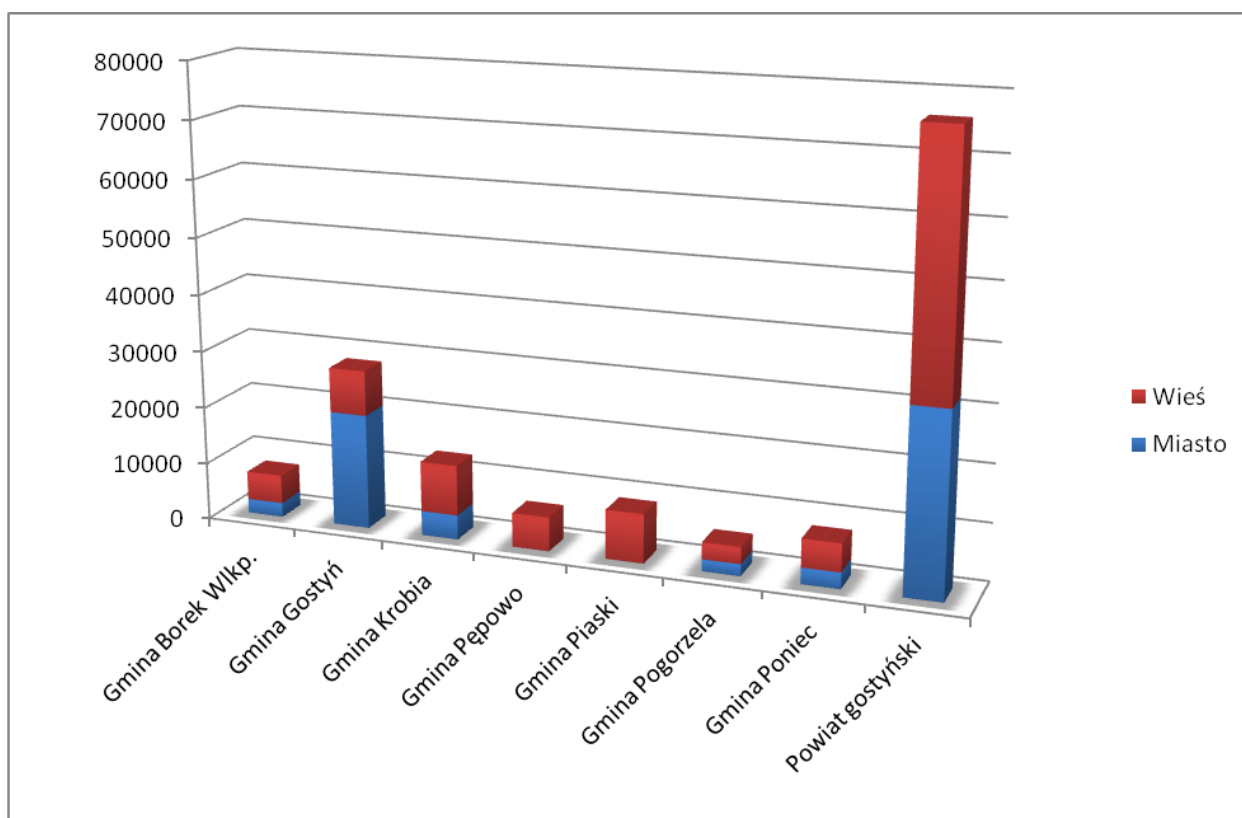
- ◆ 31 publicznych,
- ◆ 1 lokalny - wodociąg Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu,
- ◆ 1 zakładowy - wodociąg zakładu Pudliszki Sp. z o. o.,

- ◆ 1 lokalny - Ardagh Glass S. A., nie stanowiący zaopatrzenia mieszkańców w wodę do spożycia.

Część mieszkańców powiatu gostyńskiego, z gminy Pogorzela oraz z gminy Poniec zaopatrywana była w wodę przez wodociągi, których ujęcia mieszczą się na terenie powiatu krotoszyńskiego i powiatu leszczyńskiego.

Wszystkie miejscowości powiatu gostyńskiego są zwodociągowane w 100%.

Wykres 1. Liczba ludności powiatu gostyńskiego z podziałem na poszczególne gminy

Woda z wodociągów poddawana była systematycznej kontroli jej jakości, prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe.

Badania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie monitoringu kontrolnego, przeglądowego oraz w ramach nadzoru sanitarnego wykonywane były w akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Poznaniu oraz w Lesznie. Badania wody wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone były zarówno w laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej,

jak i w laboratoriach zewnętrznych o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Spośród zewidencjonowanych wodociągów powiatu gostyńskiego 5 wodociągów objętych było raportowaniem do Komisji Europejskiej. Raportowane były wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości 1000 m³/dobę i więcej, zaopatrujące powyżej 5000 osób oraz wodociągi obsługujące zakłady produkujące żywność przeznaczoną na eksport. Wszystkie wodociągi raportowane do Komisji Europejskiej przebadano w pełnym zakresie parametrów zgodnie z wówczas obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w *sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. poz. 1989).

W roku 2017 w ramach monitoringu jakości wody prowadzonej przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej pobrano do badań 255 próbek wody do spożycia, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowe 214 próbek wody.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w *sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*, woda jest w pełni bezpieczna dla zdrowia, jeśli spełnia określone w nim wymagania.

Sporadycznie występowały w wodzie zanieczyszczenia mikrobiologiczne w postaci pojedynczych bakterii wskaźnikowych - bakterii grupy coli. W przypadku pojawienia się zanieczyszczeń bakteriologicznych, przedsiębiorstwa wodociągowe podejmowały natychmiastowe działania mające na celu ich wyeliminowanie, a mianowicie najczęściej było to płukanie sieci oraz krótkotrwałe przechlorowanie urządzeń i sieci. Sytuacje te nie zagrażały zdrowiu konsumenta.

3. Wodociągi

Ocenie poddano wszystkie wodociągi publiczne produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności. Skontrolowano również wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu oraz wodociąg zakładowy firmy Pudliszki Sp. z o. o., które produkują wodę głównie dla celów produkcyjnych, a będące również źródłem zaopatrzenia w wodę ludności.

Oceniono również wodociąg lokalny zakładu Ardagh Glass S. A. w Gostyniu, który produkuje wodę wyłącznie na potrzeby techniczne zakładu.

3. 1. Wodociągi o produkcji < 100 m³/d

Do grupy tej zaliczono 4 wodociągi publiczne w miejscowościach: Ostrowo, Karzec, Bodzewo, Brzezcie, co stanowi 12,1% ogólnej liczby wodociągów.

Podczas kontroli wszystkich wodociągów należących do tej grupy nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego i sanitarno - technicznego.

W 2017 roku na Stacjach Uzdatniania Wody w:

- ◆ Brzeziu wymalowano urządzenia uzdatniające oraz elewację wewnętrzną budynku stacji.
- ◆ Karcu w celu oczyszczania zasilanego układu dystrybucji wody z nagromadzonych osadów i złogów korozyjnych zlokalizowanych na rurociągach stosowano preparat SeaQuest.
- ◆ Bodzewie wybialkowano wnętrza studzienek studni oraz naprawiono uszkodzone ogrodzenia.

3. 2. Wodociągi o produkcji 101 - 1 000 m³/d

Wodociągi o tej produkcji stanowią główne źródło zaopatrzenia w wodę ludności z terenu powiatu gostyńskiego. W grupie tej znajduje się 25 wodociągów, co stanowi 75,8% ogólnej liczby wodociągów. Należą do nich wodociągi zlokalizowane w miejscowościach: Bodzewko, Stefanowo, Smogorzewo, Podrzecze, Strzelce Wielkie, Gola, Czajkowo, Kosowo, Tworzymirki, Zalesie, Jeżewo, Koszkowo, Karolew, Siedmiorogów II, Siedlec, Pępowo, Krzyżanki, Wilkonice, Małgów, Wziąchów, Bukownica, Kuczynka, Wymysłowo, Florynki, Ziemiń.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skontrolowano wszystkie należące do tej grupy wodociągi. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego i sanitarno - technicznego.

Przedsiębiorstwa wodociągowe w roku 2017 prowadziły prace remontowo - modernizacyjne, które dotyczyły następujących wodociągów:

- ◆ Gola - prowadzono kompleksowe prace modernizacyjne na Stacji Uzdatniania Wody w Goli, wymieniona została armatura i urządzenia uzdatniające wodę.
- ◆ Czajkowo - wyczyszczono i wydezynfekowano aeratory.
- ◆ Podrzecze - wymalowano urządzenia uzdatniające oraz elewację wewnętrzną.

- ◆ Smogorzewo - przeprowadzono remont pompy studni.
- ◆ Siedmiorogów II - odmalowano powłoki zewnętrzne odmanganiaczy.
- ◆ Koszkowo - odmalowano zewnętrzne powłoki odżelaziaczy i odmanganiaczy oraz przewody armatury wodociągowej.
- ◆ Karolew - dokonano generalnego remontu dachu budynku Hydroforni.
- ◆ Krzyżanki - wymieniono ogrodzenie strefy bezpośredniej stacji uzdatniania wody od strony północnej, wymieniono bramę wjazdową wraz z uliczką. Dojazd do stacji uzdatniania wody wyłożono kostką brukową.
- ◆ Wziąchów - przeprowadzono remont stacji uzdatniania wody: wykonano odwiert nowej studni - na łąkach, wykonano fundamenty pod zbiorniki wody czystej (2 zbiorniki po 150 m³), wymieniono aeratory 3 sztuki na 1 centralny, dostawiono 2 odżelaziacze i wymieniono żwirki we wszystkich, wymalowano, zamontowano nowe dysze, wymieniono orurowanie stacji uzdatniania wody i zasuwy, zamontowano wentylator do płukania urządzeń uzdatniających, zlikwidowano jeden hydrofor, wymieniono rury wody popłucznej na stacji uzdatniania wody, spuszczone, wymyto, wydezynfekowano zbiorniki wody czystej, zamontowano dodatkowo 2 rotometry do sprawdzania napowietrzenia wody podczas uzdatniania.
- ◆ Florynki - wymieniono na nową instalację elektryczną w budynku hydroforni, instalację wodną na cele socjalne, instalację sanitarną oraz kostkę brukową dojścia do zbiornika wody czystej.

3. 3. Wodociągi o produkcji 1 001 - 10 000 m³/d

W grupie tej znajdują się 4 wodociągi, tj. 12,1% ogólnej liczby wodociągów. Należą do nich: wodociąg publiczny w Gostyniu, wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej w Gostyniu, wodociąg publiczny w Drzewcach oraz wodociąg zakładowy w Pudliszkach.

Największym wodociągiem w powiecie jest wodociąg publiczny w Gostyniu, który zaopatruje w wodę mieszkańców miasta Gostynia oraz okolicznych wiosek: Dusiny, Bogusławek, Ziółkowa, Krajewic, Brzezia oraz strefy gospodarczej. Według informacji uzyskanych od producenta wodociąg ten zaopatruje w wodę wodociągową około 21600 osób, co stanowi 28% ogółu ludności powiatu gostyńskiego.

Wykres 2. Udział wodociągu Gostyń w zaopatrzeniu mieszkańców powiatu

Produkowana przez wodociąg lokalny Spółdzielni Mleczarskiej woda przeznaczona jest w głównej mierze na cele produkcyjne zakładu. Wodociąg ten dostarcza też wodę dla mieszkańców bloków przy ul. Wielkopolskiej w Gostyniu, którzy stanowią około 80 osób.

Woda produkowana przez Zakład Pudliszki Sp. z o. o. przeznaczona jest na cele produkcyjne tego zakładu i na potrzeby oczyszczalni ścieków w Rokosowie. Część produkowanej wody sprzedawana jest przedsiębiorstwu wodociągowo - kanalizacyjnemu celem zaopatrzenia w wodę mieszkańców miejscowości Pudliszki.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych stacji oraz ujęć wodnych wszystkich wodociągów nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku 2017 trzech producentów wody prowadziło prace remontowo - modernizacyjne tj.:

- ◆ Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu - włączono do eksploatacji studnię Nr 3b (nowy odwiert po likwidacji ujęcia 3a), wyłączono z eksploatacji studnię Nr 2 - rozpoczęto prace nad nowym odwiertem na terenie strefy bezpośredniej ujęcia.
- ◆ w Gostyniu wymieniono ogrodzenia strefy ochrony bezpośredniej studni Nr 5.

W pomieszczeniu sterowni zainstalowano automatyczne sterowanie ciśnienia wody na sieci tzw. dzień i noc.

- ◆ w Drzewcach, stosuje się nadal preparat SeaQuest - środek przeznaczony do zapobiegania procesom korozji i powstawaniu osadów oraz do usuwania osadów w sieci wodociągowej. W roku 2017 odbyło się czyszczenie zbiorników wody czystej.
- ◆ w Pudliszkach w marcu 2017 roku wprowadzono nową technologię metody dezynfekcji wody uzdatnionej dwutlenkiem chloru, który wytwarzany jest na miejscu z reagentów: kwasu solnego o stężeniu 9% oraz chlorynu sodu o stężeniu 7,5%. Generator dwutlenku chloru znajduje się na hali urządzeń uzdatniających. Dozowanie następuje automatycznie w dawce 0,25 mg/l ClO₂.

3. 4. Wodociągi nie będące źródłem zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się wodociąg lokalny zakładu Ardagh Glass S. A. w Gostyniu, produkujący wodę wyłącznie na potrzeby produkcyjne zakładu. W roku 2017 nie przeprowadzono żadnych remontów czy modernizacji.

Wodociąg pod względem sanitarno - technicznym nie budził zastrzeżeń, a produkowana przez niego woda jest dobrej jakości zdrowotnej.

4. Podsumowanie

1. Mieszkańcy powiatu gostyńskiego zaopatrywani są w wodę wodociągową, która spełnia wymagania pod względem bakteriologicznym, fizyko - chemicznym stawiane wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
2. Woda z wodociągów powiatu gostyńskiego jest bezpieczna dla zdrowia konsumentów.

WARUNKI SANITARNO - HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

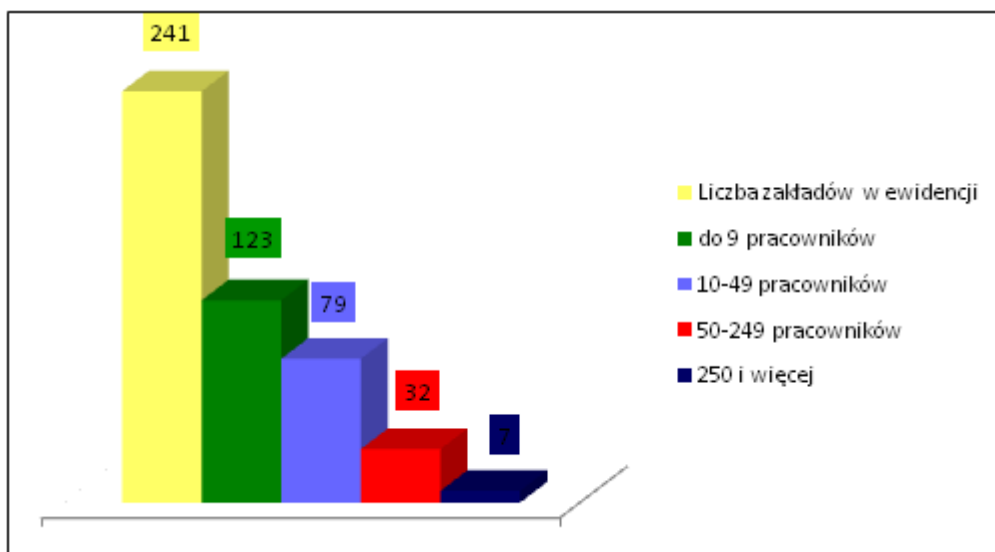
1. Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W 2017 roku pion Higieny Pracy obejmował ewidencją 241 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 9234 pracowników.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba podmiotów gospodarczych pozostających w ewidencji Stacji zmniejszyła się o 2, wzrosła natomiast liczba zatrudnionych o 1149 osób.

Największą liczbę nadzorowanych przedsiębiorstw stanowiły nadal zakłady małe, zatrudniające do 49 pracowników - 83,8% wszystkich zakładów objętych nadzorem. W grupie tej przeważały z kolei podmioty zatrudniające do 9 osób - 123 zakłady, co stanowi 60,9% zakładów w kategorii do 49 zatrudnionych. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające powyżej 250 pracowników - 7 zakładów, stanowiły jedynie 2,9% ogółu. Były to zakłady produkujące żywność i opakowania do żywności, filtry dla motoryzacji, rury i kształtki kanalizacyjne z PCV i polipropylenu, a także wielobarwne opakowania kartonowe.

Wykres 1. Struktura podmiotów gospodarczych w ewidencji pionu higieny pracy w 2017 roku w/g liczby zatrudnionych

1. 1. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

Kluczowe kierunki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego w celu poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy określone były w wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego.

Plan pracy obejmował zarówno programy wieloletnie, tj. ograniczanie zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym (szczególnie obróbka drewna, metali, produkcja spożywcza) prowadzone w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych w latach 2013 - 2020, przygotowanie pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest w ramach rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 - 2032”, działania dotyczące środków zastępczych (zmniejszanie zagrożeń zdrowia publicznego w obszarze środków zastępczych, monitoring wprowadzania na rynek środków zastępczych, współpracę ze Służbą Celną, Policją i innymi organami ścigania, a także podmiotami leczniczymi w przypadkach zatruc „dopalaczami” oraz działania profilaktyczne), działania związane z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, detergentami, jak również nowe zagadnienia - kontrolę warunków pracy i narażenia pracowników zatrudnionych w zakładach przemysłu tworzyw sztucznych, a także pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami.

W 2017 roku przeprowadzono 57 kontroli w 55 zakładach pracy. Zakres przeprowadzonych kontroli obejmował m. in.:

- nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami - 43 kontrole,
 - nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 - 8 kontroli,
 - nadzór nad produktami biobójczymi - 2 kontrole,
 - nadzór w zakresie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - 7 kontroli,
 - nadzór nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy - 4 kontrole,
- oraz kontrole polegające na ocenie realizacji ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach, a także kontrole polegające na czynnościach odbiorowych, czy też kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych w decyzjach administracyjnych.

Ponadto w ramach realizacji Programu Ograniczania Następstw Palenia Tytoniu, podczas kontroli w zakładach pracy wypełniano „Kwestionariusz do oceny przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych”. Uzyskano 53 oceny, które wskazywały na fakt, że we wszystkich zakładach przestrzegano zakazu palenia tytoniu. Z przeprowadzonej oceny wynika, iż:

1. w większości zakładów pracy, aby zapalić papierosa, pracownicy muszą opuścić budynek i zapalić papierosa na zewnątrz. Są to miejsca wydzielone i oznakowane, jednak w zdecydowanej większości odkryte,
2. wydzielono 8 palarni spośród 53 zakładów pracy, gdzie przeprowadzono ocenę sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu, pomieszczenia te spełniały wymogi określone przepisami prawa,
3. obserwuje się zjawisko powolnego zmniejszania się liczby „palaczy“ w zakładach pracy.

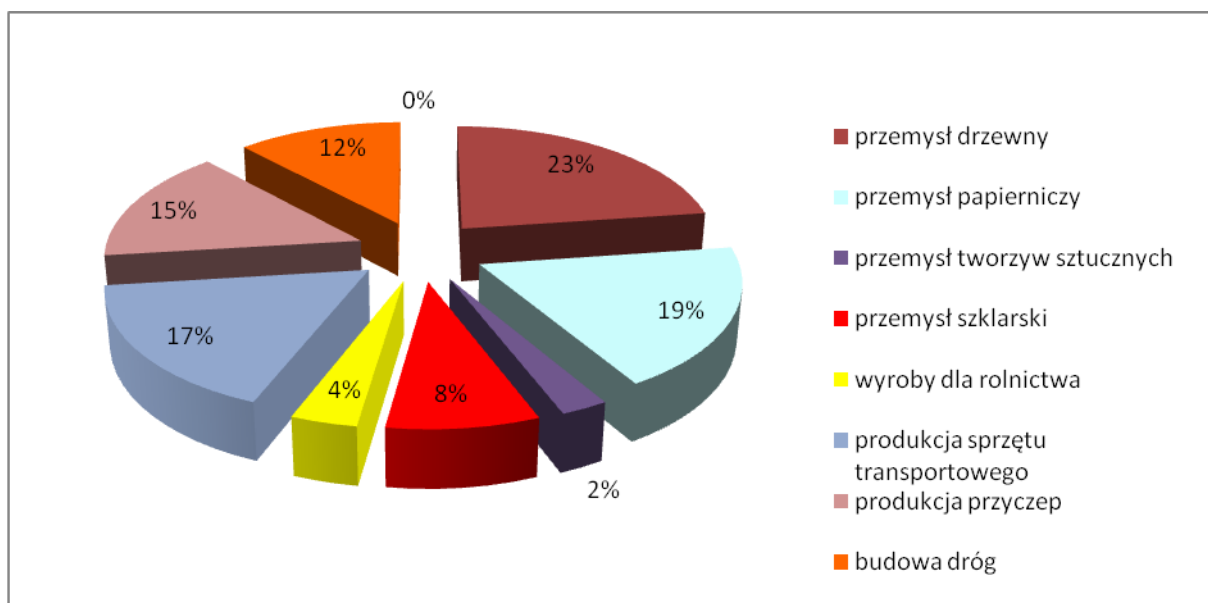
1. 2. Narazenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

Na 55 skontrolowanych w 2017 roku zakładach pracy na terenie powiatu gostyńskiego w 15 stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) i najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia.

Przekroczenia NDS i NDN odnotowane w 2017 roku dotyczyły branż o następującym profilu produkcji:

- przemysł drzewny (PKD 16) - 44 pracowników,
- przemysł papierniczy (PKD 17) - 36 pracowników,
- przemysł tworzyw sztucznych (PKD 22) - 5 pracowników,
- przemysł szklarski PKD 23 - 16 pracowników,
- wyroby dla rolnictwa (PKD 28) - 7 pracowników,
- produkcja przyczep (PKD 29) - 29 pracowników,
- produkcja sprzętu transportowego (PKD 30) - 33 pracowników,
- budowa i remont dróg (PKD 42) - 23 pracowników.

Wykres 2. Narażenie pracowników powiatu gostyńskiego na czynniki szkodliwe w środowisku pracy w/g profilu produkcji

Podobnie jak w latach poprzednich, najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym w nadzorowanych zakładach pracy był ponadnormatywny hałas, którego przekroczenie stwierdzono w 35 zakładach pracy (92% ogółu narażonych).

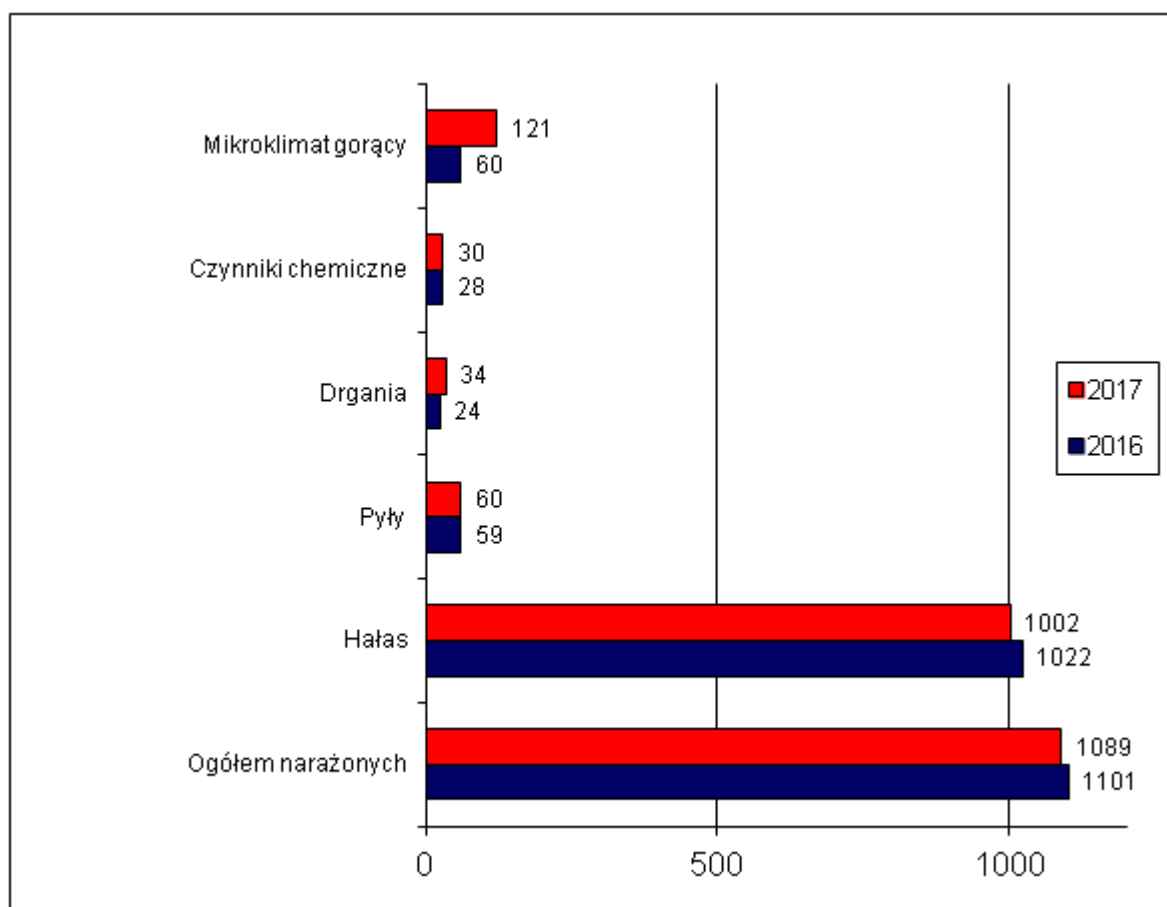
Specyfika procesów produkcyjnych zakładów, w których stwierdzono największą liczbę przekroczeń, sprawiła, że wielu pracowników ekspozowanych było na oddziaływanie kilku czynników szkodliwych jednocześnie.

Łącznie w zakładach pracy na terenie powiatu gostyńskiego w warunkach przekroczonych norm higienicznych zatrudnionych było 1089 osób, w tym:

- 1002 osoby pracowały w warunkach narażenia na hałas o wartościach ponadnormatywnych,
- 60 osób pracowało w warunkach narażenia na pyły,
- 34 osoby pracowały w warunkach przekroczonych dopuszczalnych wartości drgań,
- 30 osób pracowało w warunkach narażenia na czynniki chemiczne,
- 121 osób pracowało w warunkach mikroklimatu niezgodnego z normą.

Wykres 3. Struktura narażenia pracowników powiatu gostyńskiego w ewidencji pionu higieny pracy na czynniki szkodliwe w środowisku pracy w latach 2016 - 2017

W zakresie minimalizacji skutków działania czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy pracodawcy podejmowali różnego rodzaju działania techniczne oraz organizacyjne np. wymieniali park maszynowy, wprowadzali automatyzację i hermetyzację procesów produkcyjnych, instalowali nowe systemy ochron zbiorowych (tj. systemy wentylacji mechanicznej ogólnej oraz instalacje i urządzenia wentylacji mechanicznej miejscowej wyposażone w filtry powietrza, kabiny dźwiękoszczelne, zabezpieczenia akustyczne maszyn i urządzeń). W przypadku wyczerpania możliwości technicznych, technologicznych i organizacyjnych wyeliminowania ponadnormatywnych czynników w środowisku pracy pracodawców informowano o konieczności wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej (ochronniki słuchu atestowane, dobrane do wielkości charakteryzujących wielkości hałasu stwierdzanego na danym stanowisku pracy, czy odpowiednie ochrony dróg oddechowych). Zwracano też uwagę na konieczność

stosowania tych ochron przez pracowników. Ponadto pracodawców zobowiązywano do systematycznego przeprowadzania pomiarów środowiska pracy. Prowadzony monitoring badań omówionych wyżej zagrożeń zawodowych pozwala na bieżącą identyfikację tych czynników szkodliwych dla zdrowia oraz ocenę stopnia narażenia.

1. 3. Postępowanie administracyjne

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w skontrolowanych zakładach były nieaktualne pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz niewłaściwy stan zaplecza socjalnego i sanitarnego dla pracowników.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2017 roku wydał 3 decyzje administracyjne, które były skutkiem stwierdzonych podczas przeprowadzonych kontroli nieprawidłowości.

1. 4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

Na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonują 23 zakłady, w których występuje ekspozycja pracowników na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy, stąd też zakłady te są przedmiotem szczególnego nadzoru pionu Higieny Pracy.

W 2017 roku skontrolowano 7 zakładów pracy, gdzie w ekspozycji na czynniki

rakotwórcze zatrudnionych było 86 osób, w tym na:

- pyły drewna twardego - 45 osób,
- benzynę silnikową - 41 osób.

Zwrócono uwagę na bezpieczeństwo i higienę pracy pracowników, wyposażenie w odpowiednie środki ochrony indywidualnej, odzież i obuwie robocze, jak również opracowanie oceny ryzyka zawodowego

dla pracowników zatrudnionych w kontakcie z tymi czynnikami.

W 2017 roku w żadnym zakładzie na terenie powiatu gostyńskiego nie stwierdzono występowania czynnika rakotwórczego w ponadnormatywnych ilościach.

W bieżącym roku zlikwidował działalność podmiot, który świadczył usługi w zakresie transportu wyrobów zawierających azbest.

1. 5. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Przedmiotem nadzoru były zakłady, w których występuje ekspozycja pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy. W ewidencji pionu Higieny Pracy znajduje się 47 zakładów pracy, w których nadzór nad tymi czynnikami monitorowany jest wśród najbardziej narażonych grup zawodowych. Należą do nich: pracownicy zatrudnieni w podmiotach leczniczych, laboratoriach diagnostycznych, zakładach gospodarki odpadami, oczyszczalni ścieków, rolnictwie i leśnictwie.

W ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi skontrolowano 4 zakłady, w których na działanie szkodliwych czynników biologicznych potencjalnie ekspozowanych było 35 osób (pracownicy oczyszczalni ścieków oraz zajmujący się gospodarką odpadami).

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników m. in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, opracowują procedury i instrukcje bezpiecznego postępowania z szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

1. 6. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W zakresie nadzoru nad chemikaliami, a mianowicie w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami wprowadzanymi do obrotu oraz stosowanymi w działalności zawodowej w 2017 roku przeprowadzono 43 kontrole, w tym:

- 29 kontroli w miejscach stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- 11 kontroli w miejscach wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, oraz
- 3 kontrole u dalszych użytkowników (formulatorów).

Przeprowadzono również 8 kontroli w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków oraz 2 kontrole dotyczące nadzoru nad produktami biobójczymi.

W ramach realizowanego w 2017 roku wspólnotowego projektu REACH-EN-FORCE 5, którego założeniem jest nadzór nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) przeprowadzono kontrolę 1 podmiotu (formulatora). Ocenie poddano rozszerzone karty charakterystyki, scenariusze narażenia, środki kontroli ryzyka i warunki operacyjne. W ocenionych dokumentach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego funkcjonowało:

- 8 dalszych użytkowników - formulatorów (formulatorzy to dalsi użytkownicy, którzy produkują mieszaniny i zwykle dostarczają je dalej w ramach łańcucha dostaw lub bezpośrednio konsumentom),
- 21 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin (dystrybutorzy to podmioty, które magazynują oraz wprowadzają do obrotu substancje chemiczne w postaci własnej lub jako składnik mieszaniny),
- 90 dalszych użytkowników - stosujących w działalności zawodowej substancje i ich mieszaniny (stosujący to podmiot, który używa substancji w jej postaci własnej lub jako składnika mieszaniny).

Taki podział podmiotów wprowadziło rozporządzenie Unii Europejskiej nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) przyjęte w celu lepszej ochrony środowiska i zdrowia człowieka przed zagrożeniami, jakie mogą stanowić substancje chemiczne, przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności unijnego sektora chemikaliów.

Podczas monitoringu tych zakładów zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2018 roku, poz. 143) oraz rozporządzeń wykonawczych do ww. ustawy. Egzekwowano obowiązek posiadania spisu stosowanych i produkowanych substancji i mieszanin chemicznych oraz aktualnych kart charakterystyki, wprowadzania do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów, prawidłowego oznakowania magazynów, rurociągów i miejsc przechowywania chemikaliów. Informowano i przypominano również o przestrzeganiu przepisów rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz rozporządzenia (WE) nr 1272/2008 (CLP). Podczas monitoringu zakładów zwracano również uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 października 2015r. o produktach biobójczych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1926). W ramach nadzoru bieżącego prowadzono kontrole w zakresie wprowadzania

do obrotu produktów biobójczych głównie pod kątem zakazu stosowania substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w ich skład.

Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych stwierdzono, iż pracodawcy systematycznie podejmowali czynności zmierzające do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników chemicznych, nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

2. Choroby zawodowe

Realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadzi się również postępowanie administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych. Postępowanie w sprawie chorób zawodowych w 2017 roku prowadzone było w oparciu o rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1367) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 sierpnia 2002r. w sprawie dokumentowania chorób zawodowych i skutków tych chorób (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1379). W związku z wykonywaną pracą mogą pojawić się u pracownika różne schorzenia, które jeśli są ujęte w wykazie chorób zawodowych mogą być uznane za chorobę zawodową.

W 2017 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu wpłynęły 4 zgłoszenia, dotyczące podejrzenia choroby zawodowej. W wyniku przeprowadzonych postępowań wyjaśniających i administracyjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 2 decyzje administracyjne dotyczące stwierdzenia chorób zawodowych, w których stwierdzono:

- przewlekłą chorobę narządu głosu związaną z nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych - wymienioną pod poz. 15 pkt 2 wykazu chorób zawodowych,
- przewlekłą chorobę narządu głosu związaną z nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: niedowład mięśni wewnętrznych krtani z wrzecionowatą niedomykalnością fonacyjną głośni i trwałą dysfonią - wymienioną pod poz. 15 pkt 3 wykazu chorób zawodowych.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał jedną decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Postępowanie dotyczyło przewlekłego obturacyjnego zapalenia oskrzeli.

Liczbę i rodzaj chorób zawodowych stwierdzanych na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2014 - 2017 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Choroby zawodowe na terenie powiatu gostyńskiego stwierdzane w latach 2014 - 2017

Nr choroby zawodowej wg wykazu	Rodzaj choroby zawodowej	Liczba chorób zawodowych w latach			
		2014	2015	2016	2017
3	Pylica krzemowa płuc	1	0	0	0
12	Alergiczny nieżyt nosa	1	0	0	0
15	Przewlekłe choroby narządu głosu	1	1	1	2
21	Ubytek słuchu	0	1	1	0
22	Zespół wibracyjny	1	0	0	0
Razem		4	2	2	2

3. Nadzór nad środkami zastępczymi

W ramach pionu higieny pracy realizowane są również działania w obszarze przeciwdziałania zagrożeniom życia lub zdrowia ludzkiego stwarzanym przez środki zastępcze „dopalacze”.

W 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego nie zlokalizowano podmiotów wytwarzających i wprowadzających do obrotu środki zastępcze. Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nie otrzymał od innych służb informacji dotyczących „dopalaczy”, które wskazywałyby na konieczność podjęcia postępowania w tym zakresie.

W ramach działalności profilaktycznej na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Gostyniu zamieszczona była informacja z zakresu substancji o działaniu psychoaktywnym, mająca na celu uświadomienie młodzieży oraz rodzicom o zagrożeniach wynikających z zażywania środków zastępczych - „dopalaczy” (ulotki „STOP DOPALACZOM”, adresy stron internetowych dotyczących środków zastępczych oraz telefony zaufania - infolinie).

Ponadto dla społeczności powiatu gostyńskiego na tablicy informacyjnej w holu Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu zamieszczona była informacja nt. zagrożeń wynikających z zażywania środków zastępczych.

Podjęto też współpracę z pionem Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia. W dniu 5 grudnia 2017r. pracownik zatrudniony na stanowisku ds. Higieny Pracy wziął udział w szkoleniu „Dopalacze - czym są i jak działają”, którego organizatorem był Główny Inspektorat Sanitarny. W trakcie szkolenia przedstawiono prezentację: *NARKOTYKI* oraz wyświetlono filmy edukacyjne „*Dragi na wesolo*”, „*Koks na szalwi*”, „*Rusek i faza po dopalaczach*”.

4. Podsumowanie

1. Działalność kontrolna pionu higieny pracy w 2017 roku wykazała, iż liczba podmiotów gospodarczych objętych ewidencją zmniejszyła się o 2. Zarejestrowano 241 zakładów pracy (w 2016 roku - 243 obiekty). Wzrosła natomiast liczba zatrudnionych pracowników na terenie powiatu gostyńskiego o 1149 osób (w 2016 roku - 8085 pracowników, w 2017 roku - 9234 pracowników).
2. Najliczniejszą grupę nadzorowanych przedsiębiorstw stanowiły nadal zakłady zatrudniające do 49 pracowników, których odsetek wyniósł 83,8% wszystkich zakładów objętych ewidencją. Duże przedsiębiorstwa, zatrudniające powyżej 250 pracowników - 7 zakładów, stanowiły jedynie 2,9% ogółu. Były to zakłady produkujące żywność i opakowania do żywności, filtry dla motoryzacji, rury i kształtki kanalizacyjne z PCV i polipropylenu, a także wielobarwne opakowania kartonowe.
3. Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami w skontrolowanych zakładach były nieaktualne pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz niewłaściwy stan zaplecza socjalnego i sanitarnego dla pracowników, w wyniku czego PPIS w Gostyniu wydał 3 decyzje administracyjne nakazujące pracodawcom usunięcie nieprawidłowości.
4. Na terenie powiatu gostyńskiego w warunkach przekroczonych norm czynników szkodliwych zatrudnionych było 1089 osób w 41 zakładach pracy. W stosunku do roku poprzedniego spadła liczba pracowników pracujących w narażeniu na ponadnormatywną

wartość czynników szkodliwych (w 2016 roku - 1101 pracowników). Podobnie jak w latach poprzednich, najpowszechniej występującym czynnikiem szkodliwym w nadzorowanych zakładach pracy był ponadnormatywny hałas, którego przekroczenie stwierdzono w 35 zakładach pracy. Często brak jest możliwości technicznych wyeliminowania ponadnormatywnych czynników szkodliwych w środowisku pracy. Pracodawcy wdrażają wtedy działania organizacyjne tj.: zaopatrują pracowników w środki ochrony indywidualnej dobrane do wielkości stwierdzanych przekroczeń, prowadzą rotację pracowników na stanowiskach pracy oraz organizują systematyczne szkolenia pracowników przez odpowiednie ośrodki szkoleniowe.

5. W toku postępowań w sprawach chorób zawodowych obserwuje się utrzymującą się na podobnym poziomie liczbę stwierdzanych chorób zawodowych.
6. W 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego nie zlokalizowano podmiotów wytwarzających i wprowadzających do obrotu środki zastępcze.

WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH

1. Informacje wstępne

W roku 2017 na terenie powiatu gostyńskiego bieżącym nadzorem sanitarno - higienicznym objętych było 98 obiektów, w tym 72 placówki stałe oraz 26 placówek sezonowych (placówki zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży). Zakłady objęte stałym nadzorem to przede wszystkim szkoły, przedszkola a także żłobki, placówki wsparcia dziennego i inne zakłady.

W związku z przeprowadzoną w roku 2017 reformą oświaty, z dniem 1 września nastąpiły zmiany w infrastrukturze nadzorowanych szkół funkcjonujących na terenie powiatu gostyńskiego:

- 13 zespołów szkoły podstawowej i gimnazjum przekształcono w 13 samodzielnych szkół podstawowych, 1 zespół szkoły podstawowej i gimnazjum przekształcono w zespół szkolno - przedszkolny, 3 samodzielne gimnazja przekształcono w 3 szkoły podstawowe. Gimnazja w tych placówkach funkcjonują jako klasy gimnazjalne do czasu ich wygaśnięcia.

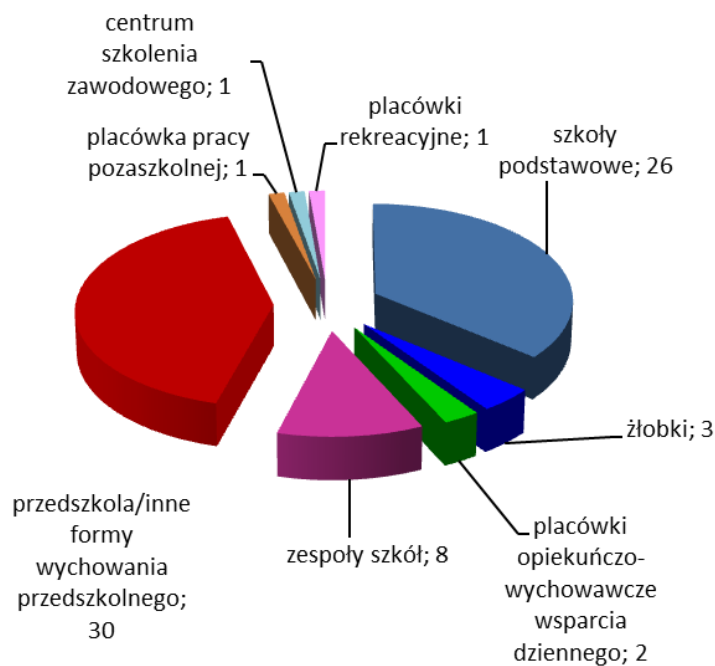
Sytuacja nie uległa zmianie w przypadku 1 zespołu szkół, w skład którego wchodzi gimnazjum i branżowa szkoła pierwszego stopnia - gimnazjum będzie funkcjonować w zespole szkół do czasu wygaśnięcia.

Ponadto:

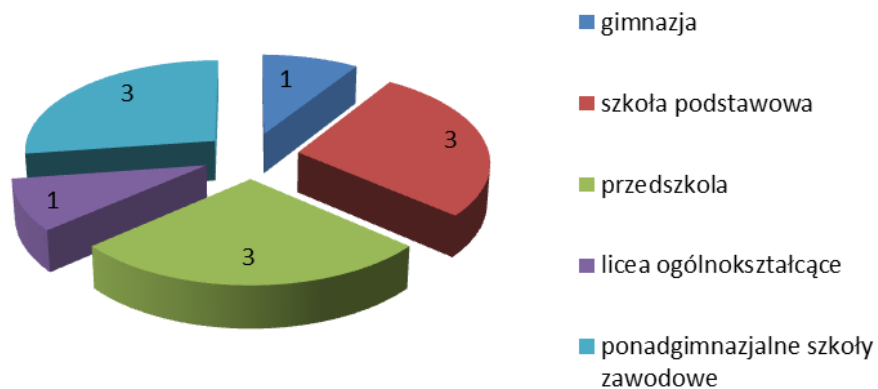
- Decyzją organu prowadzącego likwidacji uległa 1 samodzielna szkoła podstawowa funkcjonująca na terenie wiejskim (Szkoła Podstawowa w Sarbinowie).
- Z uwagi na brak naboru uczniów likwidacji uległ 1 zespół szkolno - przedszkolny, w którym dotychczas funkcjonowały oddziały I - III szkoły podstawowej (Zespół Szkolno - Przedszkolny w Zalesiu).
- 1 dwuoddziałowe przedszkole na terenie wiejskim (Szelejewo) zostało włączone do szkoły podstawowej w Szelejewie i jest oddziałem przedszkolnym tejże szkoły.

- W Przedszkolu Samorządowym w Karolewie dobudowane zostało nowe skrzydło budynku z pomieszczeniami przeznaczonymi dla dzieci (3 sale zabaw, pomieszczenia higieniczno - sanitarne, szatnia).
- W Przedszkolu Miejskim Nr 5 w Gostyniu przystosowane zostały na potrzeby dwóch oddziałów dodatkowe pomieszczenia: 2 sale zajęć dla dzieci, pomieszczenie sanitarno - higieniczne, szatnia dla dzieci.

Wykres 1. Placówki pod nadzorem higieny dzieci i młodzieży na terenie powiatu gostyńskiego w 2017 roku

Wykres 2. Typy placówek funkcjonujące w zespołach szkół na terenie powiatu gostyńskiego w 2017 roku

Realizując zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu sanitarnego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w placówkach oświatowych i wypoczynku skontrolowano 65 placówek stałych, co stanowi 90,3% placówek będących w ewidencji oraz 13 turnusów w czasie trwania wypoczynku (50,0% turnusów ujętych w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej).

W ramach bieżącego nadzoru przeprowadzono 81 kontroli stałych placówek nauczania i wychowania, oceniając ich stan sanitarny pod względem posiadanej infrastruktury, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, dostępności do profilaktycznej opieki medycznej, realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin oraz organizacji dożywiania. Dokonano również oceny warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomia stanowiska pracy ucznia, higiena pracy umysłowej, możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych).

2. Stan sanitarno - techniczny budynków

Na terenie powiatu gostyńskiego nie stwierdzono funkcjonowania budynków o złym stanie sanitarno - technicznym, w których prowadzona jest działalność dydaktyczno - wychowawcza, a wszczęte postępowanie administracyjne w 1 placówce dotyczyło prac stanowiących bieżące remonty i naprawy.

W większości placówek w 2017 roku, głównie w trakcie trwania przerwy wakacyjnej, przeprowadzono prace remontowo - konserwacyjne pomieszczeń dydaktycznych, sanitariatów, sal gimnastycznych, ciągów komunikacyjnych, co poprawiło ich stan sanitarno - higieniczny a także zapewniło lepsze warunki nauki i pracy.

Zdjęcie 1. Szkoła Podstawowa w Piaskach

Zdjęcie 2. Szkoła Podstawowa w Skoraszewicach

Zdjęcie 3. Nowopowstała sala zabaw dla dzieci w Przedszkolu Miejskim Nr 5 w Gostyniu

Zdjęcie 4. Jedna z dobudowanych sal zajęć w Przedszkolu Samorządowym w Karolewie

3. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach nauczania i wychowania

Zapewnienie prawidłowych warunków do utrzymania higieny osobistej we wszystkich placówkach nauczania i wychowania jest gwarancją utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży oraz jednym z elementów profilaktyki szerzenia się chorób zakaźnych.

W trakcie kontroli placówek dla dzieci i młodzieży odnotowano zapewnienie uczniom stałego dostępu do środków higieny osobistej (mydło w płynie w dozownikach, ręczniki papierowe do suszenia rąk lub suszarki elektryczne do suszenia rąk, papier toaletowy w kabinach WC) oraz ciepłej bieżącej wody we wszystkich umywalkach. Wszystkie skontrolowane placówki są zwodociągowane, podłączenie do sieci kanalizacji centralnej posiada 45 placówek, natomiast 15 placówek odprowadzało nieczystości do zbiornika bezodpływowego, a 5 placówek posiada własną oczyszczalnię ścieków.

Nie odnotowano ponadnormatywnej liczby uczniów na urządzenie sanitarne.

W placówkach oświatowo - wychowawczych nie funkcjonują sanitariaty zewnętrzne.

Zdjęcie 5. Toaleta dla uczniów w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Borku Wlkp.

Zdjęcie 6. Toaleta dla dzieci w Przedszkolu Samorządowym w Karolewie

4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną dzieci i młodzieży w szkołach, kontrolami objęto również warunki sanitarno - higieniczne prowadzenia zajęć wychowania

fizycznego. Ocenie poddano m. in. posiadanie przez placówkę infrastruktury sportowej oraz stan sanitarno - techniczny zaplecza sportowego.

Z pełnej infrastruktury sportowej, tj. szkolnego zespołu sportowego (w skład, którego wchodzi sala gimnastyczna oraz pomieszczenia pomocnicze, np. przebieralnie, natryskownie, przechowalnie sprzętu sportowego) z boiskiem mogli korzystać uczniowie 20 szkół (57,1%) z 35 skontrolowanych placówek. Z kolei 13 szkół posiadało salę zastępczą/rekreacyjną z boiskiem, natomiast 2 szkoły posiadały tylko boisko. Odnotowano, iż zajęcia wychowania fizycznego w placówkach, które posiadały tylko boisko odbywały się w sezonie jesienno - zimowym w salach lekcyjnych. Dotyczy to małych szkół na terenie wiejskim, w których funkcjonują oddziały I - II szkoły podstawowej.

W 16 szkołach niezależnie od posiadanej infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, uczniowie mieli możliwość korzystania z innych form aktywności ruchowej np. z zajęć na krytej pływalni, hali sportowej.

Oceniono również stopień korzystania przez uczniów z natrysków po odbytych zajęciach sportowych. Z informacji uzyskanych podczas kontroli bloków sportowych wynika, iż natryski najczęściej wykorzystywane są po dodatkowych zajęciach sportowych.

Zdjęcie 7. Boisko wielofunkcyjne w Szkole Podstawowej w Żytowiecku

Zdjęcie 8. Sala gimnastyczna w Szkole Podstawowej w Bodzewie

5. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego w 2017 roku przeprowadzono ocenę poprawności rozmieszczenia dzieci i uczniów w ławkach i stolikach, zwracając także uwagę na oznakowanie mebli, odpowiednie ich zestawienie i stan techniczny.

Oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów dokonano w 3 placówkach, w tym w: 1 szkole podstawowej - 169 stanowisk, 1 zespole szkół - 129 stanowisk, 1 przedszkolu - 144 stanowiska. Ocena wykazała, iż placówki posiadają zróżnicowane wielkości mebli szkolnych, odpowiednio oznakowane i zestawione stoliki i krzesła uczniowskie.

W roku 2017 w ramach nadzoru nad higieną procesu nauczania skontrolowano rozkłady zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, a w szczególności: zajęcia powinny rozpoczynać się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami nie powinna być większa od 1 godziny oraz różnica godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie powinna być większa od 1 godziny. Istotnym jest również, aby rozkład zajęć układać, zwracając uwagę na trudność poszczególnych przedmiotów. Skontrolowano w tym zakresie 17 szkół podstawowych (127 oddziałów), 2 gimnazja (21 oddziałów) i 13 zespołów szkół (113 oddziałów). Nie stwierdzono rozkładów lekcji niezgodnych z przepisami prawnymi i zasadami higieny. W szkołach zajęcia odbywały się w systemie jednozmianowym.

W trosce o stan zdrowia uczniów oraz z uwagi na obowiązek prawny dotyczący zapewnienia uczniom miejsca do pozostawienia w szkole podręczników i przyborów szkolnych, nadzorem objęto również ten obszar. Stwierdzono, iż możliwość pozostawienia uczniom wszystkich klas podręczników i innych przyborów szkolnych zapewniły 32 szkoły skontrolowane w 2017 roku funkcjonujące na terenie powiatu gostyńskiego. Wyznaczonym miejscem na ten cel są indywidualnie przyporządkowane szafki w korytarzach szkolnych lub wyznaczone miejsca w salach lekcyjnych.

Zdjęcie 9. Sala lekcyjna w Szkole Podstawowej w Szelejewie

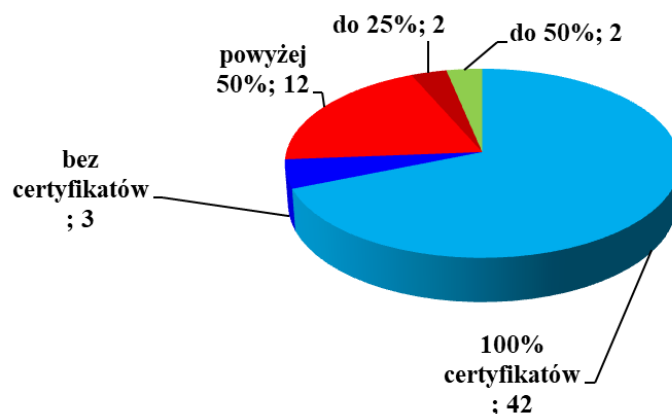
Zdjęcie 10. Szafki uczniowskie na podręczniki i przybory szkolne w Szkole Podstawowej w Kunowie

6. Posiadanie przez szkoły i inne placówki oświatowo - wychowawcze certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego

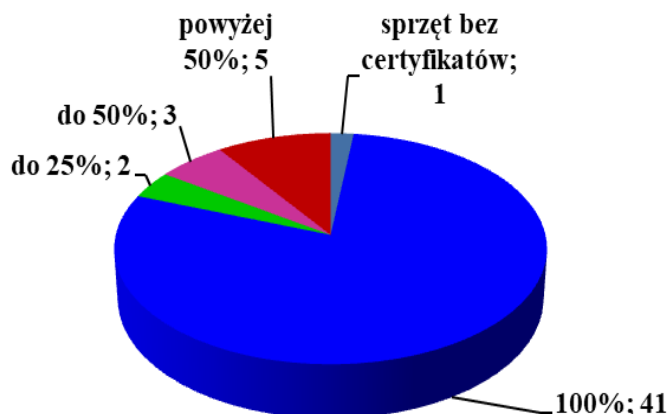
W roku 2017 skontrolowano łącznie 61 placówek pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych, w tym 26 przedszkoli, 17 szkół podstawowych, 2 gimnazja, 16 zespołów szkół. Stwierdzono, iż 3 placówki (1 przedszkole oraz 2 zespoły szkół) posiadały wyłącznie meble edukacyjne zakupione przed 1997 rokiem, natomiast 42 placówki posiadały wyłącznie certyfikowane meble edukacyjne (zakupione po 1997 roku).

Wykres 3. Posiadanie przez placówki oświatowe certyfikowanych mebli

W zakresie posiadania przez szkoły i placówki certyfikowanego sprzętu sportowego w roku 2017 skontrolowano łącznie 52 placówki. W wyniku kontroli stwierdzono, iż 1 placówka (zespół szkół) posiadała sprzęt i urządzenia sportowe zakupione przed 1997 rokiem, natomiast 41 placówek posiadało wyłącznie certyfikowany sprzęt sportowy zakupiony po 1997 roku.

Wykres 4. Posiadanie przez placówki oświatowe certyfikowanego sprzętu sportowego

7. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W roku 2017 w zakresie posiadania i przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin skontrolowano 5 pracowni chemicznych: 2 w gimnazjach oraz 3 w zespołach szkół. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Substancje i preparaty były przechowywane w zamykanych szafach na zapleczu pracowni chemicznych, oznakowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, posiadały karty charakterystyki, a kontrolowane placówki posiadały aktualne spisy substancji chemicznych i ich mieszanin.

8. Dożywianie dzieci i młodzieży

W roku 2017 w 22 szkołach na terenie powiatu gostyńskiego (62,9% skontrolowanych) zapewniono uczniom możliwość spożywania ciepłego posiłku, w tym w 13 wyłącznie posiłków jednodaniowych. Z dożywiania w szkołach korzystało ogółem 1081 dzieci i młodzieży. W 1 szkole organizowano śniadania dla 21 dzieci, natomiast 5598 osobom z 31 szkół (88,6% skontrolowanych) wydawano napoje (w roku 2016 - 5864 osobom z 29 szkół). Z posiłków dofinansowanych korzystało 364 uczniów (w roku 2016 - 424 uczniów).

Tabela 1. Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach na terenie powiatu gostyńskiego w latach 2016 - 2017

	2016r.	2017r.
Liczba placówek wydających ciepłe posiłki	23	22
Liczba dzieci i młodzieży korzystających z ciepłych posiłków	1263	1081

9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Wszystkie turnusy wypoczynku zimowego i letniego zostały zgłoszone do kuratorium oświaty i zarejestrowane w elektronicznej bazie wypoczynku Ministerstwa Edukacji Narodowej. W roku 2017 na terenie powiatu gostyńskiego zorganizowano ogółem 26 turnusów wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży, w tym: 9 turnusów wypoczynku zimowego i 17 turnusów wypoczynku letniego. Skontrolowanych zostało

ogółem 13 turnusów, w tym 4 turnusy podczas wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży oraz 9 turnusów w czasie letniego wypoczynku.

Przeprowadzone kontrole wykazały, iż zarówno placówki zimowego wypoczynku, jak i placówki letniego wypoczynku zostały właściwie przygotowane oraz zapewniały uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku.

Tabela 2. Ilość turnusów i liczba uczestników wypoczynku zimowego i letniego w roku 2016 i 2017

Rodzaj placówek	Rok 2016		Rok 2017	
	Liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku	Liczba turnusów skontrolowanych	Liczba uczestników wypoczynku
Wypoczynek zimowy	5	164	4	140
Wypoczynek letni	9	517	9	420
Razem	14	681	13	560

10. Analiza oświetlenia w placówkach systemu oświaty

W roku 2017 skontrolowano 61 placówek systemu oświaty w zakresie posiadania pomiarów natężenia oświetlenia. 53 placówki posiadały pomiary natężenia oświetlenia. Dyrektorzy placówek, w których nie przedstawiono wyników pomiarów, zadeklarowali ich wykonanie po przeprowadzeniu zaplanowanej modernizacji oświetlenia oraz po pozyskaniu środków finansowych na wykonanie pomiarów natężenia oświetlenia.

11. Postępowanie administracyjne

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 1 decyzję administracyjną w związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami, które dotyczyły niewłaściwego stanu technicznego ścian i podłóg oraz niewłaściwego stanu sanitarno - technicznego sufitów a także niewłaściwego stanu technicznego tarasu przedszkola.

12. Podsumowanie

1. W roku 2017 na terenie powiatu gostyńskiego powstała 1 nowa placówka, natomiast 3 placówki zostały zlikwidowane.
2. Na terenie powiatu gostyńskiego nie odnotowano budynków nieprzystosowanych do procesu nauczania, stan sanitarno - techniczny szkół był dobry.
3. W wyniku adaptacji oddano do użytku 2 sale zajęć dla dzieci przedszkolnych wraz zapleczem sanitarnym a także dokonano rozbudowy istniejącego przedszkola, co poprawiło warunki pobytu dzieci w placówkach.
4. Prowadzono postępowanie administracyjne wobec 1 przedszkola miejskiego.
5. Wszystkie placówki zapewniają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów.
6. W wielu szkołach posiadających podstawową infrastrukturę sportową, dzieci i młodzież miały dodatkową możliwość korzystania z innych form rekreacji w ramach zajęć wychowania fizycznego, takich jak: kryta pływalnia, hala sportowa.
7. Podobnie, jak w roku ubiegłym w wielu spośród skontrolowanych szkół stwierdzono niewykorzystanie natrysków po zajęciach wychowania fizycznego.
8. W szkołach nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki substancjami chemicznymi i ich mieszaninami.
9. Wszystkie turnusy wypoczynku zimowego i letniego zostały zgłoszone do elektronicznej bazy wypoczynku MEN i prawidłowo zorganizowane.

STAN SANITARNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

1. Zakres nadzoru

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku zajmuje się:

- ✦ sprawowaniem nadzoru nad warunkami higieniczno - sanitarnymi na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i obrotu środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych,
- ✦ prowadzeniem postępowań po otrzymaniu powiadomień w ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach (RASFF),
- ✦ podejmowaniem działań w ramach systemu RAPEX dotyczącego kosmetyków mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów,
- ✦ nadzorem nad jakością zdrowotną środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków, poprzez realizację „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu dla powiatu gostyńskiego”,
- ✦ oceną jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,
- ✦ wydawaniem certyfikatów spełnienia wymagań jakości zdrowotnej przez środek spożywczy przekraczający granice Unii Europejskiej.

W 2017 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się 1010 zakładów prowadzących produkcję i obrót żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz obrót kosmetykami, w tym:

- ✦ 327 zakładów produkcji żywności,
- ✦ 524 zakłady obrotu żywnością,
- ✦ 73 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego,
- ✦ 56 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego,

- ✳ 7 wytwórni materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ✳ 17 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością,
- ✳ 6 zakładów obrotu kosmetykami.

Ogółem w roku 2017 skontrolowano 394 zakłady, co stanowi 39% wszystkich zaewidencjonowanych obiektów.

W wyniku dokonanej w zakładach analizy ryzyka, 347 obiektów uznano jako zgodne z wymaganiami, natomiast 1 zakład był niezgodny, co stanowi 0,3% obiektów ocenionych.

W nadzorowanych zakładach produkcji, obrotu żywności, żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz obiektów obrotu kosmetykami przeprowadzono ogółem 518 kontroli sanitarnych, w tym 14 kontroli interwencyjnych, podjętych z uwagi na złożone interwencje konsumenckie, powiadomienia RASFF oraz zagrożenia związane z ogniskami ASF na terenie kraju.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w 2017 roku wydał 1 decyzję administracyjną dotyczącą poprawy warunków sanitarno - technicznych w zakładzie.

Na osoby winne zaniedbań nałożono 17 mandatów karnych na kwotę 6800 zł.

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu zatwierdził 58 zakładów prowadzących produkcję i obrót żywnością.

Zestawienie działań w ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami w 2017 roku z terenu powiatu gostyńskiego, w tym porównanie z latami 2015 i 2016 przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Działania w ramach prowadzonego nadzoru nad zakładami w latach 2015 - 2017

	2015	2016	2017
Liczba zakładów wg ewidencji	1038	1050	1010
Liczba obiektów skontrolowanych	454	474	394
Liczba kontroli i rekontroli	549	582	518
Liczba zakładów ocenionych na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego	315	420	348
Liczba zakładów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP	583	600	552
Liczba zakładów z wdrożonym systemem HACCP	536	541	504

Liczbę skontrolowanych zakładów z terenu powiatu gostyńskiego w 2017 roku z poszczególnych grup, w porównaniu z liczbą zakładów znajdujących się w ewidencji przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Liczba skontrolowanych zakładów z terenu powiatu gostyńskiego w 2017 roku z poszczególnych grup, w porównaniu z liczbą zakładów znajdujących się w ewidencji

L.p.	Grupy zakładów żywności i żywienia	liczba zakładów w ewidencji	liczba zakładów skontrolowanych
1.	Automaty do lodów	16	14
2.	Wytwornie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	1	1
3.	Piekarnie	16	16
4.	Ciastkarnie	18	18
5.	Przetwornie owocowo - warzywne	4	4
6.	Wytwornie makaronów	2	2
7.	Wytwornie chrupek, chipsów i prażynek	2	2
8.	Wytwornie suplementów diety	1	1
9.	Cukrownie	1	1
10.	Inne wytwornie żywności	266	19
11.	Sklepy spożywcze	282	162
12.	Kioski	6	4
13.	Magazyny hurtowe	12	11
14.	Obiekty ruchome i tymczasowe	25	12
15.	Inne obiekty obrotu żywnością	199	16
16.	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	73	61
	w tym zakłady małej gastronomii	40	32
17.	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	56	51
18.	Wytwornie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	7	5
19.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	17	2
20.	Obiekty obrotu kosmetykami	6	2

2. Najbardziej znaczące grupy obiektów żywnościowo - żywieniowych

W zakładach nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu, zależnie od charakteru prowadzonej działalności, wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) lub Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) - 552 zakłady a w 504 zakładach - system HACCP. Zasady GHP/GMP i system HACCP stanowią narzędzie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

Celem stosowania powyższych instrukcji jest zapewnienie bezpieczeństwa żywności poprzez identyfikację i oszacowanie skali zagrożeń z punktu widzenia wymagań zdrowotnych żywności oraz ryzyka wystąpienia zagrożeń podczas przebiegu wszystkich etapów produkcji i obrotu żywnością. System ten ma również na celu określenie metod eliminacji lub ograniczania zagrożeń oraz ustalenie działań korygujących.

Ponadto w 2 zakładach produkcyjnych wdrożony został System Bezpieczeństwa Żywności BRC Global Standard for Food Safety Issue 7, w 1 firmie transportowej - zasady BRC Storage and Distribution, a w 1 zakładzie zajmującym się produkcją opakowań z tworzyw sztucznych wdrożono system BRC/IoP (Global Standard for Packaging and Packaging Materials) - Standard bezpieczeństwa opakowań i materiałów opakowaniowych.

Poniżej przedstawiono informacje w odniesieniu do zakładów z terenu powiatu gostyńskiego wybranych grup obiektów żywnościowo - żywieniowych.

2. 1. Sklepy spożywcze

W powiecie gostyńskim w 2017 roku działały 282 sklepy spożywcze, w tym 2 supermarkety. Na wniosek przedsiębiorców Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, w 2017 roku zatwierdził 21 zakładów tej grupy.

Kontrolą sanitarną objęto 162 sklepy spożywcze, w których przeprowadzono 198 kontroli sanitarnych, w tym 6 kontroli w supermarketach.

W związku ze zgłoszonymi interwencjami konsumentów oraz powiadomieniami w ramach systemu RASFF, w sklepach przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych.

Na winnych zaniedbań związanych z wprowadzaniem do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości, brakiem stosowania GHP i procedur systemu HACCP oraz złym stanem sanitarnym pomieszczeń i wyposażenia sklepu, nałożono 10 mandatów karnych na kwotę 3800 zł.

W 279 sklepach wdrożono zasady GHP, natomiast w 269 obiektach, wdrożono system HACCP.

2. 2. Zakłady żywienia zbiorowego otwarte

Do tej grupy należą zarówno takie zakłady jak restauracje, kawiarnie, ale również puby, bary, pizzerie czy przyczepy gastronomiczne, które klasyfikowane są jako zakłady małej gastronomii.

W 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego działały 73 zakłady żywienia zbiorowego otwartego, w tym 40 zakładów małej gastronomii.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w roku 2017 zatwierdził 13 zakładów, w tym 10 zakładów małej gastronomii.

Ogółem skontrolowano 61 obiektów, w tym 32 zakłady małej gastronomii.

W tej grupie przeprowadzono 76 kontroli sanitarnych, w tym 39 kontroli w zakładach małej gastronomii. 2 kontrole interwencyjne przeprowadzone w zakładach żywienia zbiorowego otwartego podjęto z uwagi na wzmożony nadzór nad zagospodarowaniem odpadów gastronomicznych oraz wprowadzaniem do obrotu mięsa i produktów z mięsa wieprzowego lub dzików, pochodzących z państw, na terenie których wystąpił afrykański pomór świń.

W 71 obiektach stosowano zasady Dobrych Praktyk Higienicznych i Produkcyjnych, w tym w 39 zakładach małej gastronomii. System HACCP wdrożono w 69 zakładach, w tym 37 w zakładach małej gastronomii.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości tj. obecność w obrocie środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, nieprawidłowy stan sanitarny pomieszczeń i wyposażenia w restauracjach nałożono 3 mandaty karne na kwotę 1400 zł, natomiast w punkcie gastronomicznym 1 mandat karny na sumę 400 zł.

2. 3. Automaty do lodów

Spośród 16 zaewidencjonowanych automatów do lodów, 14 skontrolowano i nie stwierdzono w nich nieprawidłowości.

We wszystkich zakładach wdrożone zostały zasady GHP/GMP oraz system HACCP.

2. 4. Piekarnie i ciastkarnie

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nadzorował 16 piekarni i 18 ciastkarni. Wszystkie zakłady z tych grup zostały skontrolowane.

W każdej z grup tych obiektów przeprowadzono po 19 kontroli.

Działalność produkcyjna w zakładach prowadzona była w oparciu o zasady GHP/GMP oraz procedury systemu HACCP.

W wyniku dokonanej analizy ryzyka 1 zakład prowadzący równocześnie działalność piekarniczo - cukierniczą został uznany jako niezgodny z wymaganiami sanitarno - technicznymi.

Czynnikami dyskwalifikującymi ten obiekt były:

- ✳ niewłaściwe warunki sanitarne przy produkcji żywności,
- ✳ brak przestrzegania zasad GHP/GMP i procedur systemu HACCP oraz
- ✳ wykorzystywanie w produkcji środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia.

Za powyższe uchybienia nałożono mandat karny na kwotę 500 zł.

2. 5. Przetwórnice owocowo - warzywne

Na terenie powiatu gostyńskiego zaewidencjonowano 3 zakłady przetwórstwa owocowo - warzywnego oraz 1 chłodnię składową. Nad jednym z zakładów przetwórczych oraz

chłodnią składową, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu prowadzi nadzór wspólnie z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu.

W wyniku kontroli sanitarnej w chłodni składowej stwierdzono uchybienia sanitarno - techniczne dotyczące pomieszczeń i wyposażenia zakładu.

W pozostałych 3 zakładach z tej grupy nie stwierdzono niezgodności z przepisami prawa żywnościowego.

W powyższych zakładach wdrożono zasady GHP/GMP oraz system HACCP, ponadto w jednym zakładzie wdrożono system BRC 7 (BRC FOOD v7).

2. 6. Inne wytwórnie żywności

W tej grupie zaewidencjonowano zakłady takie jak:

- ✳️ wytwórnie wafli suchych,
- ✳️ zakład konfekcjonowania nasion roślin strączkowych,
- ✳️ obieralnie cebuli,
- ✳️ gospodarstwa rolne tj. producenci żywności pierwotnej,
- ✳️ zakład produkcji żywności gotowej do spożycia.

Spośród 266 zakładów, 257 stanowią producenci żywności pierwotnej pochodzenia roślinnego tj. zboża, warzywa i owoce.

W 7 zakładach wdrożone zostały zasady GHP/GMP oraz system HACCP. Ponadto w jednym zakładzie wdrożono BRC Global Standard for Food Safety Issue 7 (BRC FOOD v7).

2. 7. Magazyny hurtowe

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajduje się 12 magazynów hurtowych, w tym 1 hurtownia suplementów diety.

W roku 2017 zatwierdzono 4 nowe obiekty.

Z tej grupy skontrolowano 11 zakładów i nie stwierdzono w nich nieprawidłowości. W 8 obiektach wdrożone są zasady Dobrej Praktyki Higienicznej oraz w 6 system HACCP.

2. 8. Obiekty ruchome i tymczasowe

W 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego zaewidencjonowano 25 obiektów ruchomych i tymczasowych, prowadzących zarówno działalność w zakresie obrotu środkami spożywczymi, jak i działalność gastronomiczną.

W 2017 roku zatwierdzono 4 nowe obiekty.

Skontrolowano 12 obiektów, w których ogółem przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych, w tym 6 kontroli interwencyjnych. Interwencje podejmowano w związku ze zgłoszeniem, iż na targowisku miejskim w niewłaściwych warunkach sanitarnych, prowadzony jest obrót produktami mięsnymi niewiadomego pochodzenia oraz w związku

ze wzmożonym nadzorem nad sprzedażą mięsa i produktów z mięsa wieprzowego lub dzików pochodzących z państw, na których wystąpił afrykański pomór świń.

Z uwagi na brak stosowania instrukcji Dobrych Praktyk Higienicznych w jednym obiekcie nałożono mandat karny na kwotę 200 zł.

Działalność w 20 zakładach prowadzona była w oparciu o zasady GHP, a system HACCP wdrożono w 6 z nich.

2. 9. Inne obiekty obrotu żywnością

Do zakładów tej grupy zalicza się:

- ✳ sklepy na stacjach paliw,
- ✳ apteki w zakresie obrotu suplementami diety oraz żywnością specjalnego przeznaczenia,
- ✳ automaty dystrybucyjne z napojami i produktami w opakowaniach jednostkowych,
- ✳ sklepy zielarskie,
- ✳ sklepy medyczne,
- ✳ sklepy sportowe, oferujące do sprzedaży środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz suplementy diety.

W roku 2017 na terenie powiatu gostyńskiego działało 199 obiektów z tej grupy.

Na wniosek przedsiębiorców Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał w 2017 roku 3 decyzje zatwierdzające nowe zakłady.

Skontrolowano 16 obiektów, które oceniono jako zgodne z wymaganiami sanitarno - higienicznymi.

W tej grupie obiektów, 34 zakłady posiadają wdrożone zasady GHP/GMP, a 26 z nich dodatkowo system HACCP.

2. 10. Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego

W roku 2017 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu znajdowało się 56 zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym:

- ✳ 1 stołówka pracownicza,
- ✳ 2 bufety przy zakładach pracy,
- ✳ 3 bloki żywienia w szpitalach działające w systemie cateringowym,

- ✳ 2 bloki żywienia w domu pomocy społecznej, w tym 1 działający w systemie cateringowym,
- ✳ 2 bloki żywienia w żłobkach działających w systemie cateringowym,
- ✳ 7 stołówek szkolnych,
- ✳ 1 stołówka w internacie,
- ✳ 27 stołówek w przedszkolach, w tym 12 prowadzących żywienie w systemie cateringowym,
- ✳ 11 innych zakładów żywienia.

W związku z rozpoczęciem działalności w zakresie żywienia zbiorowego zamkniętego przez nowe podmioty, wydano 5 decyzji zatwierdzających.

W 2017 roku skontrolowano 51 zakładów, i przeprowadzono w nich 61 kontroli sanitarnych, w tym 1 kontrolę interwencyjną.

W przedszkolu, w którym prowadzone jest żywienie dzieci w systemie cateringowym, za brak stosowania instrukcji GHP oraz obecność środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia, nałożono mandat karny na sumę 500 zł.

Aby zapewnić bezpieczeństwo przygotowywanych posiłków, w 56 zakładach wdrożono zasady GHP/GMP, a w 54 dodatkowo wdrożono system bezpieczeństwa żywności HACCP.

2. 11. Targowiska

W ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu w 2017 roku na targowisku miejskim w Gostyniu, skontrolowano 2 podmioty prowadzące obrót produktami pochodzenia zwierzęcego.

Ponadto, z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu, podjęto działania kontrolne na targowiskach powiatu gostyńskiego, w związku ze wzmożonym nadzorem nad obrotem produktami mięsnymi niewiadomego pochodzenia, sprzedażą mięsa i produktów z mięsa wieprzowego lub dzików pochodzących z państw, na których wystąpił ASF. Kontrolą objęto także sposób postępowania z odpadami pochodzenia zwierzęcego.

3. Stan sanitarny środków transportu

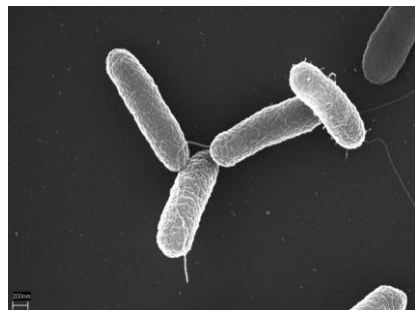
W 2017 roku skontrolowano 44 środki transportu, należące zarówno do podmiotów rozpoczynających działalność w zakresie transportu produktów spożywczych, jak i podmiotów zarejestrowanych w poprzednich latach. Podczas kontroli oceniano stan sanitarno - techniczny środków transportu oraz warunki przewozu żywności, w szczególności wymagającej warunków chłodniczych. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W firmach zajmujących się transportem żywności wdrożono zasady GHP oraz system HACCP.

W odniesieniu do nowych podmiotów zajmujących się transportem środków spożywczych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu wydał 3 decyzje zatwierdzające.

4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, w ramach nadzoru nad jakością zdrowotną żywności, prowadził pobór próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu. Próbki pobierano w ramach realizacji „Planu pobierania próbek do badania żywności w ramach monitoringu i urzędowej kontroli żywności dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2017r. dla powiatu gostyńskiego” oraz „Planu działania na 2017r. w zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

W 2017 roku w Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu, do badań w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano 154 próbki środków spożywczych z następujących grup:

- Mięso, podroby i przetwory mięsne;
- Ryby, owoce morza i ich przetwory;
- Mleko i przetwory mleczne;
- Ziarno zbóż i przetwory zbożowe - mączne;
- Wyroby cukiernicze i ciastkarskie;
- Wody mineralne i napoje bezalkoholowe;

- 📄 Wyroby garmażeryjne i kulinarne;
- 📄 Drób, podroby i produkty drobiarskie jaja i ich przetwory;
- 📄 Warzywa (w tym strączkowe), przetwory warzywne;
- 📄 Owoce - przetwory i produkty;
- 📄 Majonezy, musztardy, sosy;
- 📄 Suplementy diety;
- 📄 Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- 📄 Zioła i przyprawy,
- 📄 Kawa, herbata, kakao.

Badaniom mikrobiologicznym poddano 104 próbki środków spożywczych, natomiast w zakresie parametrów fizyko - chemicznych zbadano 50 próbek. W wyniku badań 2 próbki tj. przetwory warzywne oraz przetwory rybne, zakwestionowano z uwagi na wykrycie w nich obecności kwasu sorbowego, w ilości zgodnej z normami zawartymi w przepisach prawa żywnościowego, którego jednak producenci nie zadeklarowali w składzie surowcowym wyrobów.

Ponadto 115 próbek poddanych badaniom w zakresie mikrobiologii i fizyko - chemii oceniono również pod względem oznakowania. Nieprawidłowości w powyższym zakresie stwierdzono dla 11 próbek, tj. 9,6% próbek ocenionych pod kątem oznakowania.

Uchybienia w znakowaniu środków spożywczych polegały na:

- ✳️ braku wyraźnego podkreślenia składników alergennych zawartych w produkcie,
- ✳️ umieszczeniu w niewłaściwym miejscu etykiety informacji o warunkach przechowywania produktu,
- ✳️ zastosowaniu niewłaściwej wielkości czcionki przy podawaniu na opakowaniu informacji szczegółowych dotyczących wykazu składników, warunków przechowywania, wartości odżywczej,
- ✳️ podaniu informacji o wartości odżywczej w niewłaściwy sposób.

Zestawienie liczbowe próbek pobranych do badań w 2017 roku przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Zestawienie próbek pobranych i kwestionowanych wraz z kierunkiem badań

	Grupa produktów i kierunek badań	Liczba próbek pobranych	Liczba próbek kwestionowanych	% próbek kwestionowanych	Liczba próbek kwestionowanych pod względem oznakowania
1.	Mięso, podroby i przetwory mięsne	2	0	0	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	2	0	0	

	Grupa produktów i kierunek badań	Liczba próbek pobranych	Liczba próbek kwestionowanych	% próbek kwestionowanych	Liczba próbek kwestionowanych pod względem oznakowania
2.	Ryby, owoce morza i ich przetwory	2	1	50	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	2	1	50	
3.	Mleko i przetwory mleczne	31	0	0	0
	Mikrobiologia	25	0	0	
	Fizyko - chemia	6	0	0	
4.	Ziarno zbóż i przetwory zbożowe - mączne	2	0	0	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	2	0	0	
5.	Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	35	0	0	0
	Mikrobiologia	30	0	0	
	Fizyko - chemia	5	0	0	
6.	Wody mineralne i napoje bezalkoholowe	5	0	0	0
	Mikrobiologia	5	0	0	
	Fizyko - chemia	0	0	0	
7.	Wyroby garmażeryjne i kulinarne	22	5	22,7	5
	Mikrobiologia	20	0	0	
	Fizyko - chemia	2	0	0	
8.	Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory	9	1	11,1	1
	Mikrobiologia	9	0	0	
	Fizyko - chemia	0	0	0	
9.	Warzywa (w tym strączkowe), przetwory warzywne	9	1	11,1	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	9	1	11,1	
10.	Owoce - przetwory i produkty	11	5	45,5	5
	Mikrobiologia	5	0	0	
	Fizyko - chemia	6	0	0	
11.	Majonezy, musztardy, sosy	2	0	0	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	2	0	0	
12.	Suplementy diety	11	0	0	0
	Mikrobiologia	5	0	0	
	Fizyko - chemia	6	0	0	
13.	Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	5	0	0	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	5	0	0	
14.	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	7	0	0	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	7	0	0	
15.	Zioła i przyprawy	5	0	0	0
	Mikrobiologia	5	0	0	
	Fizyko - chemia	0	0	0	
16.	Kawa, herbata, kakao	1	0	0	0
	Mikrobiologia	0	0	0	
	Fizyko - chemia	1	0	0	
17.	Ogółem	159	13	8,2	Ogółem: 11

5. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Gostyniu w roku 2017 znajdowało się 7 zakładów zajmujących się produkcją materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Wśród zakładów produkcyjnych działały: wytwórnia opakowań szklanych, 2 zakłady produkcyjne opakowań z tworzyw sztucznych oraz 4 zakłady wytwarzające opakowania kartonowe. Skontrolowanych zostało 5 zakładów.

W 7 zakładach produkujących materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, działalność prowadzona była zgodnie z Dobrymi Praktykami Produkcyjnymi. W 1 zakładzie wdrożono system HACCP, natomiast 3 zakłady posiadały certyfikaty systemu Food Packaging and Other Packaging Materials (BRC/IoP).

Obrót materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością prowadzony był w 17 zakładach, w tym sprzedaż hurtową prowadzono w 4 obiektach.

W jednej z hurtowni, w ramach urzędowej kontroli, do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki materiałów i wyrobów z tworzyw sztucznych przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Próbki te poddano ocenie organoleptycznej oraz badaniom w zakresie migracji globalnej.

Ponadto w Wytwórni makaronów działającej na terenie powiatu gostyńskiego pobrano 1 próbkę opakowań do badań w zakresie migracji specyficznej do płynu modelowego Tenax.

Zbadane próbki nie zostały zakwestionowane.

6. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu nadzorował 6 obiektów obrotu produktami kosmetycznymi, w tym 1 hurtownię. W jednym z nich przeprowadzono kontrolę sanitarną pod kątem prawidłowości znakowania opakowania jednostkowego kosmetyku (peeling do ciała), w szczególności w zakresie stosowania

oświadczeń kosmetycznych zgodnie z przepisami prawnymi. W wyniku tej oceny oznakowanie ocenianego produktu kosmetycznego uznano, jako prawidłowe.

Ponadto do badań laboratoryjnych w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych pobrano 3 próbki kosmetyków (tj. krem przeciwzmarszczkowy do cery dojrzałej oraz szampon i krem dla dzieci i niemowląt).

W wyniku badań produkty nie zostały zakwestionowane.

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu, w ramach unijnego Systemu Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych (RAPEX), nie otrzymał powiadomień dotyczących kosmetyków uznanych za stwarzające zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

7. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed of the European Union) to europejski system szybkiego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych, obowiązujący we wszystkich krajach Unii Europejskiej, którego zasady funkcjonowania zostały zawarte w Rozporządzeniu (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. ustanawiającym ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującym Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającym procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu działa zespół ds. zbierania i przekazywania informacji oraz zespół dokonujący wstępnej oceny ryzyka.

W roku 2017 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu podejmował działania po otrzymaniu:

- ✦ 1 powiadomienia dotyczącego suplementów diety,
- ✦ 5 powiadomień dotyczących środków spożywczych,
- ✦ 1 powiadomienia dotyczącego przedmiotów użytku,

Powiadomienia RASFF, o których mowa, związane były z następującymi zagrożeniami:

- ✦ przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) w suplemencie diety,
- ✦ stwierdzeniem pleśni w produkcie spożywczym,

- ✱ stwierdzeniem obecności bakterii *Pseudomonas aeruginosa* w wodzie źródlanej,
- ✱ przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu w porrze,
- ✱ obecnością fipronilu w jajach świeżych,
- ✱ migracji N-nitrozoamin oraz substancji zdolnych do tworzenia nitrozoamin ze smoczka kauczukowego.

W związku z powiadomieniem informacyjnym RASFF, w sprawie stwierdzenia fipronilu na poziomie $0,318 \pm 50\%$ mg/kg w świeżych jajach, dystrybuowanych przez firmę działającą na terenie powiatu gostyńskiego i nadzorowaną przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gostyniu, wraz z Inspekcją Weterynaryjną prowadzono wspólne postępowanie wyjaśniające. W toku tego postępowania ustalano, iż jaj nie rozdysponowano na rynku krajowym, (eksportowane były do Malty), o czym powiadomiono Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W odniesieniu do powiadomienia RASFF dotyczącego przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu w porrze pochodzącym z Belgii, którego dystrybutorem był podmiot z terenu powiatu gostyńskiego, ustalano odbiorców tego warzywa. Uzyskaną listę dystrybucyjną przekazywano następnie Wielkopolskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W przypadku pozostałych powiadomień, wszystkie znajdujące się w obrocie kwestionowane produkty zostały wycofane ze sprzedaży przez podmioty wprowadzające je do obrotu.

8. Ocena sposobu żywienia

W 2017 roku analizę sposobu żywienia prowadzono w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, tj. blokach żywienia w szpitalach i domach pomocy społecznej, stołówkach szkolnych, stołówkach przedszkolnych oraz internacie, oceniając 36 jadłospisów.

W szpitalnych blokach żywienia oraz w 1 domu pomocy społecznej jadłospis diety podstawowej oceniony został z zastosowaniem arkusza „Punktowej oceny jadłospisu okresowego wg Starzyńskiej”. Ponadto 1 jadłospis oceniono pod kątem zbilansowania składników oraz doboru potraw i uznano go za prawidłowy.

W wyniku przeprowadzonych analiz jadłospisy oceniane z arkuszem uzyskały liczbę punktów kwalifikującą je, jako dostateczne, co zgodnie z przyjętą interpretacją wyników oznacza drobne błędy, które można wyeliminować. Stwierdzone nieprawidłowości polegały

na zbyt małej liczbie posiłków w ciągu dnia oraz niedostatecznej ilości mleka, serów, owoców i warzyw w posiłkach.

W placówkach oświatowych, w których prowadzone było żywienie dzieci i młodzieży, jadłospisy analizowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r., poz. 1154).

We wszystkich 7 stołówkach szkolnych działających na terenie powiatu gostyńskiego dokonano analizy jadłospisów. Jako niezgodne z rozporządzeniem uznano 2 z nich. Nieprawidłowości dotyczyły braku porcji warzyw w każdym posiłku, nie uwzględnieniu 2 porcji mleka lub produktów mlecznych każdego dnia oraz porcji ryby w tygodniu.

W internacie przy Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu jadłospis uznano za zgodny z rozporządzeniem.

Sposób żywienia oceniano również w 23 przedszkolach, z których 13 jadłospisów uznano, jako niezgodne, z uwagi na nie zaplanowanie wymaganych porcji mleka lub produktów mlecznych w ciągu dnia. W pojedynczych przypadkach stwierdzano także brak warzyw i owoców w każdym posiłku oraz w tygodniu 3 porcje potraw smażonych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, w analizowanych jadłospisach podawano informacje dotyczące obecności w poszczególnych potrawach alergenów lub składników wywołujących reakcje nietolerancji.

9. Podsumowanie

1. Wskaźnik obiektów niezgodnych utrzymuje się na niskim poziomie, na co wpływ ma m. in. wdrażanie w zakładach zasad systemów bezpieczeństwa żywności tj. Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz systemu HACCP oraz prowadzenie przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej systematycznych i konsekwentnych kontroli sanitarnych.
2. W 2017 roku nie kwestionowano jakości zdrowotnej środków spożywczych pod kątem zanieczyszczeń mikrobiologicznych.

W zakresie zawartości substancji dodatkowych 2 produkty uznano za zafałszowane, gdyż pomimo spełnienia wymagań zawartych w obowiązujących przepisach prawnych

w zakresie zawartości substancji konserwujących, nie umieszczono na etykiecie informacji o ich obecności w produkcie.

W porównaniu z rokiem znacznie 2016 poprawił się sposób znakowania produktów żywnościowych.

3. W roku 2017 roku prowadzono ścisłą współpracę z takimi instytucjami jak: Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Gostyniu, Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa Oddział w Gostyniu oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu Delegatura w Lesznie. Przeprowadzanie wspólnych kontroli, przyczyniało się do kompleksowego nadzoru nad zakładami żywnościowymi, a tym samym zwiększało poziom bezpieczeństwa żywności.
4. W zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, w których dokonywano analizy sposobu żywienia stwierdzano nieznaczne niezgodności. Osobom odpowiedzialnym za żywienie w tych placówkach przekazywano zalecenia mające na celu wdrożenie zasad racjonalnego żywienia.

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

1. Informacje wstępne

W 2017 roku zgodnie z zapisami ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowano działania w zakresie promocji zdrowia, które uwzględniały aktualne potrzeby zdrowotne środowiska lokalnego oraz sytuację epidemiologiczną powiatu gostyńskiego oraz kraju. Prowadzenie działań promocji zdrowia miało na celu wykształcenie w społeczeństwie postaw i zachowań prozdrowotnych, aktywowanie czynników wspierających zdrowie, jak również ograniczanie zagrożeń zdrowotnych.

Realizacja programów edukacyjnych, akcji specjalnych czy innych działań jednorazowych wiąże się z problemami zdrowotnymi społeczeństwa oraz problemami środowiska szkolnego.

W roku 2017 realizowano i koordynowano działania w zakresie następujących zagadnień:

- promowania zdrowego stylu życia - głównie aktywności fizycznej,
- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- profilaktyki w zakresie chorób nowotworowych,
- promowania racjonalnego odżywiania,
- profilaktyki uzależnień,
- profilaktyki grypy.

2. Realizacja działań profilaktyczno - edukacyjnych

2. 1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

„Trzymaj Formę!” to ogólnopolski program edukacyjny realizowany przez Inspekcję Sanitarną już od 12 lat.

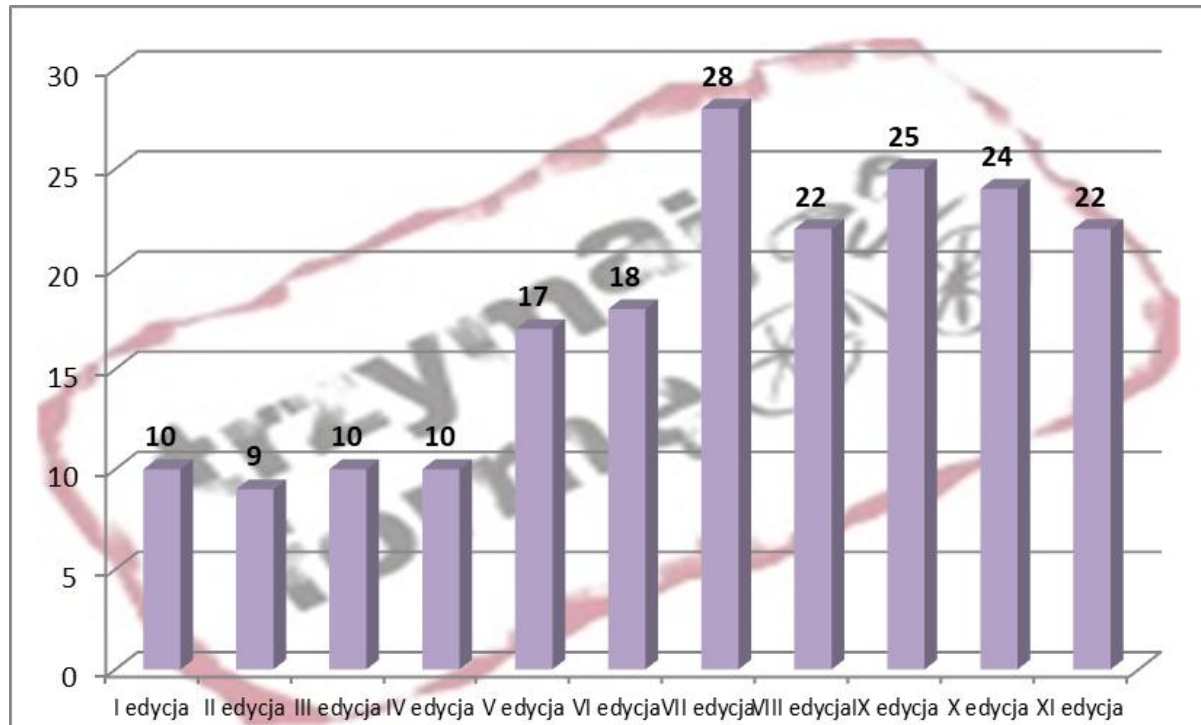
Program ten ma na celu wypracowanie prozdrowotnych nawyków wśród uczniów gimnazjalnych oraz uczniów starszych klas szkół podstawowych m. in. prowadzenie aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

W roku szkolnym 2016/2017 placówki realizowały już XI edycję programu. Kontynuację działań prozdrowotnych dzieci i młodzieży podjęto w 9 z 15 szkół gimnazjalnych oraz w 13 z 25 szkół podstawowych. Program objął 1815 uczniów.

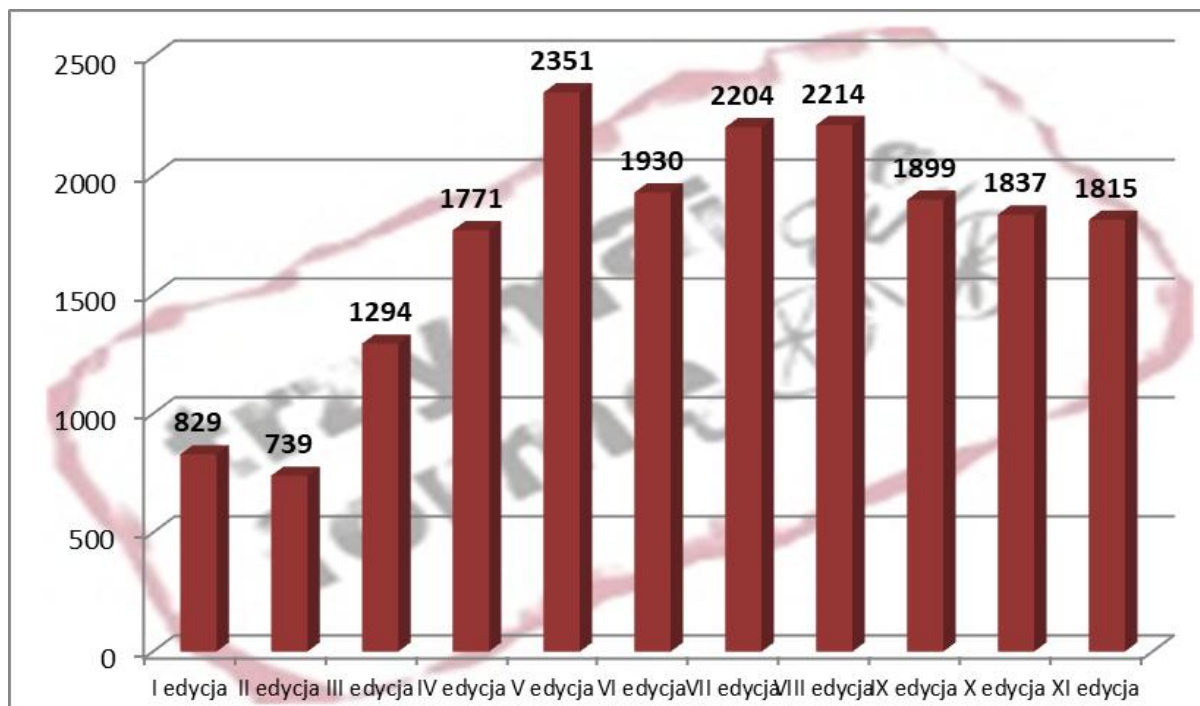
Do realizacji programu szkoły otrzymały materiały edukacyjne: poradniki, broszurki, plakaty.

W roku szkolnym 2017/2018 trwa XII edycja programu.

Wykres 1. Liczba szkół realizujących program „Trzymaj Formę!” w poszczególnych edycjach

Wykres 2. Liczba uczniów uczestniczących w programie „Trzymaj Formę!” w poszczególnych edycjach

Na terenie powiatu gostyńskiego realizowano Projekt „*Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy*”.

Zadaniem Projektu jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży zagrożonych otyłością, nadwagą i chorobami dietozależnymi”.

Adresatami programu są dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, uczniowie szkół gimnazjalnych oraz ich rodzice.

W ramach Projektu w roku 2017 na terenie powiatu gostyńskiego zrealizowano:

- ✓ 1 szkolenie warsztatowe dla gimnazjalistów, w których udział wzięło 42 uczniów,
- ✓ 1 festyn zdrowotny dla 125 przedszkolaków, które brały udział w grach, zabawach, konkurencjach sportowych, ćwiczeniach, itp.,
- ✓ 4 prelekcje na temat prawidłowego odżywiania oraz wpływu aktywności fizycznej na zdrowie - udział w prelekcjach wzięło 102 osób (głównie gimnazjaliści),
- ✓ konkurs plastyczny na plakat pod hasłem „*Bądźmy zdrowi*”, w którym udział wzięło na etapie powiatowym łącznie 117 uczniów z klas gimnazjalnych.

Najlepsza praca konkursowa z powiatu gostyńskiego zdobyła II miejsce w województwie wielkopolskim.

Zdjęcie 1. Praca konkursowa reprezentująca powiat gostyński na etapie wojewódzkim (II miejsce w województwie)

Zdjęcie 2. Szkolenie dla uczniów szkół gimnazjalnych - Zespół Szkół w Borku Wilkp.

W 2017 roku w Projekcie „Bądźmy zdrowi - wiemy, więc działamy” udział wzięło 35 placówek, w tym 12 przedszkoli, 13 szkół podstawowych oraz 10 szkół/klas gimnazjalnych. Łącznie udział w działaniach wzięło ok 1000 uczniów.

Światowy Dzień Zdrowia - 7 kwietnia 2017r.

W 2017 roku obchodzony był pod hasłem „*Depresja - porozmawiajmy o niej*”. Depresja dotyka ludzi w różnym wieku, z różnych środowisk i mieszkających we wszystkich krajach. Jest przyczyną cierpień psychicznych i negatywnie wpływa na zdolność cierpiących na depresję osób do wykonywania nawet najprostszycy codziennych czynności, a niekiedy prowadzi do zniszczenia relacji z rodziną, przyjaciółmi i niezdolność do pracy zarobkowej. W najgorszym przypadku depresja może być przyczyną samobójstwa i jest drugą najczęściej występującą przyczyną zgonów w grupie osób w wieku 15 - 29 lat. Depresji można jednak zapobiegać i można ją leczyć. Lepsze zrozumienie tego, czym jest depresja i w jaki sposób można jej zapobiegać lub leczyć, pomoże zmniejszyć stygmatyzację związaną z tą chorobą i może zachęcić więcej osób do szukania pomocy.

Najważniejsze informacje na temat Światowego Dnia Zdrowia 2017r. przekazano do placówek oświatowych, do lokalnych mediów oraz umieszczono na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarnej - Epidemiologicznej w Gostyniu.

2. 2. Profilaktyka uzależnień

2. 2. 1. Profilaktyka palenia tytoniu

Do jednych z najważniejszych zadań promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej są programy promujące profilaktykę tytoniową. Podejmowane działania mają na celu zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy - palenie czynne i bierne. Wynikają one z **Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014 - 2018**.

Promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego realizowano poprzez cztery programy antytytoniowe:

„*Czyste powietrze wokół nas*” - program przedszkolnej edukacji antynikotynowej z udziałem rodziców i opiekunów mający na celu podniesienie ich wiedzy w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją

na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W roku szkolnym 2016/2017 realizacja programu odbywała się w 25 placówkach, w tym: w 11 przedszkolach oraz 14 oddziałach przedszkolnych funkcjonujących przy szkołach. Edukacją objęto 714 przedszkolaków i ich rodziców.

Zdjęcie 3. Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas”

„Nie pal przy mnie proszę” - program przeznaczony dla uczniów klas I - III szkoły podstawowej. Ma charakter profilaktyczny, ale przede wszystkim jego celem jest wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. W roku szkolnym 2016/2017 w programie uczestniczyło ok. 1600 uczniów klas I - III i ich rodziców z 26 szkół podstawowych na terenie powiatu gostyńskiego. Był to ostatni rok realizacji programu.

„Znajdź właściwe rozwiązanie” - to program profilaktyki palenia tytoniu skierowany do uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum, którego celem jest przede wszystkim zapobieganie paleniu tytoniu poprzez uczenie zachowań asertywnych i wskazanie znaczenia zdrowego stylu życia na zdrowie. Był to ostatni rok realizacji programu.

„Bieg po zdrowie” - to nowy program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów.

Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e - papierosów. Na potrzeby programu przygotowano atrakcyjne, bogato ilustrowane materiały, podręcznik dla nauczyciela, zeszyt ćwiczeń dla ucznia, plakaty, ulotki informacyjne oraz cykl filmów edukacyjnych.

W roku szkolnym 2016/2017 na terenie powiatu gostyńskiego uczestniczyło w programie sześć szkół podstawowych.

W roku szkolnym 2016/2017 w każdej placówce oświatowej realizowano cele programowe wynikające z **Programu Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce na lata 2014 - 2018.**

W ramach działań profilaktyki tytoniowej w 2017 roku na terenie powiatu gostyńskiego obchodzony jest również **Światowy Dzień bez Tytoniu** oraz **Światowy Dzień Rzucania Palenia**. Większość placówek oświatowych bierze udział w obchodach.

Światowy Dzień bez Tytoniu obchodzony jest 31 maja każdego roku. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu w ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu przeprowadziła konkurs na rebus o tematyce antytytoniowej pt. „*Palić nie palić - oto jest pytanie*”, adresowany do uczniów V klas szkół podstawowych. W konkursie udział wzięło 162 uczniów z 12 szkół podstawowych z terenu powiatu gostyńskiego. Praca konkursowa z terenu powiatu gostyńskiego zajęła III miejsce w województwie wielkopolskim.

Zdjęcie 4. Praca konkursowa z powiatu gostyńskiego - III na etapie wojewódzkim (Palenie nie jest w modzie i szkodzi urodzie)

Światowy Dzień Rzucania Palenia przypadający w trzeci czwartek listopada każdego roku, obfitował w liczne informacje na temat szkodliwości palenia tytoniu: na tablicy informacyjnej PSSE w Gostyniu, na stronie internetowej PSSE, podczas spotkania ze szkolnymi koordynatorami zdrowia (29 uczestników spotkania), a także poprzez rozdawnictwo ulotek tematycznych. Ponadto przeprowadzono jedną prelekcję dla 27 osób na temat szkodliwości palenia tytoniu i wyrobów elektronicznych.

Również w 2017 roku zorganizowano szkolenie **Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra Tytoń**. Szkolenie odbyło się w Szkole Podstawowej im. mjra Henryka Sucharskiego w Poniecu. W szkoleniu udział wzięła II klasa gimnazjum - łącznie 23 uczniów. Uczestnicy szkolenia mieli możliwość wysłuchania wykładu oraz wzięcia udziału w warsztatach edukacyjnych dotyczących profilaktyki palenia tytoniu.

Zdjęcie 5. Szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia - kontra Tytoń w SP w Poniecu

2. 2. 2. „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

„Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” - Projekt KIK/68 adresowany do kobiet w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia, mający za zadanie ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety.

Realizacja programu na terenie powiatu gostyńskiego odbywała się poprzez organizację: 5 punktów informacyjno - edukacyjnych o szkodliwości palenia tytoniu, picia alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, prowadzono kolportaż ulotek tematycznych oraz prowadzono pomiar zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu za pomocą smokerlyzera. Ponadto włączono się w ogólnopolskie badania ankietowe „*Zachowania zdrowotne kobiet w ciąży*” i przeprowadzono na oddziale położniczym SPZOZ w Gostyniu ankietyzację wśród kobiet.

Projekt KIK/68 obejmuje również program edukacyjny pt. „*ARS, czyli jak dbać o miłość?*”. Zadaniem programu jest edukacja i ograniczenie skutków zdrowotnych substancji psychoaktywnych wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2016/2017 program realizowany był w czterech szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu gostyńskiego. Edukacją objęto 556 uczniów.

Ponadto w ramach programu zrealizowano kampanie społeczna „*Melanż Oczekiwania vs Rzeczywistość*”. Celem kampanii było uświadomienie młodzieży zagrożeń wynikających z uzależnienia od różnych substancji, pokazanie negatywnych skutków korzystania z używek oraz promocja zdrowego stylu życia. W kampanii powstało 10 spotów video. Można było w nich zobaczyć skrajnie kontrastowe obrazy, pokazujące, jak rzeczywistość bezwzględnie weryfikuje oczekiwania wobec używek. Informację o kampanii oraz materiały kampanijne rozesłano do wszystkich placówek oświatowych na terenie powiatu gostyńskiego, do lokalnych mediów oraz umieszczono na stronie internetowej Stacji.

2. 2. 3. Zapobieganie zażywaniu środków zastępczych - dopalaczy

Na terenie powiatu gostyńskiego w 2017 roku podejmowano szereg działań zmierzających do uświadomienia młodych ludzi o niebezpieczeństwach związanych z zażywaniem dopalaczy oraz dostarczenia im podstawowych informacji na ich temat.

Programem edukacyjnym, który obejmuje zagadnienia dopalaczy jest „*Wiem nie biorę - jestem bezpieczny*”. Program adresowany jest dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, klas gimnazjalnych oraz siódmych klas szkoły podstawowej. Działaniami w zakresie profilaktyki dopalaczy objęto 17 szkół z terenu powiatu gostyńskiego.

Przeprowadzono 4 prelekcje dla 145 uczniów związane bezpośrednio z zagrożeniami zażywania dopalaczy.

Ponadto zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla szkolnych koordynatorów zdrowia, podczas którego omówiono i zaprezentowano sposoby pracy z młodzieżą w szkołach - 1 narada dla 29 osób.

Informacje w zakresie środków zastępczych umieszczano także na bieżąco na tablicy informacyjnej w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu, jak również na stronie internetowej Stacji.

Edukacją objęto ok 3500 osób: uczniowie szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych, osoby odwiedzające Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Gostyniu, internauci.

Zdjęcie 6. Spotkanie z uczniami w Szkole Podstawowej w Pępowie

Zdjęcie 7. Wykłady w Szkole Podstawowej w Skoraszewicach

2. 3. Profilaktyka chorób zakaźnych

W 2017 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu podejmowała działania mające na celu zapobieganie zachorowaniom na choroby zakaźne poprzez:

przestrzeganie zasad zdrowego stylu życia, czynności higieniczne i szczepienia ochronne, a także edukację społeczeństwa w zakresie dróg szerzenia się chorób zakaźnych i zakażeń. W ramach profilaktyki chorób zakaźnych realizowała zagadnienia dotyczące problematyki zakażeń wirusem HIV, wirusem HCV, wszawicy, chorób przenoszonych przez kleszcze, jak również kontynuowała przedsięwzięcia w zakresie profilaktyki grypy.

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu organizowała, koordynowała i realizowała różnorodne działania informacyjno - edukacyjne w celu zapobiegania zakażeniom HIV, zgodnie z założeniami **Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2017 - 2021**.

Celem prowadzonych działań jest upowszechnienie podstawowych informacji na temat HIV/AIDS oraz edukacja społeczeństwa zmierzająca do zmniejszenia liczby zakażeń wirusem HIV.

W roku 2017 program realizowano łącznie w 21 placówkach oświatowych. Edukacją objęto łącznie ok 2000 uczniów.

W ramach programu Powiatowa Stacja sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu zrealizowała następujące przedsięwzięcia:

- **Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV**, którego celem jest przeszkolenie grupy młodzieży z zakresu profilaktyki HIV/AIDS - wyposażeni w tą wiedzę uczniowie przekazują dalej informacje o HIV/AIDS wśród rówieśników poprzez „*edukację rówieśniczą*”, projekt zrealizowano w Zespole Szkół im Powstańców Wlkp. w Borku Wlkp. - przeszkolono 19 uczniów;
- **konkurs na film pt. „Krótka historia o HIV”** skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którego celem było przedstawienie bezpiecznych zachowań chroniących przed zakażeniem wirusem HIV, w konkursie udział wzięło 3 uczniów z 2 szkół ponadgimnazjalnych;
- **„Bezpieczne Walentynki 2017”**, podobnie jak w latach ubiegłych obchodzone były na terenie powiatu gostyńskiego we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych. Edukacją objęto łącznie 1505 uczniów (prowadzono kolportaż ulotek, odbyły się wystawy materiałów tematycznych, wykłady, pogadanki, warsztaty dydaktyczne, itp.);
- **Światowy Dzień AIDS**, w 2017 roku obchodzony był również we wszystkich szkołach ponadgimnazjalnych na terenie powiatu gostyńskiego. Ponadto przeprowadzono

4 prelekcje dla ok 200 osób. Dodatkowo umieszczono informację o Dniu na stronie internetowej PSSE w Gostyniu oraz na tablicy informacyjnej znajdującej się w siedzibie PSSE w Gostyniu.

Zdjęcie 8. Szkolenie Młodzieżowych Liderów Zdrowia - kontra HIV (ZS w Borku Wlkp.)

Zdjęcie 9. Wykłady dla uczniów w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu

W 2017 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu kontynuowała w ramach profilaktyki chorób zakaźnych realizację programu pt. „**STOP! HCV**”.

Celem programu było zmniejszenie obciążenia zdrowotnego populacji Polski skutkami zakażenia HCV.

W 2017 roku w programie uczestniczyło 895 uczniów z 4 szkół ponadgimnazjalnych na terenie powiatu gostyńskiego. Ponadto została przeprowadzona jedna prelekcja dla 22 uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

Prowadzono również szereg działań mających na celu edukację mieszkańców powiatu gostyńskiego w zakresie **wszawicy**, **grypy** czy chorób przenoszonych przez **kleszcze**. Umieszczano w tym celu informacje w lokalnej prasie, na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu, a także na tablicach informacyjnych w siedzibie Stacji.

Wystosowano również pismo do wszystkich placówek szkolnych na terenie powiatu gostyńskiego dotyczące zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, określające działania profilaktyczne, jakie można podjąć w placówkach oświatowo - wychowawczych.

2. 4. Profilaktyka chorób nowotworowych

„Wybierz życie - Pierwszy Krok” to program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy.

Zadaniem programu jest poszerzenie wiedzy na temat występowania raka szyjki macicy i zmniejszenie umieralności na tę chorobę. Działaniami objęci byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Na terenie powiatu gostyńskiego w programie uczestniczyło 6 szkół ponadgimnazjalnych łącznie 1145 uczniów. Podczas realizacji programu przeprowadzono jedną prelekcję dla 40 uczniów szkoły ponadgimnazjalnej.

Zdjęcie 10. Wykłady dla uczniów w Zespole Szkół Rolniczych w Grabonogu

2. 5. Ochrona zdrowia matki i dziecka

„*Moje dziecko idzie do szkoły*” to program, który ma na celu ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych, podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia. Skierowany jest głównie dla dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz ich rodziców bądź opiekunów.

Ogółem w programie uczestniczyło ok 420 dzieci z klas pierwszych w 20 placówkach szkolnych.

W roku 2017 kontynuowany był również program edukacyjny „*Radosny Uśmiech - Radosna Przyszłość*”, którego celem jest przede wszystkim zmniejszenie występowania próchnicy zębów u dzieci, wzrost wiedzy na temat zdrowia jamy ustnej oraz wyrobienie nawyków higienicznych od najmłodszych lat.

Do programu przystąpiło 15 z 26 szkół podstawowych. Edukacją z zakresu profilaktyki próchnicy zębów objętych zostało 247 drugoklasistów.

2. 6. Bezpieczeństwo mieszkańców powiatu

Akcja „Powiatowy Dzień Bezpieczeństwa”

Coroczna akcja, której inicjatorem jest Starostwo Powiatowe w Gostyniu, w 2017 roku odbyła się w dniu 19 maja na gostyńskim rynku w godzinach od 10.00 do 14.00. Głównym tematem tego dnia są zagrożenia, z którymi możemy się spotkać oraz jak im przeciwdziałać.

Do współpracy w organizacji Powiatowego Dnia Bezpieczeństwa włączyły się instytucje, które na co dzień czuwają nad bezpieczeństwem mieszkańców: Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu, Państwowa Straż Pożarna w Gostyniu, Straż Miejska w Gostyniu, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Nadleśnictwo Piaski, Żandarmeria Wojskowa, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Gostyniu, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu, Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Gostyniu.

Dla osób odwiedzających gostyński rynek przygotowano wiele atrakcji. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Gostyniu wraz z Powiatowym Inspektoratem Weterynarii oraz Samodzielnym Publicznym Zespołem Opieki Zdrowotnej w Gostyniu zorganizowali stoisko informacyjno - edukacyjne. Mieszkańcy, którzy zdecydowali się przyjść na Powiatowy Dzień Bezpieczeństwa i odwiedzić nasze stoisko mogli sprawdzić poziom cukru, zbadać ciśnienie, wagę, wzrost, poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu, uzyskać poradnictwo z zakresu szeroko pojętej promocji zdrowia, w tym zasad racjonalnego żywienia.

Dużym zainteresowaniem w szczególności wśród młodzieży cieszył się przygotowany przez Powiatową Stację Sanitarno - Epidemiologiczną w Gostyniu quiz, w którym nagrodą za udzielenie prawidłowej odpowiedzi na wylosowane pytanie był jeden z gadżetów:

długopis, koszulka, zakładka do książki, latarka, opaska odblaskowa na rękę, przypinka, bądź kolorowanka. Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem zarówno dzieci, młodzieży, jak również osób dorosłych.

Zdjęcie 11. Punkt informacyjno-edukacyjny PSSE w Gostyniu podczas Powiatowego Dnia Bezpieczeństwa

3. Podsumowanie

1. W 2017 roku w dalszym ciągu realizowano programy edukacyjne o zasięgu krajowym i wojewódzkim. Podjęte zadania zmierzały do ochrony i umacniania zdrowia i skierowane były do różnych grup odbiorców: do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, ich rodziców i opiekunów, młodzieży ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, ich rodziców i opiekunów oraz ogółu społeczeństwa.
2. Wszystkie programy oraz akcje edukacyjne realizowane były w oparciu o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Poznaniu oraz wynikały z potrzeb środowiska lokalnego. Były one realizowane przy szerokiej współpracy wielu instytucji.
3. Dużym zainteresowaniem cieszyły się programy, które obejmowały swym zakresem zasady prawidłowego odżywiania.

4. W placówkach nauczania i wychowania na terenie powiatu gostyńskiego przeprowadzono łącznie 40 wizytacji działalności oświatowo - zdrowotnej i promocji zdrowia. Podczas wizytacji dokonano 58 ocen realizacji programów profilaktycznych.
5. Informacje z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przekazywano na bieżąco do lokalnej prasy, jak również umieszczano na stronie internetowej i na tablicach informacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Gostyniu.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2017 roku działania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu podejmował na etapie planowania, projektowania i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych oceniając na każdym z tych etapów spełnienie warunków sanitarno - higienicznych mając na uwadze ochronę zdrowia ludzi.

Realizując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego uczestniczono w postępowaniach związanych z ochroną środowiska pod kątem identyfikacji zagrożeń dla zdrowia ludzi w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz opiniowania w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W trakcie opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania oraz uzgadniania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy szczególną uwagę zwracano na sposób zaopatrzenia w wodę pitną, gospodarkę ściekową i odpadami, sposób zaopatrzenia w ciepło oraz ewentualne konflikty pomiędzy funkcją mieszkaniową, a funkcją przemysłową czy komunikacyjną.

Działalność w zakresie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko obejmowała wydanie opinii, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Podczas opiniowania w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko szczególną uwagę zwracano na ewentualne negatywne oddziaływanie przedsięwzięć na środowisko pod kątem oddziaływania na zdrowie ludzi, które wiąże się z emisją hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, zanieczyszczenia powietrza (w tym emisją odorów).

Realizując zadania w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu uzgadniał pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dokumentacje projektowe oraz uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Gostyniu w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego rozpoznał 233 wnioski zajmując odpowiednie stanowisko.

ZAKOŃCZENIE

W obszarach nadzorowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną nie odnotowano istotnych zmian w stosunku do roku 2016.

Sytuacja epidemiologiczna kształtowała się pomyślnie, nie odnotowano przypadków zachorowań na choroby zakaźne szczególnie niebezpieczne.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi spełnia normy ustanowione przepisami i nie stanowi zagrożenia dla zdrowia. Przedsiębiorstwa wodociągowe ściśle współpracują z Państwową Inspekcją Sanitarną w zakresie kontroli wewnętrznej jakości produkowanej wody przeznaczonej do spożycia.

W zakresie bezpieczeństwa żywności współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Gostyniu, a także z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gostyniu, w szczególności przeprowadzając wspólne kontrole podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją lub obrotem żywności i rolników prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich.

Programy oświatowo - zdrowotne na terenie powiatu gostyńskiego realizowane były we współpracy z dyrektorami szkół, przedszkoli, przedstawicielami samorządów oraz innych instytucji, towarzystw i z dużym zaangażowaniem uczniów i młodzieży.

Prowadzono szeroką współpracę z lokalnymi mediami.

Działalność kontrolno - represyjna na terenie powiatu gostyńskiego w 2017 roku przedstawiała się następująco:

- liczba przeprowadzonych kontroli - 1 524
- liczba wydanych decyzji administracyjnych - 399
- liczba wydanych opinii sanitarnych - 233
- liczba pobranych próbek - 561
- liczba nałożonych mandatów - 17
- kwota mandatów - 6 800 PLN.